

MAANDAG 4 MEI 2009

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING

Voorzitter

(De vergadering wordt om 17.05 uur geopend)

1. Hervatting van de zitting

De Voorzitter. – Ik verklaar de zitting van het Europees Parlement, die op vrijdag 24 april 2009 werd onderbroken, te zijn hervat.

2. Verklaringen van het voorzitterschap

De Voorzitter. – Geachte collega's, enkele dagen terug was het vijf jaar geleden dat de grootste uitbreiding van de Europese Unie plaatsvond. Op 1 mei 2004 brachten 75 miljoen mensen uit tien Midden- en Oost-Europese landen en uit het Middellandse Zeegebied – namelijk Estland, Letland, Litouwen, Polen, de Tsjechische Republiek, Slowakije, Hongarije, Slovenië, Malta en Cyprus – hun vreugde tot uiting over het feit dat ze burgers van de Europese Unie zijn geworden. Op deze uitbreiding volgde in 2007 de toetreding van Roemenië en Bulgarije.

Het hoort bij de geweldige ontwikkelingen van deze tijd dat dit alles mogelijk werd. Na zestig jaar van onderdrukking van de volken van Midden- en Oost-Europa vormde de uitbreiding van de Europese Unie de historische sluitsteen van de hereniging op ons continent op basis van de gemeenschappelijke waarden: vrijheid, democratie, rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten en de menselijke waardigheid. Dit proces heeft de Europese Unie krachtiger gemaakt en de diversiteit en de culturele rijkdom vergroot. De uitbreiding was en is een verrijking voor elke lidstaat en voor de Europese Unie als geheel.

Vijf jaar na dit historische moment blijkt de uitbreiding een groot succes voor de Europese Unie. Haar belang voor het dagelijkse leven van onze burgers is verder toegenomen. Het uitbreidingsproces heeft na de onvrijheid die heerste ten tijde van het communisme bijgedragen aan totstandkoming van de democratie en aan versterking van de stabiliteit op ons continent. De uitbreiding heeft geleid tot een hogere levensstandaard in de nieuwe lidstaten en gaf de gehele Europese economie een enorme impuls, aangezien ook de oude lidstaten profiteren van de nieuwe export- en investeringsmogelijkheden en de vergrote markt. De toetreding van de twaalf landen heeft geleid tot een versterking van de positie van de Europese Unie in de wereld en tot vergroting van haar gewicht op internationaal niveau als zowel politieke als economische actor.

In de afgelopen vijf jaar sinds de toetreding zijn wij er in het Europees Parlement en ook in de andere instellingen van de Europese Unie in geslaagd de nieuwe lidstaten te integreren. We hebben geleerd nader tot elkaar te komen en nauw samen te werken. Een grotere en meer diverse Europese Unie heeft echter een nog nauwere samenwerking nodig en meer capaciteiten om op te treden.

Het Verdrag van Lissabon behelst de cruciale hervormingen om de Europese Unie op institutioneel vlak aan te passen aan de gevolgen van de uitbreiding en haar in staat te stellen de uitdagingen die in het verschiet liggen, aan te pakken. Hoewel de discussie omtrent de ratificatie van het Verdrag van Lissabon nog niet is afgesloten, mogen we erop vertrouwen dat we begin volgend jaar een positief resultaat zullen hebben, en we hopen dat ook de komende woensdag in de Tsjechische senaat een positief resultaat zal opleveren.

(Applaus)

Geachte collega's, we zouden ons er van ganser harte over moeten verheugen dat we vandaag deze Gemeenschap zijn die we zijn, en zoals het in de verklaring van Berlijn van 25 maart 2007 zo mooi heet: "Wij burgers van de Europese Unie hebben het geluk verenigd te zijn. Er is alle reden voor vreugde en dankbaarheid!"

Nu een enigszins verontrustend feit: Ik wil onze grote ongerustheid tot uiting brengen over het lot van de Amerikaanse-Iraanse journaliste Roxana Saberi, die wegens vermeende spionage voor de Verenigde Staten werd veroordeeld tot acht jaar hechtenis en momenteel in de Evin-gevangenis in Teheran gevangen zit. Namens het Parlement sluit ik mij aan bij het verzoek van de fungerend voorzitter van de Raad en de president

van de Verenigde Staten aan de Iraanse autoriteiten om Roxana Saberi onverwijld en onvoorwaardelijk in vrijheid te stellen.

(Applaus)

Het geval Roxana Saberi weerspiegelt de dramatische situatie op het gebied van de mensenrechten in Iran, die er sinds 2005 verder op achteruit is gegaan, met name wat betreft de burger- en politieke rechten, ondanks dat Iran zich in het kader van de bekende bestaande internationale instrumenten heeft verplicht tot bevordering en bescherming van de mensenrechten. De veroordeling van mevrouw Saberi gebeurt op een kritiek moment, namelijk twee maanden voor de Iraanse presidentsverkiezingen en slechts kort na de inspanningen van de VS en de Europese Unie ter verbetering van de betrekkingen met Iran.

Ik maak me grote zorgen dat mevrouw Saberi bij deze in gang gezette politieke ontwikkelingen kan worden gebruikt als onderpand, en daarom veroordeel ik deze zet fel, die kennelijk om politieke redenen werd gedaan. Ik wil de familie van mevrouw Saberi onze solidariteit toezeggen en de grote inzet van het Europees Parlement voor de onbeperkte eerbiediging van de mensenrechten en de democratie in Iran en elders ter wereld bekrachtigen.

(Applaus)

Ik wil er nog aan toevoegen dat ons werd meegedeeld dat een jonge vrouw in Iran die werd beschuldigd als minderjarige een misdrijf te hebben begaan, werd gedood. Dit staat haaks op alle regels van het internationale recht en daarom heffen wij ook onze stem tegen deze misdaad!

(Applaus)

Tot slot wil ik nog mededelen dat ik na de verschrikkelijke gebeurtenissen de afgelopen week in het Nederlandse Apeldoorn de Nederlandse koningin, de nabestaanden en het Nederlandse volk, ook namens u, mijn diepste medeleven heb betuigd en onze Europese solidariteit heb betoond met onze Nederlandse vrienden.

Dat waren mijn mededelingen. Laten we nu overgaan tot de orde van de dag.

3. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

*
* *

Johannes Blokland (IND/DEM). - Voorzitter, koninginnedag in Nederland is het jaarlijkse feest van het hele Nederlandse volk met het Huis van Oranje. Dit feest werd wreed verstoord en we zijn nog nauwelijks bijgekomen van de schok. We gedenken de slachtoffers en leven mee met de nabestaanden. Namens de Nederlandse delegatie wil ik u bedanken voor de brief die u namens het Europees Parlement aan onze koningin Beatrix gezonden hebt.

4. Onderzoek geloofsbriefen: zie notulen

5. Ondertekening van volgens de medebeslissingsprocedure aangenomen besluiten: zie notulen

6. Rectificaties (artikel 204 bis van het Reglement): zie notulen

7. Mededeling van de fungerend voorzitter van de Raad: zie notulen

8. Ingekomen stukken: zie notulen

9. Mondelinge vragen en schriftelijke verklaringen (indiëning): zie notulen

10. Aan de resoluties van het Parlement gegeven gevolg: zie notulen

11. Verzoekschriften: zie notulen

12. Kredietoverschrijvingen: zie notulen

13. Regeling van de werkzaamheden

De Voorzitter. - De definitieve ontwerpagenda voor de lopende plenaire vergadering die door de Conferentie van voorzitters is opgesteld overeenkomstig artikel 132 en 131 van het Reglement tijdens haar vergadering van donderdag 30 april 2009, is rondgedeeld. De volgende wijzigingen zijn voorgesteld:

Woensdag

De GUE/NGL-Fractie heeft verzocht om schrapping van de agenda van de gecombineerde behandeling van de verslagen van de leden Leinen, Dehaene, Brok, Guy-Quint en Kaufmann over het Verdrag van Lissabon.

Mary Lou McDonald, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, namens mijn fractie verzoek ik dat dit pakket verslagen van de agenda van deze zitting wordt geschrapt. Ik vind dat dit Parlement moet getuigen van een zekere mate van bescheidenheid en respect voor het democratisch proces. We weten allemaal dat Ierland het Verdrag van Lissabon heeft verworpen en het verwondert me daarom enigszins dat dit Parlement deze kwestie blijft bespreken.

Het is democratisch niet gepast dat dit Parlement het oordeel van Ierland naast zich neerlegt of dat het Parlement wordt gebruikt om de druk op Ierland op te voeren om in de komende maanden een verdrag aan te nemen dat duidelijk niet in ons belang, of in het belang van de Europese bevolking is. Ik wil de leden eraan herinneren dat Ierland, en Ierland als enige, een democratische stemming heeft gehouden over dit Verdrag en dat in het enige land waar er op een democratische manier een beslissing werd genomen, het volk het verworpen heeft.

Ik vraag op dit moment, slechts enkele weken voor de Europese verkiezingen, nu de kwestie van de kwaliteit van onze democratie van cruciaal belang is, dat deze verslagen van de agenda worden geschrapt en dat we onze aandacht meer richten op de economische kwesties en het probleem van de werkloosheid - zaken die onze burgers echt raken.

Daniel Cohn-Bendit, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik vind deze argumentatie nogal wereldvreemd. Het gaat hier toch niet om aanneming van het Verdrag van Lissabon. Het gaat er ons alleen maar om voorbereid te zijn zodra dit gebeurt. Mocht dit niet gebeuren, dan was al hetgeen we hebben besloten sowieso voor niets. Wordt het wel aangenomen – en dat zal waarschijnlijk het geval zijn in oktober –, dan moet dit Parlement vanaf november anders gaan werken. Het zou toch absoluut onverantwoordelijk zijn als we ons daar niet op voorbereiden. Daarom moeten we dit debat voeren en een besluit nemen.

En, geachte collega, ik vind het zeer oneerlijk jegens uw collega Sylvia Kaufmann, die dit Parlement helaas zal verlaten, dat u haar niet eens de kans geeft dat een dergelijk belangrijk verslag aan het einde van haar carrière in het Europees Parlement wordt aangenomen. Daarom zeg ik dit tegen u namens uw collega Sylvia Kaufmann!

(Applaus)

(Het Parlement verwerpt het verzoek)

De GUE/NGL-Fractie heeft verzocht om inschrijving op de agenda van een verklaring van de Commissie over het Groenboek over het gemeenschappelijk visserijbeleid.

Pedro Guerreiro, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (PT) Voorzitter, we hebben voorgesteld een debat op de agenda te zetten over de hervorming van het Gemeenschappelijk visserijbeleid, naar aanleiding van de presentatie door de Europese Commissie van het Groenboek over de hervorming van dit belangrijke gemeenschappelijke beleid, op 22 april jongstleden, en in verband met de vergaande gevolgen die enkele voorstellen daaruit voor deze strategische sector en voor de vissers zullen hebben. Dit agendavoorstel is overigens al eerder door de Commissie visserij van dit Parlement gedaan, in verband met het politieke belang en de politieke actualiteit van dat debat. Deze plenaire vergadering is de laatste gelegenheid voor het huidige Parlement om zich over dit onderwerp uit te spreken.

Philippe Morillon, voorzitter van de Commissie visserij. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het probleem is simpelweg dat wij er de tijd niet voor hebben. Het is niet praktisch om nu, in de paar uren die ons nog resten, aan een debat te beginnen over een onderwerp dat pas in 2012 of 2013 zal worden afgerond.

Wij hebben dit in de commissie besproken, tijdens de vergadering van 30 april. Al mijn collega's zijn van mening dat wij beter tot de volgende zittingsperiode kunnen wachten om de zaken te gaan onderzoeken.

(Het Parlement verwerpt het verzoek)

(Het Parlement neemt de aldus gewijzigde agenda aan)⁽¹⁾

14. Spreektijd van één minuut over kwesties van politiek belang

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de opmerkingen van één minuut over kwesties van politiek belang.

Tunne Kelam (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik dank u voor uw felicitaties op de verjaardag van de uitbreiding van de Europese Unie.

Aan het einde van deze zittingsperiode wil ik hulde brengen aan de activiteiten van de Baltische interfractiewerkgroep in het Europees Parlement, die praktische conclusies heeft getrokken uit de laatste uitbreiding, waardoor de Baltische Zee in feite de interne zee van de Unie is geworden. De groep heeft een nieuw Europees beleid geïnitieerd - de Oostzeestrategie. We kunnen er echt van overtuigd zijn dat, onder de creatieve en kundige leiding van Christopher Beazley, de Oostzeestrategie de steun heeft gewonnen van de Commissie en binnenkort zal worden ingevoerd door het Zweedse voorzitterschap. Daarom adviseer ik met klem dat de activiteiten van deze interfractiewerkgroep worden voortgezet in het volgende Europese Parlement.

De tenuitvoerlegging van de Oostzeestrategie zal een lang proces zijn waarbij parlementaire controle nodig is en, incidenteel, verslagen. Ik hoop ook dat de activiteiten van de interfractiewerkgroepen, als een elementaire vorm van parlementaire democratie, niet beperkt zullen worden in het volgende Europees Parlement. Hiermee herhaal ik de boodschap van mijn collega, de heer Bushill Matthews.

Glyn Ford (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u dringend verzoeken om namens een groep van kiezers uit mijn kiesdistrict een beroep te doen op de Commissie. De burgers van Gibraltar, die ik tot mijn genoegen formeel de afgelopen vijf jaar en informeel de twee decennia daarvoor mocht vertegenwoordigen, zijn ernstig bezorgd over de kankerclusters die onlangs zijn ontdekt in Gibraltar en aan de Spaanse kant van de grens.

Het is moeilijk om, als je in Gibraltar bent, je af te sluiten voor de rook, de vervuiling en af en toe de stank van de raffinaderijen in de buurt van de grens, en men vreest dat dit de oorzaken zijn van de kankerclusters.

Wat wij graag zouden zien is een gezamenlijk onderzoek van beide kanten en een gezamenlijk overeengekomen onderzoeksopdracht, om te trachten de onrust en bezorgdheid die mensen aan beide zijden van de grens hebben over de problemen van vervuiling en de gevolgen ervan, te verlichten.

Bill Newton Dunn (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, namens een van mijn kiezers wil ik uw aandacht vragen voor het geval van een jonge man met een dubbele Brits/Griekse nationaliteit, genaamd John Zafiropoulos. Vorig jaar werd hij door een Griekse rechtbank van eerste aanleg veroordeeld tot het uitzitten van een onredelijk zware straf in de gevangenis in Griekenland. Op basis van de informatie die ik heb gekregen, mijnheer de Voorzitter, ben ik van mening dat cruciale regels met betrekking tot de Griekse wetgeving, alsook de voorwaarden voor een eerlijke berechting, zijn geschonden. Deze voorwaarden voor eerlijke berechting zijn bepaald door heel Europa en zijn de rechten van iedere Europese burger.

Aan het begin van dit jaar schreef ik de Griekse minister van Justitie in Athene om hem op de hoogte te brengen van mijn bezorgdheid. De reactie die ik, drie maanden later, heb ontvangen, werd ondertekend door ondergeschikte medewerkers van het ministerie en bevatte geen enkele verwijzing naar de kwestie die ik bij de minister onder de aandacht had gebracht - met andere woorden, het verbreken van de regels voor eerlijke berechting. Ik ben hier erg bezorgd over, mijnheer de Voorzitter, en daarom kaart ik deze zaak nu aan in het Parlement, in de hoop dat Athene mij een gepast antwoord zal geven en de zaak van de heer Zafiropoulos op een eerlijke en rechtvaardige wijze zal evalueren.

⁽¹⁾ Voor verdere wijzigingen op de agenda: zie notulen.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag iets willen zeggen over de gang van zaken in het Europees Parlement. Ik denk dat het onverstandig is om slechts een paar minuten na het debat te stemmen over belangrijke documenten. Niet alle argumenten worden voor het voetlicht gebracht voordat de fracties bijeenkomen, en wanneer er sprake is van een groot aantal amendementen, is het de moeite waard te overwegen de stemming naar de volgende dag te verschuiven. Dit is een kwestie die tijdens de volgende vergaderperiode aan de orde zou moeten komen.

Er hebben ondertussen twee gebeurtenissen plaatsgevonden die voor mij van groot belang zijn en daar zou ik ook graag iets over willen zeggen. Ten eerste heeft Rusland een overeenkomst getekend met Abchazië en Ossetië en daarmee is de aanwezigheid van Russische troepen in Georgië verzekerd. Waar halen wij dan het recht vandaan om te zeggen dat de situatie in Tsjetsjenië een interne aangelegenheid betreft? Ik hoop dat het Parlement in de volgende vergaderperiode ook op dit onderwerp terug zal komen.

Ten tweede zijn het afgelopen jaar in Polen nog eens 114 000 mannen hun baan kwijtgeraakt. Dit is niet alleen het gevolg van de crisis. De reeks aangekondigde plannen om groepen overtollige arbeiders te ontslaan, raken de uitzendbureaus en daarmee een groep van meer dan 80 000 Poolse havenarbeiders die hun baan hebben verloren door toedoen van de Europese Unie. De EU staat in andere landen toe dat andere banen met overheidsgelden worden gesubsidieerd. Dit is discriminatie.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, afgelopen week heeft Slovenië zijn verzet tegen de toetreding van Kroatië geïntensiveerd. Ik wil duidelijke woorden vinden voor dit conflict, aangezien ik dit gedrag niet gepast en onwaardig vind voor een lidstaat van de Europese Unie.

Kroatië staat gereed als kandidaat-lidstaat en heeft blijk gegeven van een sterke wil tot hervormingen. Hoewel nog niet is voldaan aan alle criteria, klopt de richting! Slovenië moet zijn bekrompen houding laten varen, zodat spoedig een oplossing gevonden kan worden. De Europese Unie zal zich verder ontwikkelen door het Verdrag van Lissabon en door de komende uitbreidingen, en Kroatië zal lid worden!

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, uit zorg om de toekomst van Europa wil ik vandaag in Straatsburg, tijdens de laatste vergadering van deze periode, de woorden herhalen van onze grootse landgenoot, de Heilige Vader Johannes Paulus II, die zei: "Er zal geen sprake zijn van Europese eenheid tot de dag aanbreekt dat eenheid is gebaseerd op eenheid van geest". Het christendom heeft Europa eenheid gegeven, een sterke basis, en heeft eeuwenlang voor een stevig fundament gezorgd. Het christelijk evangelie zorgt voor begrip van de mensheid en draagt bij aan de ontwikkeling van de geschiedenis, van volkeren en van staten. Dat betekent niet dat we de geschiedenis naar onze hand willen zetten, want de geschiedenis van Europa is als een grote rivier waarin vele zijrivieren en stroompjes samenvloeien, en de grote rijkdom ligt besloten in de verscheidenheid van tradities en culturen die Europa hebben vormgegeven. Het christendom is het fundament onder de basis van de Europese identiteit. Het gebrek aan geestelijke eenheid van vandaag de dag is het directe gevolg van de crisis in ons besef van die christelijke identiteit..

Ashley Mote (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de afgelopen vijf jaar ben ik met afgrijzen getuige geweest van de eindeloze, schandalige, geïnstitutionaliseerde plundering van het geld van de belastingbetaler door de EU. Ik zag met afgrijzen hoe een reeds overvol Verenigd Koninkrijk overspoeld werd door honderden en duizenden ongenode buitenlandse werknemers die hier naar toe komen voor hun eigen voordeel en die onze welvaart opeisen. Ik zag van dichtbij een wetgevend systeem dat het toelaat dat anonieme bureaucraten zogenaamde wetgeving opstellen zonder enige aandacht voor de schade die ze hiermee aanrichten aan de Britse economie en zijn bedrijfsleven. Ik zag het van dichtbij -

(*Interruptie vanuit de zaal: "Vanuit Harer Majesteits gevangenis!"*)

deze dure, ondoeltreffende praatclub van een Parlement, die zich voordoet als een uitvoerige illusie van een verantwoordelijke democratie, een monsterlijk bedrog van de kiezers die ons hierheen stuurden.

President Gorbatsjov had gelijk: de EU is de oude Sovjet-Unie in een westers jasje. Op een dag zult u beseffen dat u geen meester kunt worden in andermans huis.

De Voorzitter. – U spreekt in een vrij Parlement. Als het Parlement niet vrij was, zou u niet eens hebben kunnen zeggen wat u zojuist gezegd hebt.

(*Applaus*)

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Op 2 april heeftdit Huis met grote meerderheid een resolutie aangenomen over Europese bewustwording en totalitarisme. Ik hou van mijn land, Slovenië, maar het stemt mij treurig

dat deze resolutie van het Europees Parlement in Slovenië geen succes heeft gehad en ons niet heeft kunnen helpen de pijnlijke problemen uit het verleden op te lossen.

In tegendeel, er zijn nog steeds mensen die Tito de heldenstatus willen geven en een straat in de Sloveense hoofdstad naar hem willen vernoemen, ondanks het feit dat hij verantwoordelijk was voor massamoorden na de oorlog. Aangezien Tito nooit is berecht, willen veel mensen niet toegeven dat deze moordpartijen na de oorlog een misdrijf zijn en dat degenen die er opdracht toe hebben gegeven, criminelen zijn.

Misschien zou het goed zijn als het Europees Parlement of u, mijnheer de Voorzitter, de nationale parlementen verzoekt deze resolutie goed te bestuderen en haar te steunen of aan te vullen, rekening houdend met de specifieke nationale omstandigheden. Op deze manier zouden zij bijdragen aan een duidelijker en redelijker inzicht in hun nationale en Europese geschiedenissen.

Richard Corbett (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, we hebben het veronderstelde gebrek aan informatie voor het publiek in de aanloop naar de Europese verkiezingen vaak betreurd. Na de interventie van de heer Mote zou ik willen beweren dat de opzettelijk verkeerde informatie, zo niet de regelrechte leugens, die rondgestrooid worden voor het publiek, het grotere probleem zijn.

In mijn land heeft op dit moment de zogenaamde *UK Independence Party* - de partij waarvoor de heer Mote werd gekozen - posters over het hele land verspreid, waarop wordt beweerd dat de Europese Unie ons 400 miljoen euro per dag aan lidmaatschap kost. Dat zou 15 miljard euro per jaar zijn - een bedrag dat vijf keer hoger is dan het feitelijke bedrag, dat u kunt vinden in de bibliotheek van het *House of Commons*. Onovertroffen is hun geldschietster Stuart Wheeler, die zei dat het 120 miljard Britse pond per jaar kost, ongeveer 36 keer het daadwerkelijke bedrag.

Maar de waarheid is dat de Europese begroting, die trouwens slechts 3,3 miljard euro kost, niet meer dan 1 procent van het BBP bedraagt. Het is een vrij kleine begroting, bijzonder klein in vergelijking met de enorme economische voordelen, die oplopen tot een bedrag van ongeveer tweeduizend euro per gezin in mijn land - een enorm voordeel, dat de prijs van het lidmaatschap zeker waard is en dat de moeite waard is om vermeld te worden.

Zoals u zelf heeft gezegd, mijnheer de Voorzitter, de prijs van vrijheid is het recht van sommigen om verkeerde informatie te geven en leugens te vertellen. We moeten deze prijs betalen, maar we moeten sterk zijn in de verdediging van de waarheid.

(Applaus)

Chris Davies (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, John Ging, hoofd van de UNRWA-operaties in Gaza, sprak vorige week met leden van dit Parlement waarbij hij liet weten dat er na de bombardementen nog steeds geen materialen voor de wederopbouw Gaza binnenkomen, niets voor de ondernemingen of voor de industrie, en dat de VN tegemoetkomt aan slechts 60 procent van de calorische behoeften van de bevolking.

Mijnheer de Voorzitter, de situatie die u met eigen ogen hebt gezien duurt voort. Het is een collectieve straf die door Israël opgelegd wordt aan onschuldige mensen aldaar.

Alleen al in de laatste paar dagen hebben we, verbazingwekkend genoeg, dreigende taal van Israël vernomen tegen de Europese Unie, die inhoudt dat als commissaris Ferrero-Waldner blijft weigeren om de associatieovereenkomst EU-Israël op te waarderen, de Europese invloed zal worden verminderd, ondermijnd, en we dan geen rol meer zullen spelen in het vredesproces.

Hiermee is de maat wel vol. Het gedrag van Israël is een belediging voor de mensheid, voor de beschaving. We moeten de overeenkomst niet opwaarderen maar opschorten.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, slechts 13 procent van de Poolse kiezers zal tijdens de aanstaande verkiezingen van het Europees Parlement naar de stembus gaan. De toekomst van de meerderheid zal door een minderheid worden bepaald en dat is erg jammer. In het licht van de internationale uitdagingen hebben wij de Europese Unie nodig. De meerwaarde van internationale solidariteit is merkbaar voor de burger.

Er is de laatste tijd echter niets gedaan om de maatschappelijke betrokkenheid bij dit thema te vergroten. Het openbare debat in Polen wordt gedomineerd door gekibbel tussen twee partijen. Gemeenschapsgeld wordt verkwaanseld aan billboards waarop de uitgestreken gezichten te zien zijn van degenen die geen idee hebben

hoe ze erop uit moeten trekken om burgers te ontmoeten. Premier Tusk is even geïnteresseerd in een echt debat over Europese aangelegenheden als zijn voorganger, mijnheer Kaczyński.

De vorige keer dat ik hier sprak, heb ik gevraagd of het Europees Parlement verwachtte dat er op het laatste moment nog spectaculaire acties ondernomen zouden worden om de mensen naar de stembus te krijgen. Helaas werd het debat geleid door voorzitter Siwiec, die, naar het lijkt, nog steeds niet kan wennen aan het idee dat democratie niets voorstelt zonder de bezieling van de burger.

Daarom stel ik nogmaals dezelfde vraag: is het Europees Parlement überhaupt in staat om iets te ondernemen zodat we als instituut aan de verwachtingen met betrekking tot de verkiezingen tegemoet kunnen komen? Niet alleen is 13 procent een ongeluksgetal, het is een regelrechte aanfluiting.

Avril Doyle (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag even reageren op de kritiek op 'groene' lampen die opnieuw in de media is opgedoken, met name in de eurosceptische media, van het afgelopen weekend.

Zwijgen is toestemmen, dus ik wil alleen maar zeggen dat energie-efficiënte lampen geen gevaar zijn voor het publiek, indien zij op een correcte manier gebruikt worden door de consument, door de gebruiker en wanneer zij geproduceerd worden in een geschikte werkomgeving, waar de gezondheid van de werknemers en het milieu beide worden gerespecteerd.

Het is aan Europese multinationals die lampen laten vervaardigen in landen zoals China om ervoor te zorgen dat zij voldoen aan de normen van vervaardiging zoals we zouden eisen, indien zij in de Europese Unie vervaardigd zouden zijn. Het eindproduct, de lamp zelf, is volkomen veilig bij gebruik volgens de instructies, zo veilig als de bestaande lampen of bijvoorbeeld batterijen zijn vandaag de dag. Zij moeten op de juiste wijze worden verwijderd en worden gebruikt volgens de instructies.

Ik denk dat hier sprake is van een agenda - een anti-Europa-agenda - met betrekking tot de vervaardiging van moderne, groenere, schonere lampen en ik vind dat we ons moeten verzetten tegen degenen die willen dat verkeerde informatie een dagelijkse praktijk wordt, wanneer het om deze uiterst belangrijke producten gaat.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, president Mitterrand zei altijd dat er twee manieren waren om aan politiek te doen: de manier van de notarisklerk en die van de kok.

Ik noem deze twee mogelijkheden, omdat ik aan het toetredingsproces van de landen van voormalig Joegoslavië en van Albanië moet denken. Als ik luister naar de standpunten die de Commissie en mijn collega's hebben ingenomen of over hun stellingname lees, dan krijg ik het gevoel dat zij zich met het beroep van notarisklerk identificeren, door de strikte, nauwgezette wijze waarop zij de afgeronde hoofdstukken noteren, waarbij ze zo nodig extra stappen toevoegen, zoals met betrekking tot bilaterale problemen tussen Slovenië en Kroatië. Ik denk dat wij een fundamentele fout begaan.

In het onderhavige geval zouden wij ons beter kunnen identificeren met de kok, om op verfijnde en subtiele wijze de ingrediënten en de culturele verschillen met elkaar te mengen, de gerechten te kruiden, en de voordelen te plukken van deze nieuwe landen en van alles wat zij inbrengen om ons Europa te verrijken. Europa blijft een ideaal van respect, tolerantie en verscheidenheid; het blijft een factor voor vrede, met name voor de Westelijke Balkan; en het vraagt om een gedeelde visie, de visie van een gemeenschappelijke lotsbestemming.

Er is niets ergers in deze periode van grote economische crisis dan dat wij ons van de buitenwereld zouden afsluiten en ons zouden terugtrekken in een paniekerige angst voor anderen, voor buitenstaanders. Laten wij de aanpak van de grondleggers van Europa in gedachten houden en deze aanpak toepassen op deze landen op de Westelijke Balkan.

Jelko Kacin (ALDE). - (SL) De uitbreiding van de Europese Unie heeft tot groei, vrede en stabiliteit geleid en tevens democratisering mogelijk gemaakt. De meest recente uitbreiding, die vijf jaar geleden plaatsvond, is een succes geweest, maar vandaag hebben we te maken met een economische situatie die snelle en daadkrachtige maatregelen vereist.

We kunnen de voordelen van volledige integratie in de Europese Unie en de uitbreiding van de eurozone zien en voelen. Het bastion dat de euro heeft gecreëerd is een succesvolle bescherming gebleken, niet alleen voor de economische belangen binnen de Europese Unie, maar ook voor Europese landen buiten de Unie.

In de Europese Unie hebben we niet te maken met 27 economische crises, maar slechts met één, een zeer ernstige en diepe crisis. De snelste manier om uit deze crisis te komen is door samen te werken met andere Europese landen en gecoördineerde, tijdige en daadkrachtige maatregelen te nemen. Protectionisme is een stap achteruit, maar populisme is nog erger en leidt tot ineenstorting van de economie.

Bedrijven die groeien en uitbreiden hebben een toekomst. Net zo ligt de toekomst van de Europese Unie in verdere uitbreiding en in het creëren en gebruiken van nieuwe mogelijkheden en betere kansen.

Zita Pleštinová (PPE-DE). – (SK) 1 mei jl. was het vijf jaar geleden dat Slowakije toetrad tot de EU. Op die dag vonden diverse activiteiten plaats en hebben wij de balans opgemaakt van onze activiteiten in de Unie. Ik nam deel aan de festiviteiten aan de Slowaaks-Poolse grens bij de grensbrug van Čirč-Leluchov. Deze symbolische brug, die al vóór de toetreding van Slowakije met EU-financiering werd gebouwd, heeft de Slowaakse en Poolse gemeenschappen in de grensregio met elkaar verbonden en de aanzet gegeven tot samenwerking tussen burgers aan beide zijden van de grens.

Nadat Slowakije en Polen in december 2007 tot het Schengengebied waren toegetreden, , werden de grenscontroles opgeheven en daarmee ook de administratieve lasten die voor problemen hadden gezorgd voor de lokale bevolking en die de samenwerking hadden belemmerd. Vandaag zijn er vele succesvolle projecten die worden gefinancierd uit de Europese structuurfondsen die bijdragen aan de langdurige, duurzame ontwikkeling van deze gebieden.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag mijn grote vreugde en dank uitspreken voor het feit dat Slowakije, samen met zijn bureaus, tot de EU behoort. Ik vind het geweldig dat ik, als een van de 14 parlementariërs die Slowakije vertegenwoordigen in het Europees Parlement, heb kunnen meewerken aan het schrijven van dit succesvolle hoofdstuk in de geschiedenis van de EU tijdens deze verkiezingsperiode.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) We hebben de afgelopen maanden een aantal incidenten meegemaakt waarbij Somalische piraten schepen hebben gekaapt om losgeld te krijgen. Het gevaar bestaat dat deze praktijken tot een goed georganiseerde vorm van maritiem terrorisme en een winstgevende bezigheid zullen leiden, waarbij zelfs advies- en advocatenbureaus als bemiddelaars worden betrokken. Een goede afloop voor de gijzelaars moet niet worden toegejuicht aangezien de reders en de getroffen landen hier een hoge prijs voor betalen. Zeeroverij is wereldwijd een gevaar voor de scheepvaart aan het worden.

Deze daden raken nu ook een steeds groter wordende aantal Europese burgers. Op dit moment worden er zestien Bulgaren op het schip Malaspina Castle gevangen gehouden. Het volgen van de onderhandelingen met de piraten is geen goede tactiek. We hebben meer duidelijkheid nodig over wat de Europese Unie in zulke situaties aan toezeggingen doet. De maatregelen die diverse instellingen op dit moment nemen zijn belangrijk, maar zijn klaarblijkelijk geheel ongeschikt. Daarom dring ik aan op noodmaatregelen op het hoogste niveau om de gijzelaars te bevrijden en deze bezigheid onder controle te krijgen, die in de 21ste eeuw een schande is.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, net als u ben ook ik al dertig jaar hier, maar misschien is de balans die we van die dertig jaar kunnen opmaken niet zoals we ons die in 1985 in dit Parlement wensten. Toen maakten we een sprong vooruit van een oud en mislukt Europa van staten naar de Verenigde Staten van Europa.

Nu zijn we weer terug bij dat noodlottige verleden – een Europa van staten maar geen Europese staat – en binnen onze omheining. En de omringende volkeren, die ons als grote hoop verwelkomden, als niet te missen kans, zijn in werkelijkheid volkeren die binnenkort met tegenzin zullen stemmen. Zij zullen eens te meer het feit veroordelen dat wij, met een onheilbrengende metamorfose, mijnheer de Voorzitter, het kwaad vertegenwoordigen waartegen wij ooit zijn opgestaan en waarvan wij de illusie hadden het te kunnen overwinnen.

De Voorzitter. – Hartelijk dank, mijnheer Pannella. Ik kan mij nog goed herinneren dat u, toen wij in 1979 verkozen waren, duizenden amendementen indiende – en dat ging destijds nog op papier. Sindsdien hebt u ons echter eenmaal verlaten, terwijl ik al die tijd hier gebleven ben. U keerde terug naar het parlement in Rome.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, wij vieren de verjaardag van de toetreding van de nieuwe landen tot de Europese Unie en zijn allen verheugd over uw verklaring, die ons heeft ontroerd. Ik denk echter dat de aanwezige commissaris, net als ik en vele andere collega's, wel weet dat het noordelijk gedeelte van een van de toegetreden landen, Cyprus, nog steeds bezet is door buitenlandse

legers. De Europese Unie moet ook nu ervoor ijveren dat het communautair acquis op heel het eiland Cyprus van toepassing wordt.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) De economische crisis heeft ernstige gevolgen gehad voor de mondiale economie. Men gaat ervan uit dat alle lidstaten dit jaar een negatieve groei zullen hebben. Op Europees niveau is het aantal werklozen alarmerend gestegen. In veel landen beperken bedrijven hun activiteiten en ontslaan personeel of ze maken ze technisch werkloos.

De burgers van Europa verliezen hun banen en hebben problemen met het betalen van hun leningen. Hun levenskwaliteit gaat ook achteruit. Ik ben van mening dat de EU in deze tijden van economische en financiële crisis in de eerste plaats moet investeren in mensen. Het welzijn van Europese ondernemingen is afhankelijk van de werknemers. Daarom denk ik dat wij de plicht hebben met name deze mensen te steunen.

Ik denk dat er op de werkgelegenheidstop, welke zal plaatsvinden in Praag op 7 mei, dringend naar specifieke oplossingen moet worden gezocht om de verontrustende toename van de werkloosheid een halt toe te roepen. Ik maak van de gelegenheid gebruik om de Europese Raad van juni aan te sporen prioriteit te geven aan het behoud van banen en het zoeken naar oplossingen om de werkloosheid in de Europese Unie terug te dringen.

Thomas Wise (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is vandaag 4 mei en dit wordt mijn laatste toespraak hier. Hoe dan ook, vandaag dertig jaar geleden werd mevrouw Margaret Thatcher verkozen als Britse premier en werd ze geconfronteerd met gelijkaardige, door het socialisme veroorzaakte problemen als waar wij vandaag de dag mee geconfronteerd worden: verlamdende schulden, stijgende werkloosheid en publieke onrust.

Zij begreep dat de oplossing hiervoor ligt in een kleine overheid, individuele vrijheden en nationale zelfbeschikking. Vandaag de dag legt de EU een grote overheid op, waarmee centrale controle en de erosie van de natiestaat toeneemt. Ik kan me ook nog herinneren dat ze zei: “no, no, no”, woorden die EU negeert of niet begrijpt.

Vervolgens hield zij die inmiddels beroemde toespraak in Brugge, die verzet tegen het project deed ontbranden. De EU is een vijftigjarige die antwoord probeert te geven op een tweehonderd jaar oud probleem. Ik blijf erbij, als de EU het antwoord was, moet het een heel domme vraag zijn geweest. En zoals ze zeggen in Star Wars: “May the force be with you.”

De Voorzitter. – Zij was en is naar mijn mening een geweldige vrouw, als ik dat zo mag zeggen. Zij was een premier die het ermee eens was dat de wetgeving aangaande de interne markt tot stand kon worden gebracht via stemming bij meerderheid. Dus Margaret Thatcher gaf haar fiat aan stemmingen bij meerderheid in de Raad: dat was een uitstekend besluit.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Mijnheer de Voorzitter, twee weken geleden heb ik de EU-uitbreiding ook al een succesverhaal genoemd waarvan zowel de oude als de lidstaten wederzijds hebben geprofiteerd, in het Engels ook wel aangeduid met de term ‘win-winsituatie’. Vandaag, mijnheer de Voorzitter, zou ik willen spreken over het feit dat de politieke elite te midden van een economische crisis een voorbeeld voor gematigdheid moet geven.

In Duitsland zijn de bestuurders van door de staat gesubsidieerde ondernemingen beperkingen opgelegd. De Amerikaanse president Obama heeft vergelijkbare stappen genomen, terwijl de Hongaarse regering het salaris van de ministers met 15 procent verlaagt.

Mijnheer de Voorzitter, het zou goed zijn als ook de Europese Commissie een voorbeeldfunctie zou vervullen. In tijden van crisis zou het immers van grote invloed zijn op het aanzien, de geloofwaardigheid en het prestige van de Europese Unie, als de commissarissen afstand zouden doen van een deel van hun buitenproportionele ontslagvergoedingen. Ook als dit slechts een symbolisch gebaar zou zijn, zou hiermee een signaal worden afgegeven aan de Europese burgers dat ten tijde van een economische crisis ook de leiders van de Europese Unie bereid zijn offers te brengen en solidariteit te tonen met de lagere inkomensklassen.

Charles Tannock (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Republiek China, bij ons beter bekend als Taiwan, heeft eindelijk zijn gerechtvaardigde doel, deelnemen als waarnemer aan de Wereldgezondheidsassemblee (WHA), bereikt. De Volksrepubliek China heeft dit consequent tegengehouden sinds 1971, toen het Taiwan verving in de Verenigde Naties.

Als arts ben ik ervan overtuigd dat de volksgezondheid nooit een rol mag spelen in internationale betrekkingen en het Europees Parlement heeft, prijzenswaardig genoeg, Pekings kleinzielige beleid van het tegenwerken van de pogingen van Taiwan om bij WHA-vergaderingen aanwezig te zijn, consequent afgewezen.

Ik feliciteer de Taiwanese president Ma met zijn nieuwe succesvolle beleid van toenadering tussen Peking en Taipei, en eindelijk heeft de Volksrepubliek China de dwaasheid ingezien van zijn intimiderende houding ten opzichte van zijn buurland.

Ook ik kijk uit naar betere betrekkingen tussen de twee regeringen, dat is een win-winsituatie voor alle betrokken partijen en vooral nu voor de goede gezondheid van het hardwerkende Taiwanese volk.

Marco Pannella (ALDE). - *(IT)* Mijnheer de Voorzitter, even een persoonlijke opmerking. U bent deze hele zittingsperiode van het Parlement het toonbeeld van consistentie geweest, maar wat u zojuist beweerde klopt niet. Ik ben de afgelopen dertig jaar namelijk steeds weer herkozen in dit Parlement. Wat er gebeurde was dat ik, geheel in de geest van de Radicale Partij en nadat ik de kiezers op de hoogte had gesteld, mijn plaats heb afgestaan aan andere partijgenoten zoals Olivier Dupuis, die hier in het Parlement en elders zitting hebben. Uw bewering is dus onjuist. Ik herhaal: ik ben steeds herkozen gedurende dertig jaar.

Helaas was ik er deze laatste keer getuige van, mijnheer de Voorzitter – terwijl u er toch bij was in de tijd van Otto von Habsburg en Altiero Spinelli, en dit Parlement voorstelde om zich te verzetten tegen de eisen van de Raad door zelfs te weigeren adviezen op te stellen – wel, ik was er deze laatste keer met u getuige van dat dit Parlement zich schikte in de rol van “loopjongen” toen men ons – en u heeft dat gedaan – niet-parlementaire termijnen wilde opleggen met betrekking tot het mislukte Lissabonproject.

De Voorzitter. – Hartelijk dank, mijnheer Pannella. Uw woorden zijn niet in tegenspraak met de mijne. Ik ben er zeker van dat u tussen 1996 en 1999 niet in het Europees Parlement zat. U bent echter wel verkozen, zoals u zei, en dat is niet in strijd met wat ik gezegd heb. Ik wil u uitdrukkelijk verzekeren dat ik respect heb voor uw activiteiten en uw werk in het Europees Parlement.

Neena Gill (PSE). – *(EN)* Mijnheer de Voorzitter, ik wil uiting geven aan mijn bezorgdheid over duizenden onschuldige burgers die zijn verworden tot vluchtelingen in hun eigen land door de Taliban in de Swat-vallei. We kennen allemaal de verhalen over mishandeling van vrouwen door de Taliban. Echter, het nieuws uit de vallei in de afgelopen maand bericht over de sluiting van kapperszaken, het verbieden van muziek en het uitschakelen van satelliettelevisieontvangers. Ook bankroven en plunderingen van woningen of damessieraden onder bedreiging van een vuurwapen zijn alledaagse gebeurtenissen, vooral voor degenen die zich verzetten of in opstand komen tegen de Taliban. De invoering van de Sharia-wetgeving in de Swat-vallei heeft er ook toe geleid dat alle niet-moslims die in de vallei wonen jizya, een eeuwenoude vorm van belastingen, moeten betalen en ik begrijp dat de Sikhs die in de streek leven ontvoerd of bedreigd werden, tot zij erin toestemden te betalen. Als enige Sikh in het Europees Parlement ben ik al benaderd door vele kiezers die geschokt zijn door wat er gebeurt in de Swat-vallei – dat mensen die daar al zestig jaar hebben geleefd op deze manier worden gediscrimineerd.

Dit Parlement heeft een roemrijke geschiedenis en staat van dienst voor wat betreft de strijd tegen deze vormen van schending van de mensenrechten en het afwijzen van degenen die zich bezighouden met dit soort intimidaties. Maar we moeten verder gaan dan alleen verklaringen en vragen om concrete maatregelen van de Commissie om ervoor te zorgen dat we een strategie hebben om de Taliban en hun toenemende invloed in die regio aan te pakken. De Taliban vormt de echte bedreiging voor alle waarden die ons dierbaar zijn: mensenrechten, gelijkheid en democratie. Ik dring er bij u op aan de commissaris aan te schrijven om maatregelen te treffen.

De Voorzitter. – Mevrouw Gill, dank u wel. Dit is ook de laatste keer dat ik de spreektijd van één minuut voorzit. Ik heb altijd geprobeerd zoveel mogelijk mensen aan het woord te laten. Vaak zijn we erin geslaagd de hele lijst af te werken – zoals ook vanavond weer. Het is immers een van de voorrechten van de leden van het Parlement het woord te voeren, en de maandagavond biedt daartoe altijd de gelegenheid. Ik wil u daarom ook oprecht bedanken voor wat u ons verteld heeft.

Hiermee is dit onderdeel beëindigd.

15. Gripepidemie (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de Commissie over de griepiepidemie.

Androulla Vassiliou, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, hartelijk dank dat u mij de gelegenheid geeft het Parlement in zijn laatste week toe te spreken over het griepvirus A(H1N1). Laat ik beginnen met u kort in te lichten over de huidige situatie. Daarna zal ik komen te spreken over wat de EU heeft gedaan om de crisis te bezweren.

In het meest recente verslag van het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) wordt gesteld dat er binnen de EU en de EVA-landen momenteel 94 bevestigde en 20 waarschijnlijke gevallen van het griepvirus A(H1N1) zijn. De meeste personen die zijn besmet, hebben gereisd door de getroffen gebieden buiten Europa, al geldt dit niet voor iedereen. Er zijn acht gevallen gemeld van besmetting van mens op mens, waarvan één zelfs een medewerker uit de zorg betreft.

Wij moeten echter blij zijn dat geen van de patiënten die in de EU met het virus zijn besmet, tot nu toe is overleden. Al ruim een week hebben wij nu kunnen zien hoe het virus zich verspreid in Mexico, in de VS, in Canada, in de EU-lidstaten en in overige landen.

In Mexico heeft het effect op het openbare en economische leven inmiddels ernstige vormen aangenomen. Onze erkenning en waardering gaan uit naar de enorme inspanningen die de Mexicaanse autoriteiten zich getroosten om de verspreiding van het virus te beperken en eenieder die aan de infectie lijdt, te helpen.

De EU-wetgeving inzake overdraagbare ziekten verplicht de lidstaten verslag uit te brengen van dergelijke uitbraken en van de maatregelen die zij willen nemen om de verspreiding in te perken. Het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) beheert de surveillancenetwerken die het aantal gerapporteerde gevallen bijhouden. Daarom hebben wij een redelijk nauwkeurig beeld van hoe de situatie zich in Europa ontwikkelt. Op basis hiervan kunnen wij op verantwoorde wijze passende en doelmatige besluiten nemen ten aanzien van hoe wij onze beperkte middelen het best kunnen gebruiken.

Het wereldwijde beeld van de infectie was ernstig genoeg om de WGO op 29 april te doen besluiten haar pandemicalarm te verhogen naar fase 5, dit naar aanleiding van het feit dat in ten minste twee regio's een overdracht van mens op mens heeft plaatsgevonden. De Commissie heeft gedurende het hele traject hecht contact gehouden en nauw samengewerkt met de WGO.

Mijn diensten doen er alles aan de genomen maatregelen, zoals opgenomen in het draaiboek voor een influenzapandemie in de Europese Gemeenschap, uit te voeren en zo de problemen van de huidige uitbraak zo goed mogelijk het hoofd te bieden. De Commissie heeft op 24 april haar faciliteit voor volksgezondheidsoperaties geïntroduceerd. Vanaf dat moment zijn mijn diensten permanent actief geweest.

De Commissie heeft met ingang van zaterdag 25 april dagelijks een vergadering bijeengeroepen van het netwerk voor overdraagbare ziekten van de lidstaten en het Gezondheidsbeveiligingscomité. In deze vergaderingen wordt de toestand van de epidemie overwogen, wordt gesproken over maatregelen en passende wetgeving, en worden beslissingen dienaangaande genomen.

Er is gesproken over voorlichting van het publiek over hoe infectie kan worden voorkomen en hoe men verantwoorde keuzes kan maken ten aanzien van reizen, zodat er binnen alle lidstaten een coherente boodschap wordt uitgedragen. Hierbij wordt uitgegaan van wetenschappelijk advies van het ECDC en alles wordt gecoördineerd door de WGO. Besloten is het toezicht op seizoensgriepen uit te breiden. Normaal gesproken zou dit ophouden in week 20, maar zo hopen wij eventuele infecties met het nieuwe griepvirus te ontdekken.

De Commissie heeft op basis van de EU-wetgeving inzake overdraagbare ziekten op 30 april een wettelijk bindende gevalsdefinitie aangenomen. Deze beschikking is op 1 mei in het Publicatieblad bekendgemaakt.

Aangezien bij ons volksgezondheidsbeleid ten aanzien van deze dreiging medische tegenmaatregelen als antivirale middelen en vaccins centraal staan, had ik op woensdag 29 april een ontmoeting met Europese producenten om het laatste nieuws te vernemen over welke producten in ontwikkeling zijn en over de tijdschema's voor de nieuwe vaccins, en om te kijken of ingrijpen van de EU de levering kan versnellen. Met de lidstaten onderzoeken wij momenteel, op basis van het coördinatiemechanisme van het Gezondheidsbeveiligingscomité van de EU, hoe wij optimaal gebruik kunnen maken van de bestaande voorraden van antivirale middelen.

Ook kan ik het Parlement melden dat naar aanleiding van mijn verzoek aan het Tsjechische voorzitterschap, de Gezondheidsraad op 30 april bijeen is gekomen, waarbij een aantal krachtige conclusies is getrokken en het belang van een gecoördineerde aanpak van deze nieuwe griepdreiging opnieuw is onderstreept.

De Raad heeft de lidstaten herinnerd aan hun wettelijke plicht om hun toezicht op en hun maatregelen tegen gezondheidsdreigingen te coördineren, maar kwam wel overeen dat het beperken van het reizen naar de getroffen gebieden als volksgezondheidsmaatregel niet gerechtvaardigd was. De Raad heeft daarentegen besloten dat goede publieke voorlichting van cruciaal belang is en dat reizigers in staat moeten zijn goed geïnformeerde afwegingen te maken.

De Commissie werkt momenteel aan een routekaart voor de dringende uitvoering van de punten die zijn opgenomen in de conclusies van de Raad van 30 april. Daarbij gaat het onder meer om de ontwikkeling van vaccins, een vaccinatiestrategie, sturing ten aanzien van een zo goed mogelijk gebruik van de voorraden vaccins en antivirale middelen, beschermende en preventieve maatregelen, en publieke communicatie en voorlichting.

Het is duidelijk dat wij allemaal gebaat zijn bij een geïntegreerde Europese economie en samenleving. Dat brengt echter ook de nodige verantwoordelijkheden met zich mee. Dit betekent dat wij gezamenlijk die maatregelen moeten nemen die gewettigd zijn door de situatie zoals die voor ons ligt. Dit is van cruciaal belang als wij willen voorkomen dat wat nu een gezondheids crisis is, eerdaags ook een economische crisis wordt. Wij moeten ons niet blindstaren op de negatieve aspecten van deze gebeurtenissen. Dankzij de voorbereidingen die de Commissie heeft getroffen naar aanleiding van de vogelgriep een paar jaar terug, beschikt de EU nu over de systemen om collectief en doelmatig te reageren op deze dreiging.

Ik weet dat dit Parlement recentelijk, ook met het oog op de komende Europese verkiezingen, heeft gedebatteerd over wat Europa nu werkelijk betekent voor de burger. Ik denk dat dit in deze moeilijke tijden allemaal wat duidelijker wordt. Europa betekent namelijk de solidariteit om gezamenlijk deze dreiging het hoofd te bieden. Europa betekent samenwerking en het uitwisselen van informatie, deskundigheid en capaciteit, zodat wij gezamenlijk kunnen optreden op basis van de beste beschikbare kennis. Het betekent innovatie, waarbij door Europees gefinancierd onderzoek bijdraagt aan een zo snel mogelijk productie van vaccins. Het betekent het vermogen om via de Europese instellingen alle lidstaten in staat te stellen direct en effectief te reageren op een gezamenlijke crisis. Dit zou Europa toch dichter bij de burger moeten brengen.

Dus inderdaad, de situatie is ernstig, maar wij zijn dit keer beter voorbereid dan ooit op deze dreiging. En nu ik heb gezien hoe vastberaden de Europese ministers van Volksgezondheid de afgelopen week waren – en ze waren ook alle 27 aanwezig – ben ik vol vertrouwen dat wij in staat zijn de komende weken een goed antwoord te formuleren.

VOORZITTER: MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS

Ondervoorzitter

Antonios Trakatellis, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, ik wil u allereerst bedanken voor de volledige informatie die u ons verstrekt hebt, en tevens zeggen dat ik de activiteiten die u hebt ondernomen toejuich. Ik wilde uw aandacht vestigen op drie fundamentele vraagstukken, die uzelf ook al noemde en die mijns inziens aandacht verdienen in het geval van een pandemie.

Het eerste vraagstuk betreft de plannen die de Raad, de Europese Commissie en het Parlement reeds hebben uitgewerkt voor de vogelgriep. Wij hebben al plannen, vrij goede plannen zelfs, ondanks de tekortkomingen die daarin door vakwetenschappers werden vastgesteld. Ik wilde daarom vragen of deze plannen nu zijn afgerond, of de lidstaten ze hebben overgenomen en nu klaar zijn om ze toe te passen, want, mevrouw de commissaris, de zwakke schakel is hier erg belangrijk. Dan is er nog de coördinatie, die u ook noemde. Tot mijn genoegen stel ik vast dat u klaar bent om samen met het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding de coördinatie op u te nemen gedurende deze hele griepgeschiedenis.

Het tweede vraagstuk dat ik wilde noemen, betreft antivirale middelen. De lidstaten zijn verplicht om een toereikende hoeveelheid in voorraad te hebben. Antivirale middelen worden natuurlijk ingezet voor behandeling maar ook voor preventie en daarom moeten er richtsnoeren komen, want deze middelen kunnen niet zomaar worden gebruikt maar moeten correct worden gebruikt.

Het derde vraagstuk dat ik wilde aanstippen, betreft vaccins. Het beste zou natuurlijk zijn een vaccin te vinden tegen deze nieuwe griep. Een vaccin is zeer belangrijk en mijns inziens kunnen de bedrijven met de huidige techniek binnen drie à vier maanden een dergelijk vaccin klaar hebben. Daarom wil ik graag dat u druk in die richting uitoefent en ervoor zorgt zorgen dat die inspanningen ook inderdaad worden ondernomen. Samen met het vaccin tegen seizoensgriep – dat u terecht hebt uitgebreid voor de bestrijding van deze griep,

om de bekende wetenschappelijke redenen – zal een dergelijk nieuw vaccin de beste barrière zijn tegen een eventuele griep пандemie.

Jules Maaten, *namens de ALDE-Fractie*. – Voorzitter, het lijkt erop dat het meevalt met de griep пандemie. We hebben dus weer eens geluk gehad, net als indertijd met SARS. Maar aan de beslissers, Voorzitter, heeft het niet gelegen. Toen in het weekend bekend werd dat de griep dreigde, werd er overeengekomen op donderdag voor spoedoverleg bijeen te komen. Het lijkt me een nieuwe definitie van het woord "spoed"; vervolgens wordt er niet veel besloten. Hoe moet dat dan als er wél een echte crisis is?

Als de *big one* – waarvan de Wereldgezondheidsorganisatie overtuigd is dat hij komt, en die misschien wel 8 tot 10 miljoen doden kan opleveren – komt, hoe moet dat dan? De ministers kwamen bijeen voor informatie-uitwisseling, er zijn plannen gemaakt. Maar hoe is de kwaliteit van die plannen? Hoe is de kwaliteit van die informatie-uitwisseling en welke maatregelen zijn er genomen? Worden deze eigenlijk wel op elkaar afgestemd? Krijgt de Commissie alle nodige informatie? Ik heb daar zo mijn twijfels over. Bijvoorbeeld de antivirale middelen: wie heeft ze? Wie heeft ze niet? En is er nu eindelijk wél de bereidheid van de ministers om een Europese noodvoorraad aan te leggen?

Er is voorgesteld door Frankrijk om de vluchten naar Mexico te schrappen. Of dat zo'n goed besluit was geweest, daar ben ik niet van overtuigd. Maar het besluit van de Raad dat ieder maar zelf moest weten of ze dat zouden doen, is natuurlijk idioot. Wat heeft het voor zin als het ene land het wel doet en het andere niet, met die open grenzen? Ze hadden dat sámen moeten beslissen. De enige oplossing hier is dat de Commissie in staat moet worden gesteld om dat soort noodmaatregelen te nemen. U, commissaris, zou in opdracht van de Raad binnen vierentwintig uur crisismaatregelen moeten kunnen nemen over quarantaine, over desinfectie maatregelen op luchthavens, of over reisbeperkingen.

Dit is dus geen verwijt aan de Commissie. Commissaris, u en uw ambtenaren hebben juist gehandeld. Maar waar was de Raad? Dan kijken we om ons heen op het stoffige spreekwoordelijke Mexicaanse pleintje en daar in de zon tegen het stationnetje zit de Raad. We lopen ernaar toe en zeggen "griep, griep!", en de *sombrero* gaat langzaam omhoog en de Raad zegt *mañana mañana* en gaat door met zijn *siesta*. Met deze Raad is het slecht nachos eten.

Bart Staes, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – Voorzitter, collega's, commissaris, ik dank u, net als de collega's, voor de uitgebreide informatie die u ons hebt gegeven. Maar ik wil me toch aansluiten bij de heren Trakatellis en Maaten. We hebben inderdaad in juni 2006 hier in het Parlement een uitvoerig debat gehad. We hebben een resolutie aangenomen. We hebben daar destijds hard aan gewerkt in de Commissie volksgezondheid van het Parlement. Ik heb die resolutie eens opnieuw ter hand genomen. Ik moet zeggen dat ik, net als de heer Trakatellis, vrees dat er ongelooflijk veel gaten, veel leemtes zitten in de huidige aanpak.

Er is toen een zeer sterke aanbeveling gedaan om te zorgen voor informatie-uitwisseling, voor goede samenwerking tussen de lidstaten onder een coördinerende rol van de Commissie, in goede samenwerking met het Europees Centrum voor ziektebestrijding. Wie nu goed rondkijkt, en de heer Maaten heeft dat zeer nadrukkelijk naar voren gebracht, ziet dat er toch ongelooflijk veel gaten vallen. Dat het allemaal ongelooflijk traag gaat.

De voorraden virusremmers; u hebt ons enkele dagen geleden zelf gezegd dat er 16 procent in voorraad is, terwijl wij gezegd hebben dat er 30 procent in voorraad moet zijn. We zitten dus absoluut onder de maat, en dan hebben we het nog niet over de uitwisseling van informatie over de aard van het virus. Die informatie-uitwisseling is van essentieel belang, want pas als de aard van het virus bekend is, kunnen vaccins worden ontwikkeld.

Wetenschappers die ik de afgelopen dagen heb gecontacteerd, zeggen dat ze geen informatie hebben, dat ze er niet aan kunnen komen. Informatie over de aard van het virus wordt beschermd, wordt geheimgehouden. Met alle onderzoeksinstituten kunnen we niet doen wat we moeten doen. Dáár moeten we optreden. Dit kan niet aanvaard worden. De dreiging is écht te groot.

Urszula Krupa, *namens de IND/DEM-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik zou in het kader van de risico's van het griepvirus graag een aantal berichten willen citeren die naar aanleiding van de paniek in de media op internet zijn verschenen, mede gevoed door de reacties van de Wereldgezondheidsorganisatie. Men zegt dat de hysterie in de media enerzijds voortkomt uit de wens om van opslagruimte in beslag nemende voorraden vaccins en het ineffektieve middel Tamiflu af te komen, en anderzijds een poging is om de aandacht van de internationale crisis af te leiden.

De reacties vanuit de samenleving leveren niet alleen het bewijs dat er wantrouwen jegens de autoriteiten bestaat, maar kunnen er ook toe leiden dat de burger een toekomstige pandemie die wel degelijk een gevaar kan opleveren niet serieus neemt. Het lijkt mij verstandiger om te wachten met berichtgeving over de gevaren van een mogelijke griep-pandemie, of andere ziekte, totdat bestaande ziektegevallen gedurende een langere periode zijn geobserveerd en het virus en de mate van kwaadaardigheid nauwkeuriger zijn bestudeerd. Dit voorkomt de verspreiding van onvolledige informatie, paniek, en, bijvoorbeeld, het slachten van varkens - dat nu plaatsvindt!

Irena Belohorská (NI). – (SK) Commissaris, ook ik wil u graag bedanken voor uw snelle en daadkrachtige reactie op dit vraagstuk. Vanwege de globalisering en het enorme aantal verplaatsingen van toeristen, reizigers en gewone mensen vandaag de dag, is er geen plek op aarde waar deze ziekte niet zou kunnen opduiken. Dit hebben de gevallen in verre landen als Mexico, Nieuw-Zeeland, Australië, Europa en Afrika al aangetoond.

Ondanks de subsidiariteit van de gezondheidszorg kennen besmettelijke ziektes geen grenzen en verplichten zij ons gezamenlijk actie te ondernemen. We kunnen geen oplossing bieden binnen het kader van één land. Het is tijd voor solidariteit. Slowakije is voldoende voorbereid, zelfs als de influenza-infectie zich uitbreidt tot een grotere epidemie, wellicht vanwege de vorige vogelgriep. Wij hebben 700 000 doses Tamiflu in voorraad voor 5 miljoen inwoners en ik moet zeggen dat misschien juist door de eerdere dreiging van de vogelgriep, ook de bevolking goed is voorbereid.

In het geval van een epidemie is het zeer belangrijk het publiek op de hoogte te houden, want waar geen informatie is, is genoeg foutieve informatie. We zien dit in verschillende Afrikaanse landen, zoals Egypte, waar de huidige dreiging van een influenza-epidemie, samen met het idee dat de ziekte werd verspreid door varkens, heeft geleid tot de slachting van 300 000 – 400 000 varkens. Misschien moeten we in dit geval echter solidariteit betuigen op andere manieren, aangezien reisbureaus vakanties verkochten naar deze bestemmingen, maar mensen er nu alleen heen reizen als dat absoluut noodzakelijk is. Aangezien wij Eurolat hebben, moeten we ook denken aan het steunen van Mexico, waar men verwacht dat deze infectie zal leiden tot een daling van 4 à 5 procent van het BBP ten opzichte van het huidige niveau.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris probeert de burgers een realistisch boodschap te geven. Dat is inderdaad wat we moeten doen.

De wetenschap is nu veel beter in staat het hoofd te bieden aan een pandemie dan vier jaar geleden, zoals blijkt uit het kleine aantal sterfgevallen. Er is veel meer bekend over bij de mens en vogels voorkomende varianten en over de verspreiding van dit varkensvirus. Er is veel meer bekend over de oplossingen. Daarom geloof ik dat we op onderzoek moeten vertrouwen, onderzoek moeten stimuleren en moeten eisen dat veel meer onderzoek naar vaccins wordt gedaan, zoals ook de heer Trakatellis heeft gezegd.

We weten ook dat de maatschappij veel beter is voorbereid dan een tijdje geleden, dankzij de opgedane ervaringen en de organisatorische inspanningen die met name in veel Europese landen ten behoeve van preventie zijn verricht. Zo zijn noodvoorraden geneesmiddelen aangelegd en is een uitgebreid systeem van hulpverlening aan burgers opgezet.

Toch ben ik bezorgd dat die burgers onvoldoende informatie krijgen. Als we naar de pers kijken, zien we dat negentig procent of meer van de publicaties gaat over het aantal ziektegevallen, maar dat heel weinig wordt geschreven over geneesmiddelen en preventief gedrag.

Ik denk dat veel meer informatie moet worden gegeven. Ik denk ook dat politici zich richting de burger veel meer inspanningen moeten getroosten. Het valt me bijvoorbeeld op dat geen enkele afgevaardigde van de socialistische fractie aan dit debat deelneemt, dat de banken van die fractie allemaal leeg zijn en dat ook niemand het woord heeft gevraagd om dit te rechtvaardigen, terwijl dit toch een onderwerp is dat verder gaat dan het belang van afzonderlijke partijen en alle regeringen bezighoudt.

Ook wil ik net als mijn voorganger benadrukken dat wanneer de politieke omstandigheden dat toelaten, we derde landen onze steun moeten aanbieden. We moeten de helpende hand bieden aan alle landen die niet over de mogelijkheden beschikken om al hun burgers bijstand te verlenen.

Daarom moet behalve het “Europa van de communicatie” ook het “solidaire Europa” in actie komen.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik zou mij graag tot de commissaris willen richten om uiting te geven aan mijn bezorgdheid. De ontwikkeling van het virus lijkt zich in Mexico, in Europa en elders te stabiliseren, en meteen vandaag al hoorde ik op de radio zeggen dat wij misschien te ver zijn gegaan, dat wij onze medeburgers misschien onnodig ongerust hebben gemaakt.

Wat mij zorgen baart, mevrouw de commissaris, is niet wat er nu gebeurt, maar wat er in oktober zal gebeuren, als de winter voor de deur staat. Het is alom bekend dat virussen niet van hoge temperaturen houden. Het gevaar dreigt dus niet nu, maar zal de komende winter – in oktober of november – opnieuw de kop opsteken.

Daarom zouden wij graag willen weten, mevrouw de commissaris, wat u precies van plan bent om ervoor te zorgen dat wij volledig voorbereid zijn om dit virus aan te pakken, dat zich dreigt te ontwikkelen, dat in de tussentijd misschien zal muteren. Men zegt dat er vaccins moeten komen, maar is het wel zeker dat deze vaccins die zullen worden ontwikkeld, geschikt zijn om in alle gevallen te gebruiken?

Dit zijn allemaal vragen die mij bezighouden. Voor de komende winter is er reden tot bezorgdheid. Daarom is het noodzakelijk om te communiceren, om onze medeburgers uit te leggen dat zij, wat er ook gebeurt, hun waakzaamheid niet moeten laten verslappen en dat zij moeten blijven opletten. Is het misschien mogelijk, mevrouw de commissaris, dat u een soort handleiding verspreidt om onze medeburgers te helpen goede gewoontes aan te nemen?

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, ik zou wel eens willen weten of er statistisch materiaal over mondkapjes bestaat. Hoeveel van dit soort maskers zijn er in Europa beschikbaar en hoeveel maskers kunnen er worden geproduceerd, wanneer een dergelijke ziekte uitbreekt? Dit geldt natuurlijk ook voor geneesmiddelen: bestaat er een overzicht van de geneesmiddelenreserves in Europa en van de hoeveelheden die er geproduceerd kunnen worden bij verspreiding van de ziekte? Denkt u dat het mogelijk is om informatie voor artsen aan te bieden in alle 23 Europese talen, om er voor te zorgen dat deze deskundig en snel geïnformeerd zijn?

Adamos Adamou (GUE/NGL). - (EL) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, allereerst hartelijk dank voor uw alomvattende en gedetailleerde verklaring. Ik was rapporteur van het Europees Parlement voor de voorbereiding van de zevenentwintig lidstaten op de bestrijding van de vogelgriep. Indertijd hadden wij samen met de diensten van de commissaris vastgesteld dat bepaalde landen achterop liepen wat de opslag van antivirale middelen betrof. Ik wilde u vragen of dit nu nog steeds zo is, of dat dit probleem nu is opgelost, want dat zou dan betekenen dat de lidstaten beter beslagen ten ijs komen.

Ik wilde u tevens vragen iets te doen aan de ongefundeerde berichtgeving en de onverantwoorde geruchten die de ronde doen in heel de Europese Unie en paniek zaaien onder de burgers. Mijns inziens is dit ook de verantwoording van de lidstaten en misschien zouden uw diensten een aanbeveling in die richting kunnen doen.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, hartelijk dank dat u bent gekomen en dat u zo snel bent gekomen. Als we de huidige situatie met de tijd van de vogelgriep vergelijken, ben ik – ook als ongeduldige afgevaardigde – eigenlijk zeer tevreden met de reactie van de Europese Unie, van de WHO, en ook van de lidstaten.

Volgens een aantal collega's was de verstrekte informatie ontoereikend. Ik heb het gevoel dat we in Duitsland toereikend zijn geïnformeerd over de wijze waarop we ons moeten gedragen. Ik wil ook niet altijd Europa met alles opzadelen. De lidstaten zelf zijn verantwoordelijk voor de informatieverstrekking. We moeten hen er maar eens van onze kant aan herinneren dat ze hun informatieverplichtingen nakomen. Ik hoor ook steeds weer van tekortkomingen in de lidstaten voor wat betreft de opslag van vaccins. Ik zou graag willen weten of het klopt dat de lidstaten tegen een uitwisseling van vaccins zijn en zij deze alleen inslaan voor hun eigen bevolkingen, of dat ze zich intussen bereid hebben verklaard vaccins uit te wisselen. Want dan hebben wij eindelijk bereikt wat de Commissie wil. Hartelijk dank voor dit snelle en goede werk. Mijn felicitaties!

De Voorzitter. – Hiermee is de 'catch-the-eye'-spreektijd beëindigd.

Alvorens het woord te geven aan de commissaris, wil ook ik haar bedanken voor haar inleidende opmerkingen. Ik wil haar tevens bij voorbaat bedanken voor alle informatie die zij ons binnenkort over dit uiterst belangrijke en actuele onderwerp zal geven. Dit maakt duidelijk dat zowel de Europese Unie als de lidstaten deze situatie aanpakken op een zeer positieve manier en zo dicht mogelijk bij de burgers.

Androulla Vassiliou, lid van de Commissie. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, mijn dank aan de Parlementsleden voor hun bijdragen. Het is voor mij van groot belang uw opvattingen over deze zeer belangrijke kwestie te vernemen.

Laat mij u allereerst verzekeren dat alle systemen die wij hebben opgezet om een gezondheidsdreiging van deze omvang te weerstaan, tot nu toe goed functioneren en dat wij alle middelen inzetten die wij tot onze beschikking hebben.

Zoals ik al aangaf in mijn inleidende verklaring, hebben wij sinds 25 april 2009 dagelijks hecht contact gehad met alle lidstaten. Daarbij hebben wij de verzekering gekregen dat de richtsnoeren die wij hun hebben gegeven, zijn uitgevoerd en dat zij ook echt werken. Uitgaande van onze ervaringen met deze huidige crisis worden de systemen en hulpmiddelen echter voortdurend bijgewerkt, en dat lijkt mij ook logisch want van elk systeem komen de tekortkomingen pas aan het licht als je midden in de crisis zit.

Veel sprekers refereerden aan de antivirale middelen en de toereikendheid van de voorraden. Zoals u weet, heeft mijn voorganger al getracht het probleem van het aanleggen van reserves op EU-basis met de ministers van Volksgezondheid te bespreken, maar helaas waren deze ministers er niet voor dat Europa hiervan de coördinatie overnam. Hetzelfde probleem is tijdens het Franse voorzitterschap van vorig jaar opnieuw te berde gebracht in Angers, maar ook toen hielden de ministers van Volksgezondheid eraan vast dat elk land de vrijheid moest hebben om zelf te bepalen hoeveel voorraden het aanlegt. Wij weten dat de voorraden tussen de verschillende lidstaten aanzienlijk kunnen verschillen, en wij maken ons daar zorgen over.

In het licht van de conclusies van de ministers van Volksgezondheid van 30 april 2009 hebben wij echter besloten dat de Commissie nauw zal gaan samenwerken met de lidstaten en dat zodra een lidstaat hulp nodig heeft, wij in de geest van solidariteit een oproep zullen doen voor bijstand en zullen proberen de behoeften van de lidstaten te coördineren.

Wat het nieuwe vaccin betreft, gaf ik al aan een ontmoeting te hebben gehad met de industrie, waarin uitvoerig is gesproken over de noodzaak van zowel antivirale middelen als een nieuw vaccin. Wij hopen op 11 mei 2009 over voldoende influenzakweeken voor de industrie te beschikken om deze te kunnen laten beginnen aan de productie van het vaccin. Ik kan op dit moment niet zeggen wanneer dit klaar zal zijn, omdat dit afhangt van de werkzaamheid van de voorraad, maar wij schatten dat het geheel ongeveer acht à twaalf maanden in beslag neemt.

In antwoord op de vraag van mevrouw Grossetête kan ik zeggen dat ik het geheel en al met haar eens ben dat wij waakzaam moeten blijven, zodat wij in kunnen gaan op alle behoeften die zich voordoen, zeker na de zomer. Ik hoop dat wij met de productie van een nieuw vaccin kunnen voldoen aan de behoeften van onze burgers.

Ik zou echter willen herhalen dat de situatie weliswaar ernstig is, maar dat er geen reden tot paniek is. Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Adamou, die zei dat iedereen zo redelijk en realistisch mogelijk moest blijven in deze situatie. Met paniek is immers niemand gebaat.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

16. Gelijke behandeling van zelfstandig werkzame mannen en vrouwen - Verbetering van de veiligheid en gezondheid op het werk van de werkneemsters tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de gecombineerde behandeling van:

Verslag (A6-0258/2009) van Astrid Lulling, namens de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van zelfstandig werkzame mannen en vrouwen en tot intrekking van Richtlijn 86/613/EEG [COM(2008)0636 - C6-0341/2008 - 2008/0192(COD)], en

Verslag (A6-0267/2009) van Edite Estrela, namens de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 92/85/EEG van de Raad inzake de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid op het werk van werkneemsters tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie [COM(2008)0637 - C6-0340/2008 - 2008/0193(COD)].

Astrid Lulling, rapporteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, 22 jaar na de stemming over een tekst die toen al het garanderen van gelijke behandeling van zelfstandig werkzame mannen en vrouwen, met inbegrip van hun meewerkende echtgenoten, ten doel had, heeft de Commissie eindelijk een nieuw voorstel gepresenteerd dat de ondoeltreffende en afgezwakte tekst uit 1986 moet vervangen, maar zij is daarbij wel van een meer solide rechtsgrondslag uitgegaan.

Om te beginnen wil ik een belangrijke verbetering noemen, namelijk het feit dat oprichting van een vennootschap tussen echtgenoten of erkende levenspartners in geen enkele lidstaat meer verboden mag zijn.

Dit is een effectieve manier om de situatie van meewerkende echtgenoten te verbeteren: deze miljoenen onzichtbare werknemers in de landbouw, de ambachtelijke sector, de handel, het midden- en kleinbedrijf en de vrije beroepen. Het Europees Parlement houdt zich al sinds de jaren negentig met hun lot bezig.

Helaas is het voorstel van de Commissie op één essentieel punt nog steeds te zwak: de sociale zekerheid van meewerkende echtgenoten en erkende levenspartners. De ervaring laat zien dat wanneer meewerkende echtgenoten zelf het initiatief moeten nemen en een aanvraag moeten indienen om tot een stelsel van sociale zekerheid toe te treden, zij dat voor de overgrote meerderheid niet doen. Al deze mensen geven zich er geen rekenschap van dat zij, met name bij echtscheiding, vaak na meer dan twintig jaar huwelijk en werken in het familiebedrijf, geen enkele sociale bescherming genieten, vooral wat betreft pensioenrechten.

Wij zijn ook vóór handhaving van de oude bepaling betreffende de erkenning van het werk van meewerkende echtgenoten, met als doel een compensatieregeling te kunnen treffen in geval van echtscheiding, waarbij de meewerkende echtgenoot in een bijzonder kwetsbare situatie terecht zou kunnen komen, na jarenlang actief bij het familiebedrijf betrokken te zijn geweest.

Tot slot, met betrekking tot de bescherming van het moederschap hebben wij een formule gevonden die beter aansluit op de specifieke omstandigheden van vrouwen die een zelfstandige activiteit uitoefenen en van meewerkende echtgenoten. Zij moeten het recht hebben om gedurende een periode van hun keuze zwangerschapsverlof te nemen, op voorwaarde dat deze periode niet langer is dan de periode die in de richtlijn betreffende vrouwelijke werknemers is bepaald.

Dit zijn de amendementen die naar ons gevoel het belangrijkste zijn om te voorkomen dat er weer een afgezwakte richtlijn wordt gepubliceerd, waardoor wij de gelijke behandeling van mannen en vrouwen op dit gebied niet zouden kunnen waarborgen.

Wij hebben kennis genomen van een twaalftal amendementen die zijn ingediend door de heer Cocilovo, namens de ALDE-Fractie, en die betrekking hebben op de definitie van meewerkende echtgenoten en levenspartners. Ik ben hier enigszins verbaasd over, aangezien wij – dat wil zeggen alle fracties – in de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid zijn overeengekomen dat wij ons zouden houden aan de definities uit het voorstel van de Commissie, dat juridisch gezien stevig in elkaar zit en voor iedereen aanvaardbaar is, namelijk dat onder meewerkende echtgenoten tevens moet worden verstaan: overeenkomstig de nationale wetgeving erkende levenspartners van zelfstandigen.

Deze definitie is duidelijk en nauwkeurig. Waarom zou je dan amendementen indienen die vaag en, juridisch gezien, niet zo solide zijn? Ik verzoek de ALDE-Fractie deze amendementen in te trekken. Ik denk dat er sprake was van een misverstand tussen de schaduwrapporteur van deze fractie en de heer Cocilovo. Ik ben momenteel met dit punt bezig.

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid heeft helaas een ander verslag goedgekeurd dat 74 amendementen bevat, waarvan de meeste geen direct verband hebben met de oorspronkelijke doelstelling uit het voorstel van de Commissie. Deze doelstelling hield in dat de bescherming van het moederschap aan de basis versterkt moest worden door het verbeteren van de veiligheid en de gezondheid op het werk van werkneemsters tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie.

Ik zou willen preciseren dat deze ontwerprichtlijn niet gericht is op vrouwelijke zelfstandigen, meewerkende echtgenoten of de partners van zelfstandigen. Hun specifieke situatie zal worden onderzocht in het kader van een nieuwe richtlijn betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van zelfstandig werkzame mannen en vrouwen, waarover een verslag zal worden opgesteld.

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Edite Estrela, rapporteur. – (PT) Voorzitter, commissaris, geachte collega's, allereerst wil ik mijn dank uitspreken aan de schaduwrapporteurs, de rapporteurs voor advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en van de Commissie juridische zaken, de secretariaten van de Commissie voor de rechten van de vrouw en gendergelijkheid en van de PSE-Fractie, de sociale partners, de ngo's, de experts die hebben deelgenomen aan de openbare hoorzittingen in Brussel en Lissabon, de vertegenwoordigers van de Commissie en de Raad en mijn assistenten. Ik dank iedereen voor hun steun en suggesties.

De voorstellen in mijn verslag zijn dan ook het resultaat van een proces waaraan velen hebben bijgedragen en van veel werkvergaderingen met iedereen die er belang aan hecht dat de Europese Unie een richtlijn inzake zwangerschapsverlof krijgt, die past bij deze tijd. De belangrijkste doelstellingen van mijn amendementen zijn: ten eerste de rechten van werkneemsters tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie

verbeteren; ten tweede een betere combinatie van werk en privé mogelijk maken; ten derde ertoe bijdragen dat Europese burgers het aantal kinderen kunnen krijgen dat ze willen, waardoor het geboortecijfer kan stijgen.

Daarom stel ik voor de ontslagbescherming te verlengen tot twaalf maanden, vrouwen die dat wensen vrij te stellen van nachtwerk en overwerk, en de werkdag te verkorten met twee uur, voor het geven van borstvoeding, zonder verlies van rechten. Maar het meest innovatieve voorstel ten opzichte van het voorstel van de Europese Unie is dat met betrekking tot vaderschapsverlof. In de wetgeving van de Unie moet het beginsel worden opgenomen van gedeeld verlof, om een evenwichtiger taakverdeling mogelijk te maken tussen mannen en vrouwen en op die manier de levenskwaliteit en het welzijn van kinderen te verbeteren. Vaders moeten, vanaf de geboorte of adoptie van een kind, gezinstaken op zich kunnen nemen. Ook moeten de economische, sociale en culturele vooroordelen ten aanzien van het recht op vaderschapsverlof worden bestreden en moet er een mentaliteitsverandering plaatsvinden.

Terwijl bijvoorbeeld in Zweden een man die geen gebruik maakt van ouderschapsverlof door de samenleving als een slechte vader wordt beschouwd, is in de Zuid-Europese landen het omgekeerde het geval: vaders worden door werkgevers en collega's onder druk gezet om geen gebruik te maken van het verlof waar ze wettelijk recht op hebben. Ik stel daarom voor dat twee weken vaderschapsverlof verplicht worden gesteld, niet-overdraagbaar en voor honderd procent betaald, zonder verlies van enig arbeidsrecht. Het is aangetoond dat de verdeling van de gezinstaken tussen mannen en vrouwen de eerste stap is naar een beter evenwicht tussen werk en privé. Vrouwen hebben dezelfde rechten als mannen, als het om hun beroeps carrière gaat, en ze kunnen derhalve niet buitenshuis evenveel werken als mannen én thuis driemaal zoveel werk verzetten als mannen.

Het gezinsleven is een van de redenen dat meer vrouwen dan mannen werkloos zijn. Tegelijkertijd komt het vaak voor dat vrouwelijke kandidaten tijdens een sollicitatiegesprek gevraagd wordt of ze plannen hebben om te trouwen of kinderen te krijgen. Het privéleven van vrouwen wordt onder de loep genomen en als ze de natuurlijke wens uiten om moeder te willen worden werkt dat in hun nadeel. Moederschap mag niet gezien worden als een probleem voor werkgevers of voor de economie. Integendeel, het is een dienst aan de samenleving, omdat het bijdraagt aan de bestrijding van de lage geboortecijfers en de vergrijzing en tegelijkertijd de duurzaamheid van het socialezekerheidsstelsel garandeert.

Het is dan ook onacceptabel dat vrouwen gestraft worden voor het feit dat ze moeder zijn. Maar in werkelijkheid kunnen ze vaak geen carrière maken, krijgen ze niet de gebruikelijke bonussen of winstdeling en moeten ze vaak genoegen nemen met simpeler en minder interessant werk. In deze situatie moet verandering komen.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Geachte Voorzitter, geachte dames en heren. Ik zou graag om te beginnen mevrouw Estrela en mevrouw Lulling willen bedanken voor hun verslag. Ik heb waardering voor hun inspanningen en ben ingenomen met de steun van het Europees Parlement voor de voorstellen van de Commissie in het kader van het pakket maatregelen op het gebied van de afstemming van beroeps- en gezinsleven dat vorig jaar herfst is goedgekeurd.

Zoals u weet is een goede afstemming van beroeps- en gezinsleven een van de speerpunten van het Commissieplan voor gendergelijkheid. Versterking van het beleid met betrekking tot deze vraagstukken is van buitengewoon belang voor de verhoging van de deelname van vrouwen aan de arbeidsmarkt, voor het in goede banen leiden van problemen in verband met de veranderende gezinsvormen en de vergrijzing, alsook voor de gelijke behandeling van mannen en vrouwen. Wat dit betreft denk ik dat het hard nodig is de wettelijke voorschriften op het gebied van moederschaps- en ouderschapsverlof te verbeteren. Bovendien is het van groot belang dat de positie van zelfstandig werkzame vrouwen verbeterd wordt.

De vooruitgang met betrekking tot beide wetsvoorstellen van de Commissie doet mij grote deugd. Ook ben ik blij met de succesvolle afronding van de onderhandelingen tussen de sociale partners over het ouderschapsverlof. Ik hoop dat ik nog voor de zomervakantie een formeel voorstel indienen kan op basis waarvan hun akkoord bindend wordt. Ik zou graag nog kort een schets willen geven van de doelstellingen van het Commissievoorstel ter wijziging van de richtlijn over moederschapsverlof: een hoog veiligheids- en beschermingsniveau van de gezondheid van moeders, stimulering van vrouwen om zoveel kinderen te krijgen als zij wensen en tegelijkertijd een volwaardige deelname van vrouwen aan de arbeidsmarkt. Wat dit betreft pleit het Commissievoorstel met name voor een verlenging van het moederschapsverlof van 14 tot 18 weken, alsook voor verhoging van de moederschapuitkering tijdens die periode, zodat vrouwen hun loopbaan kunnen onderbreken en voor de kinderen zorgen en zich tegelijkertijd financieel geborgen weten. Tevens wordt in het voorstel gepleit voor een grotere flexibiliteit voor vrouwen om hun moederschapsverlof

naar eigen inzicht in te richten en te bepalen hoe hun arbeidsomstandigheden na terugkeer op hun werk eruitzien. Ik ben mij ervan bewust dat het niet altijd even makkelijk zal zijn om het nodige evenwicht te vinden tussen verbetering van het beschermingsniveau en de financiële draagbaarheid ervan voor werkgevers en lidstaten.

Geachte Voorzitter, dames en heren, de Commissie is ingenomen met een groot aantal van de door het Europees Parlement ingediende amendementen, omdat deze bijdragen tot versterking of verduidelijking van het voorstel. Zo is daar bijvoorbeeld amendement 11 inzake demografische trends, amendement 25 waarin wordt gepleit voor een beter evenwicht tussen carrière en gezinsleven, amendement 50 met betrekking tot steun aan de lidstaten bij de stimulering van deeltijdwerk, amendement 35 met betrekking tot vrijwillig moederschapsverlof voorafgaand aan de geboorte, amendement 53 waarin verduidelijkt wordt dat het loon van vrouwen op moederschapsverlof in aanmerking kan komen voor verhoging en tot slot amendement 56 inzake de pensioenrechten van werkkenden. Er is bovendien nog een groot aantal andere amendementen die de Commissie bereid is over te nemen, ofwel in essentie ofwel integraal.

Verder ben ik nog ingenomen met het amendement waarmee onder specifieke omstandigheden ouderschapsverlof aangemerkt mag worden als moederschapsverlof. Hiermee wordt het mogelijk rekening te houden met de verschillen tussen de lidstaten en kunnen de lidstaten met een uitgebreid systeem voor verloven in verband met kind en gezin, zoals bijvoorbeeld de Scandinavische landen, tegemoet worden gekomen. Ik wil echter voorkomen dat de herziening van Richtlijn 92/85/EEG wordt aangegrepen voor het ten tonele voeren van thema's die in een andere context zouden kunnen worden behandeld. Anders verwateren de doelstellingen van het Commissievoorstel mijns inziens namelijk al te zeer. Waar het hier in de allereerste plaats om gaat, is betere bescherming van moeders en in de tweede plaats bevordering van de deelname van vrouwen aan de arbeidsmarkt.

En daarom – ook al ben ik een warm voorstander van uw voorstel tot invoering van regels voor vaderschapsverlof – denk ik niet dat de huidige richtlijn, bedoeld voor de bescherming van moeders, hiertoe een geschikt instrument is. De Commissie zal amendementen inzake vaderschapsverlof in dit verband dan ook van de hand wijzen. Dat neemt niet weg dat de Commissie het zeer nuttig zou vinden om later specifiek op dit onderwerp terug te komen, zeker gezien het finale akkoord tussen de Europese sociale partners in verband met ouderschapsverlof.

Verder heb ik nog met groot genoegen kennis genomen van het verzoek van het Parlement tot invoering van de mogelijkheid verlof op te nemen ingeval van adoptie van een kind (amendement 44). De achterliggende gedachte is volledig terecht, maar ook hier ben ik van mening dat de herziening van Richtlijn 92/85/EEG niet het juiste middel is daartoe. We moeten onder ogen zien dat de positie van moeders die een kind adopteren sterk uiteenloopt. Desalniettemin is de Commissie van mening dat het net als bij het vaderschapsverlof zeer nuttig zou zijn om op een later tijdstip op deze kwestie terug te komen, vooral in samenhang met het ouderschapsverlof.

Geachte Voorzitter, dames en heren. De Commissie staat achter uw voorstel voor twintig weken moederschapsverlof. Dat is volledig in lijn met de logica van het Commissievoorstel, dat het in bepaalde situaties mogelijk maakt om meer dan 18 weken verlof op te nemen. We moeten echter kijken naar de gevolgen van deze verlenging voor de overige onderdelen van het Commissievoorstel. Bijvoorbeeld wat betreft de borstvoeding heeft een vrouw met 18 weken moederschapsverlof genoeg tijd om haar kind borstvoeding te geven zonder haar werkdagen daaraan te moeten aanpassen. Ik ben gezien dit feit geen warm voorstander van invoering van regelgeving met betrekking tot de indeling van de werkdagen van vrouwen die borstvoeding geven. In plaats daarvan zou ik de lidstaten graag willen oproepen om te kijken of er niet nog andere maatregelen nodig zijn die het vrouwen mogelijk maken om ook na 18 weken moederschapsverlof door te gaan met het geven van borstvoeding. Net zoals bij de moederschapsuitkering wordt met het Commissievoorstel het principe van volledige loonbetaling ingevoerd. In de praktijk echter wordt dit principe in een groot aantal lidstaten reeds toegepast. Tevens biedt het Commissievoorstel lidstaten de mogelijkheid bepaalde maxima aan deze uitkering stellen. De Commissie is niet zo'n voorstander van het Parlementsvoorstel om gedurende bepaalde tijd een volledig loon uit te betalen of om een maximum vast te stellen voor de rest van het moederschapsverlof. Het zou moeders er namelijk van weerhouden om gebruik te maken van de volledige beschikbare duur van het moederschapsverlof. De Commissie raadt de desbetreffende amendementen dan ook niet aan.

De Commissie is verder nog van mening dat een aantal amendementen ofwel de werking van het voorstel afzwakt, ofwel te veel kleine details invoert, ofwel de werking van deze richtlijn te boven gaat. Dat geldt bijvoorbeeld voor amendement 30 inzake het recht om nachtwerk te weigeren. Ik ben van mening dat

zwangere vrouwen of vrouwen die borstvoeding geven niet zomaar nachtwerk weigeren mogen zonder daartoe redenen aan te voeren. Hetzelfde geldt voor mogelijke sancties. Wat dit betreft is de Commissie van mening dat compensaties niet onderhevig mogen zijn aan door op nationaal niveau door lidstaten vastgestelde maxima. Dit belangrijke beginsel is vastgelegd door het Europese Hof van Justitie. Om die reden kan de Commissie amendement 68 niet overnemen.

Geachte Voorzitter, dames en heren. Ik zou nu graag enige aandacht willen wijden aan het verslag van mevrouw Lulling. Daarbij zou ik allereerst graag willen zeggen dat de Commissie groot belang hecht aan dit voorstel. De situatie met betrekking tot de gelijkberechtiging van mannen en vrouwen die een zelfstandig beroep uitoefenen dient te worden verbeterd gezien de lage vertegenwoordiging van vrouwen op dit vlak: slechts één op de drie ondernemers in de EU is een vrouw. Tevens dient de positie van helpende echtgenoten en echtgenotes te worden verbeterd. Het valt op geen enkele manier goed te praten dat mensen die op regelmatige tot zeer regelmatige basis bijdragen aan de activiteiten van het familiebedrijf geen sociale bescherming genieten.

Het doet mij deugd dat de standpunten van het Europees Parlement en de Commissie in grote mate met elkaar overeenkomen. De Commissie kan dan ook instemmen met het overgrote deel van de door de rapporteur ingediende amendementen, ofwel geheel of in essentie. Daarbij gaat het met name om amendement 15 over moederschapsverlof voor zelfstandig ondernemende vrouwen. Hetzelfde geldt voor amendement 18 waarmee beoogd wordt artikel 7 van Richtlijn 86/613/EEG inzake de erkenning van de werkzaamheden van helpende echtgenoten en echtgenotes opnieuw in te voeren. Naast de genoemde amendementen is er nog een groot aantal andere waar de Commissie ofwel volledig ofwel in essentie mee instemmen kan. Deze amendementen vormen voor het leeuwendeel een nadere opheldering van het Commissievoorstel en beogen dus grotere rechtszekerheid tot stand te brengen.

Dat neemt echter niet weg dat de Commissie bijvoorbeeld niet instemmen kan met amendement 14 inzake de sociale bescherming voor helpende echtgenoten en echtgenotes. Ik ben me welbewust van het feit dat het Europees Parlement dit een belangrijk aspect vindt, maar kan niet anders dan constateren dat dit amendement tot een aantal problemen leidt. Allereerst is de met het Commissievoorstel ingevoerde vrijwilligheid al een grote verbetering ten opzichte van de huidige stand van zaken. Het Commissievoorstel bepaalt namelijk – en dat is een bij wet aan de lidstaten opgelegde verplichting – dat aan de helpende echtgenoten en echtgenotes op verzoek een gelijk beschermingsniveau geboden dient te worden als zelfstandige ondernemers. Een verplichte opname van helpende echtgenoten of echtgenotes in het socialezekerheidsstelsel zou bovendien grote financiële gevolgen hebben. We dienen er in deze tijden van economische crisis voor te zorgen dat bedrijven, en dan met name kleine familiebedrijven, niet tegen hun wil met allerlei extra kosten worden opgezadeld. Daarom ben ik van mening dat helpende echtgenoten en echtgenotes de keuze dient te worden geboden. Ook zou dit amendement trouwens een groot obstakel vormen voor een akkoord met de Raad.

Tot slot zou ik willen mededelen dat de Commissie haar standpunten met betrekking tot alle individuele amendementen voor beide wetsvoorstellen in schriftelijke vorm heeft doen toekomen aan het Parlement en dat deze tevens zullen worden toegevoegd aan de notulen van deze zitting.

Joel Hasse Ferreira, plaatsvervangend rapporteur voor advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken. – (PT) Het doel van mevrouw Madeira was, werkelijke gelijkheid te bewerkstelligen voor zwangere werkende vrouwen en alle vrouwen in de vruchtbare leeftijd, als het gaat om hun toegang tot en plaats op de arbeidsmarkt. Beste collega's, vrouwen worden vaak gedwongen te kiezen tussen hun carrière en hun gezin, vooral in verband met het moederschap, en dat belemmert hen in hun ontwikkeling als compleet mens en gaat ten koste van hun lichamelijke en psychische gezondheid. We moeten daarom een aanpak kiezen die niet ten koste gaat van de rechten en de bescherming van vrouwen, in overeenstemming met het Europees sociaal model, en we willen ook het vaderschapsverlof in dit kader opnemen, hetgeen zoals we hebben gezien niet de keuze van de Commissie was.

Commissaris, mensen die achttien weken uit het arbeidsproces zijn geweest, hebben specifieke training nodig om het werk te kunnen hervatten, zodat de continuïteit in hun carrière gegarandeerd wordt – wat een legitieme eis is – en ze niet dubbel gestraft worden in hun beroepsleven. We moeten daarom het volgende garanderen: een ontslagbescherming van twaalf maanden. Dit is absoluut noodzakelijk om mensen in de gelegenheid te stellen hun gezinsleven te regelen voordat ze weer aan het werk gaan, trainingen gaan volgen en zich op het nieuwe ritme instellen. De verlenging van zes naar twaalf maanden is daarom slechts een kwestie van gezond verstand. Het is van essentieel belang dat alle lidstaten wetgeving invoeren met betrekking tot de rechten van vrouwelijke zelfstandigen en dit is derhalve een helder politiek signaal, waar we graag een reactie op zien van de Commissie.

Voorzitter, beste collega's, commissaris, deze aanpassing van de arbeidstijd na de bevalling dient niet het exclusieve recht van de vrouw te zijn; ook de echtgenoot, partner of ouder dient het recht te hebben de werkgever hierom te verzoeken. Dit is een zeer belangrijk instrument, dat door de instanties van de lidstaten bewaakt moet worden. Beste collega's, ter afsluiting nog dit: we zijn ervan overtuigd dat deze lijn meer in overeenstemming is met het Europees sociaal model waar we naar streven en dat dit niet alleen vrouwen aangaat, maar de hele samenleving.

Luigi Cocilovo, rapporteur voor advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, om tijd te besparen wil ik meteen zeggen dat ik het inhoudelijk eens ben met de uiteenzetting van mevrouw Lulling, die voor dit verslag de rapporteur voor de Commissie ten principale was.

Het gaat over "gelijke behandeling van zelfstandig werkzame mannen en vrouwen". Er zijn enkele amendementen die zijn aangenomen in de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en die ik, namens de fractie, opnieuw heb ingediend. Sommige kunnen volgens mij worden ingetrokken omdat ze overeenkomen met tekstvoorstellen die al in de Commissie ten principale zijn aangenomen.

Ook wij blijven bij amendement 14 betreffende artikel 6, omdat we vinden dat het facultatief maken voor de meewerkende echtgenoot of partner van iets dat voor de zelfstandige zelf verplicht is, de bescherming vermindert en omstandigheden creëert die de doelstellingen van de Commissie zelf ondermijnen.

Verder denk ik dat we ook met mevrouw Lulling een akkoord kunnen bereiken omdat wij ernaar hebben gestreefd om in elke passage van de tekst van de Commissie ook te verwijzen naar "meewerkende partners", naast de echtgenoot, in plaats van dit aan interpretatie over te laten. Dat is eerlijk gezegd echter slechts een secundair probleem, nu iedereen zich zo uitermate bereidwillig heeft betoond..

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, rapporteur van advies van de Commissie juridische zaken. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het doel van Richtlijn 86/613/EEG was het beginsel van gelijke behandeling van zelfstandig werkzame mannen en vrouwen toe te passen, meewerkende echtgenoten een duidelijk omschreven beroepsstatus te geven en hun minimumrechten en -garanties vast te stellen. Het huidige voorstel van de Commissie is niet ambitieus genoeg en biedt geen maatregelen die echt bindend zijn.

Het voorstel dat ervoor moet zorgen dat zelfstandig werkzame vrouwen de mogelijkheid hebben om maximaal 14 weken zwangerschapsverlof te nemen, waarvan twee weken verplicht, moet worden gesteund, evenals het voorstel om hen te kunnen laten profiteren van dezelfde sociale bescherming die meewerkende echtgenoten en zelfstandigen genieten.

Aan de andere kant, het voorstel om zelfstandigen, en met name meewerkende echtgenoten, te ontslaan van de verplichting deel te nemen aan een socialezekerheidsstelsel, is verwarrend. Deze oplossing leidt niet tot de gelijke behandeling van vrouwen en mannen. Het is daarom raadzaam het bevoegde orgaan, dat zich bezighoudt met richtlijnen die betrekking hebben op gelijke rechten, te laten toezien op de correcte tenuitvoerlegging van deze richtlijn.

Tot slot wil ik beide rapporteurs gelukwensen met een document dat tot in de puntjes is voorbereid.

Maria Petre, namens de PPE-DE-Fractie. – (RO) In de eerste plaats wil ik graag de rapporteur, mevrouw Estrela, bedanken voor haar verslag en de inspanningen die zij heeft verricht.

Ik denk dat het verbeteren van Richtlijn 92/85 een oplossing biedt voor een duidelijk en ernstig probleem waar Europa mee te maken heeft. Ik heb het hier over zowel de vergrijzing als de bevolkingsafname waar we het al zo lang over hebben. Vanuit onze optiek als PPE-DE-Fractie geeft het feit dat wij het gezin als fundamentele waarde beschouwen ons het recht een politieke maatregel op te stellen die gericht is op deze kwestie. Dat is waarom wij verheugd zijn over wat er gebeurt met de richtlijn inzake moederschap en de gezondheid van moeders.

Ik was blij in dit Huis te horen dat commissaris Špidla zijn steun uitsprak voor de uitbreiding van de zwangerschapsverlofperiode, zoals goedgekeurd door onze Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid. Ik denk niet dat dit gerelateerd is aan gelijke toegang tot de arbeidsmarkt voor vrouwen. We weten allemaal dat de Wereldgezondheidsorganisatie en UNICEF het ermee eens zijn dat vrouwen die zijn bevallen 24 weken nodig hebben voordat hun arbeidscapaciteit weer volledig op peil is, en dit hebben bevestigd met wetenschappelijke argumenten.

Ik denk niet dat we jonge vrouwen moeten laten kiezen tussen een leven thuis en een carrière. Sterker nog, ons debat van vandaag over het aanpassen van de richtlijn zal juist een basis bieden voor het bereiken van een evenwicht tussen zorg en werk. Ik ben dan ook verheugd over de invoering van het vaderschapsverlof, ook al is het niet noodzakelijk op dit moment, omdat wij hiermee een boodschap kunnen geven aan jonge gezinnen die iets dergelijks van ons, het Europees Parlement, verwachten.

Ik vind het van essentieel belang dat beide ouders gedurende de eerste weken na de bevalling thuis zijn. Ik vind ook dat moederschap en vaderschap bij het leven horen, daarom ben ik het ermee eens dat deze kwestie op de juiste manier moet worden behandeld, niet als een probleem of een ongemak. Als Roemeens lid van dit Parlement en moeder van twee kinderen, kan ik u verzekeren dat ik, vanwege het voormalige communistische regime in mijn land, aanvullende redenen heb om de voorgestelde maatregelen te steunen.

Lissy Gröner, *namens de PSE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid heeft hier goed werk geleverd voor een sociaal Europa, en daarvoor wil ik beide rapporteurs, mevrouw Estrela en mevrouw Lulling, van harte bedanken.

Voor ons van de PSE-Fractie zijn twee aspecten, waarop ik nu even kort wil ingaan, van groot belang. In de eerste plaats is het noodzakelijk vaders te betrekken bij de kaderstrategie om beroepsleven en gezinsleven beter met elkaar te kunnen combineren. Anders dan de Commissie willen wij geen zwangerschapsverlof van achttien weken, want dat is behalve in Duitsland en Malta al in alle Europese landen een feit. Wij willen meer, om te beginnen een vaderschapsverlof van twee weken.

Voor ons is het tevens van belang dat beide richtlijnen gelijke rechten bieden voor paren van hetzelfde geslacht. Dat is vooral van belang bij de Richtlijn betreffende de meewerkende echtgenoten en partners. Verder wil ik ook onderstrepen dat deze garanties verplicht dienen te zijn, omdat ze anders het slachtoffer worden van willekeur.

Ik wil ook nog eens ingaan op het argument van werkgevers, die stellen dat deze richtlijn voor een uitbreiding van het zwangerschapsverlof in deze crisistijd schadelijk zou zijn voor ondernemingen. Dat is flauwekul! We hebben in Duitsland een systeem waarin de kosten – volledig! – worden vergoed op basis van een omslagstelsel. Daarom verzoek ik de conservatieve fractie inzicht te tonen en ons te volgen om het zwangerschapsverlof te verbeteren.

Wij willen nog vóór de Europese verkiezingen een duidelijk signaal uitzenden aan de mensen, dus de vaders en moeders, dat het sociale Europa in crisistijden niet wordt verwaarloosd, maar dat wij ons hier duidelijk uitspreken voor investeringen in de mensen, in de toekomstige generaties, in de demografische ontwikkeling. Ik doe ook een beroep op commissaris Špidla nog eens na te denken over het erbij betrekken van de vaders en samen met ons in de Raad te strijden voor een verbetering van het zwangerschapsverlof en voor een betere combineerbaarheid van gezins- en beroepsleven.

Claire Gibault, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, ik wil mevrouw Estrela graag feliciteren met en bedanken voor haar kwalitatief hoogstaande verslag.

Het is hoog tijd dat de Commissie en het Parlement zich met deze kwestie bezighouden. Er zijn dringend maatregelen nodig om vrouwen tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie te beschermen, en het is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat hun rechten geëerbiedigd worden. Vanuit dit oogpunt is het verslag bijzonder evenwichtig: het bevat voorschriften op het gebied van nachtarbeid, bescherming tegen ontslag, rechten in verband met sociale bescherming en arbeidsovereenkomsten en de verdediging van deze rechten, in het bijzonder de rechten betreffende de bezoldiging van het zwangerschapsverlof.

Ik ben het echter niet eens met het voorstel van mevrouw Estrela over de duur van het zwangerschapsverlof en het verplichte vaderschapsverlof. Wij kunnen niet ontkennen dat het moederschap nog steeds een belemmering vormt voor de carrière van jonge vrouwen. Daarom moeten wij niet voorbijgaan aan het uiterst belangrijke aspect dat moeders weer aan het werk gaan.

Zwangerschapsverlof moet geen straf worden voor vrouwen. Een te lang zwangerschapsverlof zal er onvermijdelijk toe leiden dat vrouwen minder kansen hebben om onder goede voorwaarden op de arbeidsmarkt terug te keren. Daarom is het voorstel van de Commissie om dit zwangerschapsverlof op achttien weken te stellen, in combinatie met realistische maatregelen, een uitstekend voorstel, omdat hierbij rekening wordt gehouden met zowel de positie van de werknemers als die van de werkgevers.

Als wij discriminatie willen bestrijden en de rechten van vrouwen willen verdedigen, dan moeten wij ervoor zorgen dat vrouwen er niet in hoeven te berusten dat er een einde komt aan hun carrière, dat dit afbreken

van hun carrière een bewuste levenskeuze blijft. Wij moeten de hypocrisie van de “vrije keuze” aan de kaak stellen, een keuze die vaak een direct gevolg is van de ongelijke beloning van mannen en vrouwen, en van onvoldoende kinderopvangvoorzieningen.

Ik vind niet dat het vaderschapsverlof in deze ontwerprichtlijn thuishoort, maar als het er toch deel van moet blijven uitmaken, dan moet het flexibeler zijn. Het feit dat tijdens de stemming in de commissie het compromis is goedgekeurd om het vaderschapsverlof van vier weken terug te brengen naar twee weken, is al een vooruitgang, maar waarom zou je het vaderschapsverlof verplicht willen stellen?

Ik ben het ermee eens dat er een rol is weggelegd voor de vaders, maar wij moeten hun geen gifbeker voorhouden, en als wij willen dat de baby en de ouders profijt trekken van de aanwezigheid van zowel de vader als de moeder, dan moeten wij het begrip “keuze” in stand houden. De combinatie van beroeps- en gezinsleven neemt bij het Europese sociale project een centrale plaats in. En alvorens een culturele verandering goed te keuren die zo ingrijpend is, zou men er vrijwillig mee moeten instemmen.

Ewa Tomaszewska, namens de UEN-Fractie. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, dit voorstel, dat als doel heeft de minimale lengte van het zwangerschapsverlof te verruimen en dat andere maatregelen bevat die het gemakkelijker maken om beroep- en gezinsleven te combineren, is een stap in de goede richting. Wij steunen dit voorstel maar we zijn van mening dat het niet ver genoeg gaat.

In een periode waarin gesproken wordt van een grote “demografische instorting” in Europa, is elke vorm van steun voor het gezinsleven waardevol. Het contact dat een klein kind, en met name een baby, met de moeder heeft, zorgt voor een gezonde emotionele ontwikkeling van het kind. Het geven van borstvoeding is van groot belang voor het immuunsysteem en de fysieke gezondheid. De voorgestelde wijziging is echter nog te mager. In overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel zouden de individuele lidstaten altijd naar betere oplossingen moeten zoeken.

Tevens wil ik aandacht vragen voor twee problemen. Bij de pensioenberekening voor vrouwen worden de perioden waarin zij voor hun kinderen zorgen meestal niet of onvolledig meegerekend. Vrouwen en moeders die een gezin met veel kinderen hebben, zijn het slachtoffer van discriminatie op de arbeidsmarkt en in het pensioenstelsel. We moeten streven naar het instellen van een beloning voor het verzorgen van kinderen.

Raül Romeva i Rueda, namens de Verts/ALE-Fractie. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik constateer met tevredenheid dat kwesties betreffende de gelijkheid van mannen en vrouwen en vooral de non-discriminatie tussen mannen en vrouwen, beetje bij beetje aan belangstelling winnen in samenleving en politiek. De debatten die hier de afgelopen weken in het kader van de hervorming van deze twee richtlijnen zijn gevoerd, laten echter zien dat er nog veel te bespreken is en ook nog veel overredingskracht is gevraagd.

Ik behoor tot de degenen die van mening zijn dat werkelijke gelijkheid alleen kan worden bereikt wanneer we geschikte kaders creëren die niet alleen voorkomen dat vrouwen noch in de publieke sfeer noch op de arbeidsmarkt worden gediscrimineerd, maar die er ook voor zorgen dat mannen in staat en zelfs verplicht zijn hun verantwoordelijkheden op particulier en huishoudelijk terrein op zich te nemen.

In dit verband dring ik aan op een Europees zwangerschapsverlof van ten minste 24 weken, zoals de WHO en de Europese Vrouwenlobby feitelijk ook eisen, en wijs ik met klem op de noodzaak om snel stappen te zetten richting een gezamenlijke en gelijke verantwoordelijkheid voor partners, zodat ze zowel de last van als de verantwoordelijkheid voor de zorg voor de kinderen gezamenlijk dragen.

Věra Flasarová, namens de GUE/NGL-Fractie. – (CS) Dames en heren, mevrouw Lulling heeft zich van een moeilijke, doch noodzakelijke taak gekweten. In het merendeel van de lidstaten van de Unie hebben helpende personen en dan met name helpende echtgenotes en echtgenoten geen enkel wettelijk statuut en geniet hun werk geen enkele wettelijke erkenning, ondanks het feit dat hun werkzaamheden goed is voor meer dan 11 procent van alle onder het instituut van zelfstandige uitgevoerde werkzaamheden. Een gevolg daarvan is dat deze personen niet sociaal verzekerd zijn. Want wanneer mensen vrijwillig de keuze wordt gelaten, vrij mogen kiezen, dan kiezen velen ervoor om onverzekerd te blijven, anders zijn ze te veel geld kwijt. Dit heeft echter vaak tot gevolg dat deze helpende mensen na scheiding of overlijden van hun partner opeens met lege handen staan, zonder enige financiële middelen en zonder enig recht op een sociale uitkering of een pensioen. Daarom sluit ik mij aan bij het voorstel de sociale verzekering van deze personen verplicht te stellen. Ik wil er echter op wijzen dat een dergelijke sociale verzekering aantrekkelijk moet zijn voor de mensen in kwestie, met andere woorden: financieel toegankelijk.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Ik feliciteer de dames Lulling en Estrela met de verslagen die zij hebben ingediend en ik ben ervan overtuigd dat deze verslagen vele gezinnen zullen helpen, door discriminatie uit de handel en op het gebied van steun aan zwangere vrouwen uit te bannen. Veel vrouwen helpen hun echtgenoten in het bedrijf en de huidige regelingen voor sociale zekerheid bieden hun geen enkele bescherming. Ik steun een regeling waarbij vrouwen of echtgenoten die werken in het familiebedrijf dezelfde bescherming krijgen als werknemers in loondienst.

Uiteraard moet het geen fictief werk betreffen, maar werk dat deel uitmaakt van de normale werkzaamheden binnen een bedrijf. De beloning voor dit werk moet ook in overeenstemming zijn met de uitgevoerde werkzaamheden. Ik ben het eens met de rapporteur dat wij, in tegenstelling tot de Commissie, geen registratie op vrijwillige basis hebben gesteund, maar juist willen dat een echtgenoot die meehelpt in het bedrijf het recht heeft zich bij hetzelfde socialezekerheidsstelsel te registreren als werknemers in loondienst, zodat hij of zij gedekt is voor ziekte, ouderdom en invaliditeit.

De voorgestelde richtlijn is zeer belangrijk voor het opheffen van discriminatie tegen vrouwen die hun mannen helpen hun bedrijf te runnen en die geen vergoeding krijgen voor zwangerschap en geen pensioen opbouwen, waardoor ze afhankelijk worden van zeer kwetsbare mensen. Dergelijke situaties doen zich vaak voor in de nieuwe lidstaten, waar de zakelijke activiteiten van zelfstandigen vaak een goede planning ontberen.

Edit Bauer (PPE-DE). – (HU) Het gezin is de hoeksteen van de Europese Volkspartij. We zijn ons er natuurlijk allemaal terdege van bewust dat er een demografische crisis aan de gang is. Hier wordt tegenwoordig weliswaar minder over gesproken, maar de gevolgen zijn minstens even ernstig als die van de economische crisis. In het licht hiervan verdienen de voorschriften voor veiligheid op het werk met betrekking tot moeders onze bijzondere aandacht. Desondanks is de Europese publieke opinie net zo verdeeld over de voorgestelde richtlijn als het Parlement.

Het is niet verstandig om de voorschriften voor veiligheid op het werk die uitsluitend van toepassing zijn op zwangere vrouwen en moeders die borstvoeding geven, uit te breiden naar vaders, aangezien hun veiligheid op het werk geen veranderingen vereist vanwege het feit dat ze vader zijn geworden. Als we aanvaarden dat de rechtsgrond van de richtlijn wordt uitgebreid naar artikel 137 van het EG-Verdrag en het toepassingsgebied van de richtlijn wordt uitgebreid naar ouderschapsverlof, zouden tegelijkertijd twee voorschriften van kracht zijn met betrekking tot het ouderschapsverlof, inclusief het vaderschapsverlof. Als we de sociale partners hebben gevraagd overeenstemming te bereiken over Richtlijn 96/34/EG inzake ouderschapsverlof, zoals commissaris Špidla al noemde, waarom proberen we dan nu al vooruit te lopen op wat voor overeenkomst er zal worden gesloten?

In bepaalde lidstaten wijkt de wetgeving zo veel af van de praktijk dat de wijziging van de richtlijn inderdaad bijzonder veel aandacht verdient. Het zou niet correct zijn als het Parlement zich als een olifant in de porseleinkast in dit onderwerp zou mengen. Een slecht geformuleerde beschermingsrichtlijn zou zich in bepaalde omstandigheden tegen de aanstelling van jonge vrouwen kunnen keren, aangezien het in dat geval duurder zou worden hen aan te nemen dan hun mannelijke collega's.

Anne Van Lancker (PSE). - Voorzitter, ik zou collega Edite Estrela van harte willen feliciteren met haar schitterend werk. Het voorstel van het Parlement om het zwangerschapsverlof uit te breiden tot twintig weken, waarvan zes weken na de zwangerschap met volledig salaris, is helemaal niet uit de lucht gegrepen. Veel landen voorzien nu al meer dan achttien weken voor moeders, tegen 80 tot 100 procent van het loon. Ik begrijp dan ook niet waarom collega's van de PPE-DE-Fractie onze Europese ambities willen terugschroeven tot een povere zestien weken.

Aan degenen voor wie het kostenplaatje te hoog is, zou ik willen zeggen dat we de vrouwen toch niet kunnen straffen voor het feit dat ze moeder worden. Nu is het vaak zo dat vrouwen een beroep moeten doen op andere vormen van ouderschapsverlof, maar die zijn niet altijd een recht voor alle vrouwen. Bovendien ligt de beloning daar veel lager, hetgeen betekent dat dit voor minder goeude vrouwen niet haalbaar is.

Voor ons, collega's, is het ook belangrijk dat het vaderschapsverlof en het comoederschap hier geregeld worden, want deze richtlijn gaat ook over gelijke behandeling van mannen en vrouwen. Een goede verdeling van de zorg voor de kinderen betekent dat ook vaders verlof moeten krijgen bij de geboorte van hun kind. Twee weken, collega's, eerlijk gezegd, is een erg bescheiden begin, maar wel belangrijk voor die landen waar vaders nog geen enkele plaats krijgen in een jong gezin.

Collega's, het is de sociale partners niet gelukt om een akkoord te sluiten over vaderschapsverlof, ook niet over adoptieverlof, en dus vinden wij, vanuit de Socialistische Fractie, dat het onze plicht is om hier in deze

richtlijn voor vaders én voor adoptie een regeling te vinden. Ik ben er zeker van dat de meerderheid in dit Parlement ons daarin zal steunen.

Sïiri Oviir (ALDE). - (ET) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, betere afstemming van werk op het gezins- en privéleven is een van de zes prioritaire activiteiten die in de richtsnoeren betreffende gelijke behandeling van mannen en vrouwen worden genoemd. Wij weten immers maar al te goed dat de Europese Unie met demografische problemen wordt geconfronteerd, zoals een laag geboortecijfer en een toenemend hoog percentage ouderen. De beste oplossing voor deze problemen is zeker niet de invoering van financiële tegemoetkomingen voor werkgevers die hun vrouwelijke werknemers aansporen kinderen te krijgen.

Ik kan amendement 22, vooral het tweede deel ervan, niet steunen. Moederschap en vaderschap zijn fundamentele rechten die zeer belangrijk zijn om evenwicht in de samenleving te waarborgen. Het is ook van groot belang dat beide ouders meteen vanaf de eerste maanden deel uitmaken van het leven van een kind. Ik kan het echter niet eens zijn met de wens om verplicht vaderschapsverlof in te voeren. Daarmee zouden wij het gezin van het pasgeboren kind een slechte dienst bewijzen, want gewoonlijk verdienen vaders meer. De regeling van vaderschapsverlof moet flexibel zijn, want dat is de enige manier waarop wij een positief resultaat kunnen bereiken. Tot slot wil ik mevrouw Estrela bedanken voor het werk dat zij met zoveel enthousiasme heeft gedaan.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Mijnheer de Voorzitter, het verslag van mevrouw Lulling over zelfstandig werkzame mannen en vrouwen is volledig. Zij heeft zich zo intensief met dit verslag beziggehouden dat wij daar niet verder op in hoeven te gaan. Wij moeten echter wel de aandacht van de collega's vestigen op het verslag van mevrouw Estrela, dat natuurlijk vol goede bedoelingen is en tot doel heeft vrouwen te beschermen, maar misschien niet erg realistisch is. Wij in het Parlement denken soms dat wij kleine goden zijn en dat wij met onze besluiten onze dromen kunnen waar maken. Het probleem is niet te doen wat wij willen maar te doen wat haalbaar is, te doen wat echt in het belang van vrouwen is.

Wij hebben een richtlijn die alleen van toepassing is op vrouwen. Alleen vrouwen worden namelijk zwanger, krijgen kinderen en geven borstvoeding. Nu willen wij echter in deze richtlijn ook rechten voor mannen opnemen, ofschoon er een andere richtlijn is, een richtlijn van de sociale partners betreffende ouderschapsverlof, waarvoor ook mannen in aanmerking kunnen komen op een door de sociale partners vast te stellen wijze. Wij mogen derhalve de rechten van vrouwen niet "verkopen" tijdens een voor hen cruciale levensfase door anderen het recht te geven de vruchten te plukken van wat vrouwen met hun lichaam moeten ondergaan, en wij mogen vrouwen niet straffen door ze met een buitensporig lang verlof buiten de arbeidsmarkt te houden. Geen enkele werkgever heeft daar namelijk zin in en dus zal hij wachten tot een vrouw veertig jaar oud is geworden alvorens haar aan te nemen.

Gabriela Crețu (PSE). - (RO) Sommige thema's zijn belangrijk voor de instellingen van de Europese Unie, andere zijn minder belangrijk. De belangrijke vraagstukken worden besproken op gelegenheden met zoveel mogelijk deelname en publiciteit en daarbij worden oplossingen gezocht en antwoorden geboden. Helaas moeten we vaststellen dat vrouwenrechten niet één van deze thema's is.

Het idee dat het oplossen van gendervraagstukken minder belangrijk is, wordt gedeeld door de conservatieven in het Parlement, de Commissie en de lidstaten, maar niet in gelijke mate. Aangezien dit het laatste debat is van deze zittingsperiode over dit thema, moeten we erkennen dat het Parlement het Europese orgaan is dat de rechten en de sociaaleconomische positie van vrouwen, waaronder zwangere en zelfstandig werkende vrouwen, het meest serieus heeft genomen.

We hebben via wetgeving en initiatiefverslagen enkele van de in de Verdragen vastgelegde beginselen in de praktijk proberen te brengen, teneinde "onzichtbare" groepen op de publieke agenda te zetten. Ik moet toegeven dat dit meestal in de kleine uurtjes heeft plaatsgevonden, of wanneer we net uit een luchthaven kwamen. Er is echter een gebrek aan politieke wil. Dit is heel duidelijk wanneer het aankomt op de tenuitvoerlegging en de naleving van de benodigde en langverwachte wetgeving die wij opstellen. Vertragingen en ontoereikende naleving zijn gewoon in de lidstaten.

We verzoeken de Europese Commissie en de lidstaten de crisis niet te gebruiken als een excuus om andere essentiële zaken te negeren, kwesties die verband houden met de tenuitvoerlegging van Europese wetgeving op dit gebied, of dit nu actuele of oudere wetgeving is. Het opofferen van vrouwen en hun rechten op het altaar van bepaalde vermeende economische belangen leidt tot sociaal verval. Ik weet niet of vrouwen de toekomst vormen van mannen, maar wat zeker is, is dat de toekomst van onze samenleving afhankelijk is van vrouwen en hun gezondheid.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). - Voorzitter, onderzoek van de Wereldgezondheidsorganisatie toont aan dat zestien weken zwangerschaps- en bevallingsverlof te kort zijn. Daar zegt men zelfs vierentwintig weken. De Commissie heeft nu, net zoals de ILO, een voorstel voor achttien weken gedaan. Het Parlement komt op twintig weken, waarbij er dan nog een verschil is tussen de Socialistische Fractie en mijn fractie: wij zijn voorstander van zestien weken plus vier en de Socialistische Fractie van twintig weken. Voorzitter, ik kan uiteindelijk met die twintig weken meegaan.

Het tweede punt: vaderschaps-, ouderschaps- en adoptieverlof. Ik ben er ongelooflijk vóór dat ook vaders betrokken zijn bij de eerste weken na de geboorte van een kind. Maar we weten hier met zijn allen, en ik dank u meneer Špidla voor uw duidelijke toelichting, dat dit niet in deze richtlijn kan worden geregeld. Deze richtlijn gaat namelijk over veiligheid en gezondheid en niet over ouderschapsverlof. Dat zijn andere regelingen, die met de sociale partners moeten worden uitgewerkt.

Het derde punt is zwangerschaps- en bevallingsverlof voor zelfstandigen en meewerkende partners. Ik vind dat mevrouw Lulling daar een excellent stukje werk heeft geleverd.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Het is heel verstandig om de amendementen bij de richtlijn over moederschap op dit specifieke moment te onderzoeken, aangezien het ons niet alleen helpt om verantwoordelijkheid te tonen bij het oplossen van bepaalde maatschappelijke problemen, maar ook om deze verantwoordelijkheid te richten op de toekomst van Europa. Met het verslag van mevrouw Estrela krijgt de zorg die we aan moeders, zwangere vrouwen, oppasmoeders en ouders in het algemeen verlenen, een nieuwe dimensie. Het is in het bijzonder van belang dat vaders bij de opvoeding van kinderen worden betrokken. Dit zal de rol van het gezin versterken. Laten we dit gebruiken om het evenwicht te herstellen dat ook belangrijk is voor het beginstadium van de opvoeding van kinderen. Dit is een aanvulling op al onze andere besluiten met betrekking tot het anti-discriminatiebeleid van de Europese Unie.

Het is van wezenlijk belang dat we zwangere vrouwen zekerheid en veiligheid bieden, zowel in het gezin als op het werk. We moeten ze ook gelijke toegang tot de arbeidsmarkt geven, zorgen voor flexibele werktijden en specifieke gezondheidszorgdiensten, alsook voor de volledige uitvoering van de wetgeving. Het is onaanvaardbaar om een zwangere vrouw die met zwangerschapsverlof gaat een baan te ontzeggen. We moeten ervoor zorgen dat vrouwen die met zwangerschapsverlof zijn automatisch op de hoogte worden gebracht van elke verandering die tijdens hun verlof wordt doorgevoerd.

Mijn land, Bulgarije, kent zeer gunstige regelingen op het gebied van moederschap, met een lange periode van betaald zwangerschapsverlof en andere mogelijkheden waar vrouwen uit kunnen kiezen. De dubbele combinatie van keuzerecht en keuzevrijheid, alsook de verplichtingen naar het gezin toe en een carrière, zijn een goede gewoonte die ik alle lidstaten zou aanbevelen. Sterker nog, dit is onderdeel van het geïntegreerde beleid met betrekking tot de gelijke behandeling van mannen en vrouwen.

Christa Klauß (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de regelgevende bevoegdheid op gezondheidsgebied berust bij de lidstaten. Europa stelt minimumnormen voor het zwangerschapsverlof vast. De lidstaten hebben uiteenlopende regelingen, die onderling niet vergelijkbaar zijn. In sommige landen wordt zwangerschapsverlof gefinancierd met belastinggelden, in andere – zoals bij ons in Duitsland – wordt hij betaald door de zorgverzekeraars en dragen de ondernemingen een groot deel van de kosten. Ook de duur en de financiële compensatie van het zwangerschapsverlof lopen uiteen. In elk geval is de bescherming van de moeder in geval van ziekte ook gewaarborgd als de termijnen zijn verstreken.

U haalt hier een paar dingen door elkaar: zwangerschapsverlof en ouderschapsverlof zijn twee verschillende zaken – commissaris Špidla, daar heeft u op gewezen. Mijn vraag: voldoet bijvoorbeeld Duitsland, als we zwangerschapsverlof en ouderschapsverlof bij elkaar optellen, aan de eisen van de nieuwe richtlijn? De verlenging van het zwangerschapsverlof, die gericht is op de gezondheid van de moeder, heeft immers niet alleen voordelen voor vrouwen, want ondernemingen zullen minder vrouwen in dienst nemen, aangezien mannen dit verlet niet hebben.

Voor het zoeken van werk heeft een aanscherping van de bescherming tegen ontslag geen enkel nut. We moeten er voor zorgen dat vrouwen op de arbeidsmarkt worden geaccepteerd en op voet van gelijkheid kunnen meewerken. Daarom is het de beurt aan de ondernemingen om ervoor te zorgen dat het werkklimaat gezinsvriendelijker wordt.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Waar ik vandaan kom hebben we een gezegde dat zegt dat kinderen onze grootste schat zijn, omdat zij onze toekomst zijn. Helaas lijkt het erop dat wij Europeanen geen interesse tonen in die schat. Dat is een bedreiging voor de Europese cultuur en identiteit.

Ik ben verheugd over het verslag van mevrouw Estrela, omdat het probeert te zorgen voor de best mogelijke gezondheidszorg voor zwangere vrouwen en moeders. Dit betekent tegelijkertijd een betere gezondheid voor kinderen en minder problemen wanneer zij opgroeien. In sommige van de minder rijke landen van de Europese Unie hebben vrouwen veel langer zwangerschapsverlof dan in de rijkere, Westerse landen. Ik ben van mening dat het Europees Parlement zijn steun moet geven aan de best mogelijke oplossingen voor zowel moeders als kinderen. Besparingen ten koste van kinderen zijn de slechtste investering in de toekomst.

Wij vrouwen willen moeders zijn, maar tegelijkertijd moeten we zorgen voor onze eigen sociale zekerheid in een onzekere wereld en in een tijd waarin we niet kunnen vertrouwen op de zekerheid van het huwelijk. Het combineren van werk en privéleven moet onze belangrijkste prioriteit zijn bij het oplossen van de demografische problemen van Europa.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Voorzitter, ik wil iets zeggen over het verslag van collega Estrela over de verbetering van de veiligheid en de gezondheid op het werk van zwangere werknemers, dat een kleine stap vooruit is voor de bescherming van het moederschap en het vaderschap, fundamentele waarden en rechten in onze samenleving.

Namens mijn fractie, de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links, heb ik gepleit voor grotere vooruitgang op het gebied van het moederschap en het vaderschap. Met name heb ik gepleit voor een zwangerschapsverlof van 22 maanden, met volledig behoud van salaris. In het verslag is sprake van slechts 20 maanden en daarbij is het behoud van salaris niet voor die hele periode gegarandeerd. Ik begrijp daarom niets van het standpunt van de PPE-DE, die zelfs dat niet wil accepteren.

Deze kleine stap, waarover dit verslag gaat, moet hier worden goedgekeurd, in het belang van de rechten van vrouwen, kinderen en gezinnen. Zeggen dat we deze rechten willen beschermen is niet genoeg. We moeten elke kleine stap goedkeuren die op deze weg genomen kan worden.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Moederschap is het grootste wonder dat God aan vrouwen heeft gegeven. Het mag geen reden zijn om vrouwen te discrimineren. Integendeel, het dient door de maatschappij te worden gewaardeerd, zowel tijdens het actieve leven van een vrouw als tijdens haar pensioen.

We moeten echter wel realistisch zijn, aangezien goedbedoelde voorstellen soms tot problemen kunnen leiden. De EU-lidstaten hebben verschillende sociale stelsels. De Scandinavische landen zijn al ver gevorderd op dit gebied, maar de 12 nieuwe lidstaten hebben nog wat in te halen. Het zou dan waarschijnlijk ook heel lastig zijn om geharmoniseerde regels op te stellen die in de hele EU kunnen worden ingevoerd.

Ondanks het feit dat het verslag van mevrouw Estrela enkele zeer positieve wijzigingen aanbrengt op de ontwerprichtlijn, zijn er ook enkele controversiële punten die volgens mij niet in dit verslag horen en verwijderd moeten worden, zoals commissaris Špidla ook al heeft aangegeven.

De door mijn fractie, de PPE-DE-Fractie, voorgestelde amendementen hebben betrekking op enkele van deze punten, zoals de duur en de hoogte van de zwangerschapstoelage en verlengingen in het geval van premature geboortes, de geboorte van meerlingen of borstvoeding, tijd om borstvoeding te geven en de arbeidsrechten van vrouwen die na hun zwangerschapsverlof weer aan het werk gaan. Ik hoop dat de voorgestelde amendementen worden goedgekeurd.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Het is duidelijk dat wij de noodzaak moeten inzien van een doeltreffender tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van zelfstandige werkzame mannen en vrouwen en de echtgenoten die hen bijstaan.

Helaas vormen assisterende echtgenoten geen grote en homogene doelgroep, is hun status in geen enkele lidstaat geregeld en wordt hun werk niet erkend. Zij genieten geen sociale zekerheid, het risico op armoede onder hen is hoog en in het geval van een scheiding worden zij volledig buiten de wet gesteld wat sociale bescherming betreft.

Ik ben daarom van mening dat het verplicht moet zijn voor assisterende echtgenoten om deel te nemen aan het systeem van sociale zekerheid en dat er een kader van minimumgaranties moet worden opgesteld.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. - (CS) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren. Hartelijk dank voor dit debat over het voorstel met een grote verscheidenheid aan invalshoeken. Ik denk dat het niet nodig is stil te staan bij elk amendement apart. Zoals ik reeds min of meer gezegd heb in mijn inleidende woorden, was de argumentatie in de meeste gevallen volkomen duidelijk. Er waren echter in hoofdlijnen twee voorstellen die telkens weer in allerlei gedaanten naar voren kwamen en uit velerlei invalshoeken bediscussieerd werden.

Allereerst de kwestie met betrekking tot het vaderschapsverlof. Om duidelijk te zijn: ik ben voorstander van vaderschapsverlof. Deze richtlijn is echter bedoeld voor de bescherming van de gezondheid van moeders en daarom mijns inziens geen goed instrument voor invoering van dit principe. In mijn inleidende woorden heb ik reeds geconstateerd dat de sociale partners tot een akkoord zijn gekomen met betrekking tot het ouderschapsverlof en dat er daarin logischerwijze ook plaats is voor het vaderschapsverlof. Er zijn dus naar mijn mening geschiktere middelen tot dit doeleinde dan deze richtlijn. Het tweede punt dat genoemd werd, betreft amendement 14, oftewel verplichte invoering van verzekering. Ik begrijp de logica hiervan prima, maar ben desalniettemin van mening dat het niet verstandig is een dergelijke radicale stap te zetten. Enerzijds omdat dit de kans op een compromis ernstig in het geding zou brengen en anderzijds omdat het door ons ingediende verslag reeds een grote stap vooruit betekent. In een aantal lidstaten bestaat namelijk momenteel überhaupt niet de mogelijkheid een verzoek in te dienen tot deelname aan een dergelijk stelsel en wordt er met dit voorstel dus hoe dan ook een nieuwe verplichting ingevoerd. Wat mij betreft is dit een typisch voorbeeld van harmonisatie in de goede richting.

VOORZITTER: RODI KRATSA-TSAGARPOULOU

Ondervoorzitter

Astrid Lulling, *rapporteur*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, het spijt mij dat de commissaris het niet eens is met het belangrijkste amendement van mijn verslag, dat door alle fracties wordt gesteund en waarin wordt opgeroepen meewerkende echtgenoten en erkende levenspartners recht te geven op dezelfde sociale bescherming als zelfstandigen, op basis van verplichting en niet alleen op hun verzoek. De ervaring laat zien dat als zij niet verplicht zijn tot een stelsel van sociale zekerheid toe te treden, zij dat niet doen, en wel om dezelfde ongelukkige reden die u genoemd hebt, mijnheer de commissaris, namelijk de kosten.

Natuurlijk zijn er kosten verbonden aan sociale bescherming, zowel voor zelfstandigen als voor werknemers. Het is een enorme vergissing om te willen besparen op sociale premies en dat moeten wij voorkomen.

Als er in een bepaalde lidstaat geen sprake is van sociale bescherming voor de zelfstandigen zelf, dan kunnen wij uiteraard niet verlangen dat dit verplicht gesteld wordt voor hun partners. Maar partners zouden hier op hun verzoek aanspraak op moeten kunnen maken. Ik zal hierover een mondeling amendement indienen, in samenspraak met de heer Cocilovo.

Staat u mij toe dat ik nog een opmerking maak over de bescherming van het moederschap, omdat ons standpunt verkeerd begrepen is. Als wij het moederschap beter willen beschermen door het zwangerschapsverlof te verlengen, dan moeten wij niet vergeten dat een uitbreiding van dit verlof tot achttien weken, waarvan slechts een derde zou samenvallen met de verplichte zes weken na de bevalling, in strijd is met de doelstelling van een betere bescherming van de gezondheid van moeder en kind.

Daarom zou de beste oplossing in onze ogen zijn: zes verplichte weken, en uitbreiding tot twintig weken in het geval van meerlingen en borstvoeding. Laten wij niet vergeten welke problemen vrouwen in de vruchtbare leeftijd nu al ondervinden op het gebied van aanstelling en promotie.

Wat leeftijd betreft, is het absurd om te verlangen dat vaders hetzelfde verlof nemen als zwangere vrouwen. Natuurlijk, mevrouw de Voorzitter, is de toenemende onvruchtbaarheid van mannen in Europa zorgwekkend, maar – naar mijn mening – niet zo zorgwekkend als de nog steeds ongelijke verdeling van de gezinstaken tussen mannen en vrouwen, want deze ongelijkheid is er de reden van dat veel vrouwen ervan afzien om kinderen te krijgen. Bovendien kunnen wij het bevolkingsprobleem van Europa niet oplossen door overbescherming, omdat dit er alleen maar toe leidt dat vrouwen moeilijk inzetbaar worden op de arbeidsmarkt.

Edite Estrela, *rapporteur*. – (PT) Voorzitter, commissaris, ik ben geschokt door het standpunt van de Europese Commissie ten aanzien van mijn voorstel inzake vaderschapsverlof. Het is een conservatief standpunt, dat elke realiteitszin ontbeert en onacceptabel is.

Commissaris, ik heb het niet over ouderschapsverlof, maar over vaderschapsverlof. Dit zijn twee totaal verschillende dingen.

Als vaderschapsverlof niet past binnen het kader van deze richtlijn, waarom heeft de Commissie dan voorgesteld de rechtsgrond ervan te verbreden en heeft ze niet gewoon volstaan met artikel 137, inzake bescherming van de gezondheid? Waarom heeft de Commissie artikel 141 van het Verdrag erbij gehaald, inzake gelijke kansen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen?

Commissaris, collega's van de PPE-DE-Fractie, moederschap en vaderschap zijn belangrijke sociale waarden die gerespecteerd moeten worden en die met elkaar moeten samenhangen. Die samenhang moet hier aangebracht worden, de samenhang tussen vaderschapsverlof en moederschapsverlof moet in deze richtlijn tot stand worden gebracht. En we moeten aan de kinderen denken, commissaris. We moeten denken aan het belang van de kinderen, want als deze vanaf jonge leeftijd zowel op hun vader als op hun moeder kunnen rekenen, is dat in het belang van hun psychische en lichamelijke gezondheid.

Ook moet u niet vergeten, commissaris, dat er in veel lidstaten al een wettelijk vaderschapsverlof bestaat. Wil de Commissaris deze realiteit, zoals deze al bestaat in de lidstaten, negeren?

Ik ben zeer verbaasd over deze standpunten, commissaris. Deze kloof tussen de Europese instellingen en de realiteit is de reden dat burgers zich steeds minder betrokken voelen. Daarom gaan er zo weinig burgers stemmen.

We moeten burgers goede redenen geven om te gaan stemmen en we hebben het hier over wetgeving die in het belang van de burgers is, commissaris. Als burgers zien dat de besluiten die in het Europees Parlement genomen worden belangrijk zijn voor hun leven, zullen ze zeker meer gemotiveerd zijn om in juni te gaan stemmen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 6 mei om 12.00 uur plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Zita Gurmai (PSE), schriftelijk. – (EN) Ook tijdens een crisis moet gelijke behandeling hoog op de politieke agenda blijven staan. Op de lange termijn zullen juist vrouwen te lijden hebben van de huidige crisis; juist zij zullen het ergst getroffen worden tijdens de tweede golf van gedwongen ontslagen. Zij zullen moeten zien om te gaan met de instabiele sociale en economische situatie en de toenemende druk om een evenwicht te vinden tussen inkomsten en de zorg voor hun kinderen. In dergelijke omstandigheden mogen wij niet toestaan dat hun vrouwenrechten hen worden ontnomen.

Zelfstandig werk is voor vrouwen van groot belang, omdat dit in grote mate kan bijdragen aan het vermijden van werkloosheid en aan een betere balans tussen beroeps- en privéleven. Zelfstandig werk vormt voor vrouwen een efficiënt middel om bij te dragen aan de ontwikkeling van de economie. Vrouwen zouden gelijke kansen moeten hebben om zelfstandig werk te ontplooiën of ondernemingen te starten. Stelsels voor zwangerschapsverlof zouden moeten zorgen dat zelfstandige vrouwen op dezelfde wijze hiervan kunnen profiteren als vrouwen in loondienst. Parallel hieraan zijn ook de veiligheid en gezondheid voor werkende vrouwen die zwanger zijn, recentelijk zijn bevallen of borstvoeding geven, van cruciaal belang.

Op deze manier behoudt Europa niet alleen zijn vrouwelijk talent, maar wordt ook een bijdrage geleverd aan een oplossing voor de huidige demografische problemen en wordt een gezonde ontwikkeling van kinderen op fysiek, emotioneel en geestelijk vlak gewaarborgd.

Rovana Plumb (PSE), schriftelijk. – (RO) Als sociaaldemocraat en als moeder steun ik deze richtlijn, aangezien deze betrekking heeft op de volgende kwesties: de gezondheid en veiligheid van werkneemsters tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie, thema's op het gebied van gelijke rechten, evenals het recht om terug te keren naar dezelfde of een soortgelijke baan, het recht op een carrière, regelgeving over verlof en arbeidscontractrechten of het verlenen van meer financiële steun tijdens het zwangerschapsverlof.

Momenteel varieert de duur van het zwangerschapsverlof van 14 weken in bepaalde lidstaten tot 28 weken in andere lidstaten. In sommige gevallen kan het verlof zelfs oplopen tot 52 weken, maar met slechts gedeeltelijke doorbetaling van het salaris. Ik denk dan ook dat het verlengen van het zwangerschapsverlof en het verhogen van het deel salaris dat wordt doorbetaald een goede manier is om de gezondheid en veiligheid van vrouwen te verbeteren en hen de mogelijkheid biedt hun werk- en zorgtaken in balans te brengen. Tevens dienen gelijke kansen voor mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt te worden bevorderd.

Stress op het werk kan gevolgen hebben voor de gemoedstoestand van een zwangere vrouw of een vrouw die net is bevallen. Daarom moeten wij kiezen voor een preventieve aanpak, waarbij wordt gegarandeerd dat een passende risicobeoordeling wordt uitgevoerd op het werk.

17. Aspecten van de organisatie van de arbeidstijd (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de voorzitter van de Delegatie van het Europees Parlement in het bemiddelingscomité over de organisatie van de arbeidstijd [2004/0209(COD)].

Mechtild Rothe, voorzitter van de Delegatie van het Europees Parlement in het bemiddelingscomité. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, zoals u weet is de bemiddelingsprocedure betreffende de Arbeidstijdrichtlijn stukgelopen. Artikel 65, lid 5 van het Reglement bepaalt in zo'n geval dat de voorzitter van de EP-delegatie in het bemiddelingscomité een verklaring aflegt in de plenaire vergadering. Daarom volgt nu een korte verklaring over het verloop van de onderhandelingen betreffende de Arbeidstijdrichtlijn.

Na meerdere dialoogen en drie vergaderingen van het bemiddelingscomité moest in de laatste vergadering kort na middernacht en kort voor het verstrijken van de termijn worden geconstateerd dat het niet mogelijk bleek om tot een akkoord te komen. De EP-delegatie had zich van tevoren met een duidelijke meerderheid van vijftien ja-stemmen, geen nee-stemmen en bij vijf onthoudingen uitgesproken tegen de laatste bemiddelingspoging van de Commissie. Dit voorstel werd niet geaccepteerd als basis voor een goed compromis. Het werd overigens ook afgewezen door het Comité van permanente vertegenwoordigers, dat op hetzelfde moment in de zaal ernaast bijeenkwam. In hun brief van 29 april 2009 hebben de twee covoorzitters van het bemiddelingscomité het Parlement en de Raad van ministers in kennis gesteld van het feit dat het niet mogelijk is gebleken om binnen de door artikel 251, lid 5 van het EG-Verdrag bepaalde termijn tot een akkoord te komen over een gezamenlijke tekst.

Ik betreur het ten zeerste dat de twee instellingen er niet in zijn geslaagd een compromis te vinden. Wanneer we echter naar de drie belangrijkste geschilpunten kijken die aan het eind nog niet waren opgelost – de *opt-out* wat betreft de wekelijkse arbeidstijd, de voorwaarden voor de aanwezigheidsdienst en meerdere overeenkomsten per werknemer –, lagen de standpunten dusdanig uit elkaar dat er geen kans op een akkoord bestond dat nog enigszins overeen zou stemmen met het besluit van het Europees Parlement van 17 december 2008.

Met name in de *opt-out* kwestie bleef de Raad onwrikbaar vasthouden aan zijn standpunt. Van de kant van het Parlement werden diverse compromissen aangeboden, die werkgevers een hoge mate van flexibiliteit op het punt van arbeidstijden zou hebben geboden. Met name wat betreft de voorwaarden voor de aanwezigheidsdienst toonde het Parlement zich zeer inschikkelijk jegens de Raad. Uiteindelijk maakte de meerderheid, oftewel negen lidstaten, gebruik van de *opt-out* voor de aanwezigheidsdienst. Een blokkerende minderheid in de Raad hield een aantasting van de uitzonderingsbepaling tegen. Zelfs een indicatie betreffende de afloop van de *opt-out* haalde het niet.

Wat de aanwezigheidsdienst betreft: het Hof van Justitie heeft duidelijk gemaakt dat aanwezigheidsdiensten onder de arbeidstijd vallen. Ook het inactieve deel kan niet in zijn geheel of deels als rusttijd worden beschouwd, zoals de Raad dat wilde. Voor de EP-delegatie stond bovendien vast dat aanwezigheidsdienst ook dan noodzakelijk is wanneer voortzetting van het werk dit vereist. Deze beperking wilde de Raad niet accepteren. Wat betekent dit nu echter? Brengt de ober die in een restaurant op gasten zitten te wachten, een inactieve aanwezigheidsdienst door die anders wordt vergoed? Dat is toch te gek! Met alle respect voor de gewenste flexibiliteit, het Parlement maakte zich ook sterk voor een maximale arbeidstijd van 48 uur per werknemer, niet per overeenkomst. Op dit punt kwamen we niet eens tot een akkoord dat dit beginsel wordt vastgelegd in een overweging.

Voor de EP-delegatie stond vast dat geen compromis nog altijd beter is dan een slecht compromis ten koste van de werknemers. Het Parlement heeft de Raad tal van voorstellen voorgelegd, die volgens ons deels tot aan de pijngrens gingen. Maar een groep in de Raad toonde geen enkele compromisbereidheid. Ik geloof ook dat de Commissie hier en daar ook nog voorstellen had kunnen doen die het standpunt van de Raad enerzijds en dat van het Parlement anderzijds evenwichtiger hadden weerspiegeld.

Het Parlement heeft in deze zittingsperiode 389 besluiten genomen volgens de medebeslissingsprocedure, waarvan 24 in derde lezing na succesvolle bemiddeling werden afgesloten. Dit geeft toch duidelijk aan dat er wel degelijk een samenwerkingscultuur bestaat tussen de instellingen. Voor het eerst sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam is het bemiddelingscomité er in het geval van de Arbeidstijdrichtlijn in geslaagd om een akkoord te bereiken. Ik hoop dat de nieuwe Commissie zeer spoedig een nieuw voorstel zal voorleggen, dat dan – hopelijk – zal leiden tot een akkoord.

Tot slot spreek ik mijn dank uit aan het secretariaat van het bemiddelingscomité voor het uitstekende voorwerk.

Michal Sedláček, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (CS) Geachte Voorzitter, geachte rapporteur, dames en heren, mijnheer de commissaris. Ik zou u graag namens het Tsjechisch voorzitterschap kennis willen geven van het standpunt van de Raad inzake de reeds afgesloten bemiddelingsprocedure ten aanzien van de herziening van de richtlijn over de organisatie van de arbeidstijd. Zoals u allen ongetwijfeld weet, heeft de Raad er vier jaren lang intensief over onderhandeld alvorens in juni vorig jaar eindelijk, na een uiterst gecompliceerd onderhandelingsproces, te komen tot een gemeenschappelijk standpunt ten aanzien van de inhoud van de richtlijn in kwestie.

Een gekwalificeerde meerderheid van de lidstaten is het erover eens geworden het belangrijkste knelpunt, namelijk de zogeheten opt-out, te handhaven in de nieuwe richtlijn, zij het voorzien van vastomlijnde voorwaarden, zodat er beduidend minder eenvoudig gebruik kan worden gemaakt. De Raad wilde bijvoorbeeld dat de maximale duur van de arbeidsweek bij toepassing van de opt-out verlaagd zou worden van 78 tot 60 of 65 uur en stelde voor een verbod op vastlegging van het opt-outrecht bij de ondertekening van de arbeidsovereenkomst in te voeren of de periode waarvoor een gegeven werknemer in kan stemmen met uitvoering van werkzaamheden in het opt-outregime te beperken tot een jaar. Het doel van de Raad was enerzijds om het gebruik van de opt-out in de lidstaten te beperken en anderzijds om te komen tot een grotere mate van bescherming van de werknemer die gebruik maakt van de opt-out. De Raad vond zijn voorstel voor een richtlijn evenwichtig, zag er een belangrijke verbetering van de werknemersbescherming in en hoopte dan ook dat het de goedkeuring zou kunnen wegdragen van het Parlement en dat deze het voorstel in tweede lezing zou goedkeuren.

Het Tsjechisch voorzitterschap zag na de stemming vorig jaar december wel in dat de twee instellingen nogal verschillend tegen dit voorstel aankijken. Tegelijkertijd heeft het voorzitterschap de bemiddelingsprocedure niet willen opvatten als een prestigestrijd tussen de beide instellingen, maar heeft het zich ingezet voor een pragmatische, niet-ideologische en realistische aanpak, ten volste rekening houdend met de werkelijkheid op de Europese arbeidsmarkt. Het is een onmiskenbaar feit dat op dit moment 15 van de 27 lidstaten van de EU gebruik maken van de opt-out. We hebben vanaf januari dit jaar, toen de Tsjechische Republiek het voorzitterschap van de Raad op zich nam, op alle mogelijke niveaus intensieve besprekingen gevoerd om een realistische opening te vinden voor een compromis met het Parlement. Reeds op 13 januari vond in Praag de eerste bijeenkomst met de lidstaten over dit onderwerp plaats. Er vonden op zijn minst acht rondes aan formele dialogen plaats, alsook – heel ongebruikelijk – drie rondes van de bemiddelingsprocedure zelf. Ik zou graag op deze plaats de Commissie en dan met name commissaris Špidla willen bedanken voor haar deskundige hulp en constructieve opstelling bij de zoektocht naar een compromis voor deze richtlijn. De Raad was bereid tot een akkoord, om af te dingen op zijn gezamenlijk standpunt, en toch is er geen akkoord tot stand gekomen. De afgelopen maanden heeft het Tsjechisch voorzitterschap zich actief en met een gevoel van urgentie ingezet voor de onderhandelingen met het Parlement en heeft het dit Parlement een groot aantal compromisvoorstellen gedaan met betrekking tot de verschillende onderwerpen van de richtlijn, om zo te komen tot een eindresultaat waar zowel de Raad als het Parlement tevreden mee zou kunnen zijn.

Met de hand op het hart kan ik u verzekeren dat de Raad een groot aantal concessies heeft gedaan om het Parlement tegemoet te komen en toch was het niet tevreden. Zo was de Raad bereid om zijn gezamenlijk standpunt te verlaten en mee te gaan met het standpunt van het Parlement dat alle aanwezigheidsdiensten als daadwerkelijke arbeidstijd aangemerkt dienen te worden. Ook heeft de Raad water bij de wijn gedaan in de discussie over de afstemming van beroep en gezinsleven als het gaat om de termijn voor de verschaffing van vervangende rusttijd overdag, in de kwestie van de definitie van hoger personeel en bij nog een groot aantal andere onderwerpen. De Raad was tevens bereid om een akkoord te sluiten met het Parlement met betrekking tot de cruciale opt-outkwestie, was bereid het Parlement hierin tegemoet te komen en heeft ook andere voorstellen van het Parlement overgenomen, zoals bijvoorbeeld het verbod op het sluiten van een opt-outregeling tijdens de proeftijd. Ook heeft de Raad afgezien van een maximale wekelijkse arbeidstijd voor de opt-out, ook al hadden wij natuurlijk het gevoel daarmee tegen het belang van de werknemers in te druisen. Ook waren we nog bereid om het voorstel tot registratie van daadwerkelijk tijdens de opt-out gewerkte uren over te nemen. Maar het Parlement kwam de Raad geen stap tegemoet.

Namens het Tsjechisch voorzitterschap wil ik blijk geven van mijn oprechte spijt over het feit dat het Parlement niet bereid was tot een compromis en dus niet tot een akkoord heeft willen komen over een herziening van de richtlijn waarop niet alleen de lidstaten, maar ook de burgers van de Europese Unie al vijf lange jaren zitten te wachten. Bij goedkeuring van de herziene richtlijn zouden werknemers een betere bescherming genieten, zouden allerlei problemen met betrekking tot beschikbaarheidsdiensten en rusttijden uit de wereld

zijn geholpen en zouden de nodige voorwaarden zijn geschapen voor een geleidelijke vermindering van het gebruik van de opt-out-regeling in de lidstaten. De vertegenwoordigers van de onderhandelingscommissie waren echter niet voor deze argumenten vatbaar. Ze weigerden erin mee te gaan en wezen een hele reeks buitengewoon toeschietelijke voorstellen van de Raad alsook compromissen van de Commissie van de hand en bleven verschanst in hun ideologische loopgraven. Aangezien het Parlement niet bereid was om rekening te houden met de krachtenverdeling in de Raad en de huidige stand van zaken, blijft de huidige richtlijn van kracht. Dat betekent dat er nog altijd geen beperkingen worden aangebracht op het gebruik van de opt-out, dat er geen monitoring wordt ingevoerd en dat werknemers nog altijd tot 78 uur per week moeten werken. Bovendien werkt het Parlement met zijn houding een grotere gebruikmaking van de opt-out in de hand. De Europese Commissie heeft nu reeds indicaties dat twee lidstaten die tot op heden geen gebruik maakten van de opt-out dit nu wel overwegen. Daarmee wordt de hoop op toekomstige afschaffing van deze regeling alleen maar kleiner en dat is nu precies wat de Raad wilde voorkomen. Het Parlement heeft echter anders geoordeeld.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren. Het spijt mij zeer dat de Raad en het Parlement in de laatste ronde van het bemiddelingsproces niet tot een akkoord zijn gekomen met betrekking tot de herziening van de richtlijn inzake de organisatie van de arbeidstijd. De Commissie heeft alles in het werk gesteld om een compromis te faciliteren, heeft een hele reeks verschillende voorstellen ingediend met betrekking tot de belangrijkste kwesties om ervoor te zorgen dat beide wetgevers elkaar uiteindelijk zouden weten te vinden. De Raad en het Parlement bleven uiteindelijk bij hun uiteenlopende standpunten inzake de toekomst van de uitzonderingsbepalingen, de zogeheten opt-out, en het was niet mogelijk om beide instellingen nader tot elkaar te brengen.

Ik heb begrip en ook respect voor de wens van het Parlement om eens en voor altijd een einde te maken aan het gebruik van de opt-out. Ook voor mij zou dat de ideale oplossing zijn en het was dan ook als zodanig een belangrijk element van het Commissievoorstel ter wijziging van de richtlijn in 2005. Desalniettemin is na meerdere jaren van onderhandelen duidelijk gebleken dat met een dergelijk standpunt geen overeenstemming bereikt kan worden met de Raad, dat de blokkerende minderheid hiermee niet overwonnen kan worden. De grote meerderheid van lidstaten stond er eenvoudigweg op ook in de toekomst individuele uitzonderingen te mogen toepassen en deze mogelijkheid te handhaven in de richtlijn. Om die reden heeft de Commissie allerlei alternatieve voorstellen ingediend die zouden moeten leiden tot een betere rechtsbescherming van werknemers die van deze uitzonderingsbepaling gebruikmaken en tot een feitelijke vermindering van het gebruik ervan. Ook hadden deze tot doel een doeltreffend monitoringssysteem op poten te zetten voor het gebruik van deze uitzonderingsbepalingen op zowel nationaal als Europees niveau, alsook om beperkingen aan te brengen op het huidige gebruik van de opt-out. Daarmee zou worden bereikt dat het voor de lidstaten steeds minder aantrekkelijk zou worden om uitzonderingen toe te staan. Ik ben ervan overtuigd dat deze benadering in de alledaagse praktijk geleid zou hebben tot een beduidende verbetering van de arbeidsomstandigheden van werknemers en nog belangrijker: tot een grotere kans op de lange termijn dat de lidstaten overgaan tot afschaffing van de uitzonderingsbepalingen. Het Parlement ging ervan uit dat er geen enkele betere optie bestaat dan een nadrukkelijke afschaffing van de opt-outs. Ik heb respect voor de onderliggende redenen voor deze beslissing, maar ben desalniettemin een andere mening toegedaan.

Want zoals ik reeds vele malen gezegd heb, was ik er heilig van overtuigd dat wanneer er geen akkoord bereikt zou worden, dit slecht nieuws zou zijn voor de Europese werknemers en het Europese bedrijfsleven. En ook voor de Europese instellingen en Europa als geheel. Want allereerst wordt het probleem van de uitzonderingsbepalingen niet opgelost. Daarentegen zal er daar gebruik van worden blijven gemaakt overeenkomstig de huidige richtlijn, dus zonder enige einddatum en met slechts een zeer klein aantal beperkingen en überhaupt zonder enige evaluatie. Ik weet dat veel van u hebben tegengeworpen dat werknemers dan 65 uur per week zouden moeten werken. Ik heb daar het grootste begrip voor. Het punt echter is dat er met de huidige richtlijn zelfs 70 uur per week gewerkt kan worden. Mijn tweede argument is dat ondanks het feit dat de vonnissen van het Hof van Justitie inzake beschikbaarheidsdiensten en compenserende rusttijden overeind blijven, dit in de praktijk naar ik vrees niet direct leiden zal tot een betere bescherming van werknemers. In een groot aantal lidstaten hebben sectoren waar veel gewerkt wordt met beschikbaarheidsdiensten nu reeds grote problemen de regels voortvloeiend uit de arresten SIMAP en Jaeger na te leven. Het resultaat tot nog toe is een groeiend aantal lidstaten dat dit probleem oplost met behulp van de uitzonderingsbepalingen. Dat zijn er nu al vijftien en ik vrees dat nu er een akkoord is over beschikbaarheidsdiensten, nog meer lidstaten zullen overgaan tot toepassing van de opt-out om zich op die manier aan te passen aan de besluiten van het Europese Hof van Justitie, domweg omdat ze niet anders kunnen. Hoe meer lidstaten een opt-out hebben, des te moeilijker wordt het om in de toekomst in de Raad een besluit te nemen over de beëindiging ervan. Een derde punt is dat het mislukken van de onderhandelingen

betekent dat een hele reeks belangrijke door de Raad goedgekeurde speciale waarborgen voor werknemers in Europa die nu reeds gebruikmaken van de uitzonderingsbepalingen niet gelden zullen, niet in kracht zullen treden. En tot slot ontzeggen wij onszelf de mogelijkheid om te komen tot verbeteringen met betrekking tot maatregelen ten behoeve van een goed evenwicht tussen beroep en gezinsleven en tot duidelijkere definities van uitzonderingen voor zelfstandige ondernemers. Beide wetgevende instanties hebben echter hun besluit reeds genomen, en een onmiddellijk gevolg daarvan is dat er geen buitengewone evaluatie van de opt-outs gemaakt zal worden overeenkomstig de huidige richtlijn inzake de arbeidstijd. Ik respecteer dit besluit. Samen met de overige leden van de Commissie zal ik mij nu buigen over de situatie zoals die nu ontstaan is als gevolg van het uitblijven van een akkoord tussen de twee wetgevende instanties.

Ik wil echter constateren dat na vijf jaar onderhandelingen waarbij een hele reeks deelvoorstellen is ingediend, waarbij een groot aantal pogingen is gedaan om een uitweg te vinden, deze weg niet gevonden is. Dat betekent dat het niet eenvoudig zal zijn om een nieuw voorstel in te dienen dat het probleem als bij toverslag oplossen zou. Daarom acht ik het van groot belang dat de kwestie zorgvuldig besproken wordt met de sociale partners. Pas daarna zal de Commissie weer enig besluit kunnen nemen terzake en bepalen hoe verder te gaan.

Hartmut Nassauer, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, namens de PPE-DE-Fractie wil ik allereerst de constatering uiten dat het mislukken van de bemiddelingsprocedure voor een nieuw arbeidstijdrecht in Europa, en dientengevolge het voortbestaan van het oude arbeidstijdrecht, niet goed is voor de Europese werknemers.

Verder moet ik vaststellen dat het niet klopt dat alleen de Raad hieraan debet is en dat de meerderheid van het Parlement zich zou hebben opgeofferd voor de belangen van de werknemers. Feit is dat beide schuld dragen. Het klopt dat de Raad in de opt-outkwestie onverzettelijk bleef vasthouden aan zijn standpunt, maar ook de meerderheid van het Parlement bleef net zo onverzettelijk vasthouden aan haar opstelling dat pas een oplossing gevonden kan worden wanneer de opt-out van tafel komt. Zo zijn de twee partijen als sneltreinen op elkaar af geraasd en het gevolg daarvan was te voorzien.

Daarmee zijn kansen verloren gegaan. Het zou mogelijk zijn geweest om bijvoorbeeld een Europese aanwezigheidsdienstregeling te vinden waarin voor de gehele EU zou zijn vastgesteld: "Aanwezigheidsdienst is arbeidstijd", zoals het Hof van Justitie heeft bepaald. Daarvoor zou een iets flexibeler opstelling van de meerderheid van het Parlement in de opt-outkwestie nodig zijn geweest, bijvoorbeeld ten aanzien van de vraag in welk geval een opt-out mogelijk is – en dat zo stringent mogelijk geformuleerd – en wie dit beslist. Verder hadden de sociale partners erbij betrokken moeten worden. Maar dit alles werd verzuimd. De opt-out moest en zou weg, alsof het een heilige koe was. Dat was de andere kant van de onverzoenlijke houding die een oplossing onmogelijk maakte. Dat is uitermate betreurenswaardig. Zoals ik al zei, dit is niet goed voor de werknemers.

Alejandro Cercas, *namens de PSE-Fractie*. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, hoewel vruchteloze pogingen tot melancholie leiden, herhaal ik dat de opt-out moet verdwijnen, omdat die was voorzien voor een periode van tien jaar en die is in 2003 afgelopen. Het verstrijken van die periode is van groot belang voor de volksgezondheid, voor de combinatie van gezins- en beroepsleven, voor het voeren van een debat dat aansluit bij het debat we een half uur geleden hebben gevoerd en dat coherent is met het debat dat volgt, voor de naleving van de internationale verdragen van de IAO, voor de implementatie van het Europees sociaal recht, voor de handhaving van werknemersorganisaties en voor de handhaving van het vertrouwen van de burgers in de Europese instellingen.

Zoals de Voorzitter heeft gezegd, is er geen akkoord bereikt omdat het voorstel van de Raad een achteruitgang naar de arbeidsverhoudingen in de achttiende eeuw betekent dat het arbeidsrecht wordt gereduceerd tot een bilaterale verhouding tussen werkgever en werknemer, zonder wetten, zonder regels, zonder aan iets anders gebonden te zijn dan aan het zogenaamde "recht van vrije keuze", waarbij gemakshalve voorbij wordt gegaan aan de ongelijke machtsverhouding tussen werkgever en werknemer.

Dit is niet waar. Er worden onjuiste verklaringen gegeven. Het Parlement heeft zich geroerd, heeft allerlei alternatieve oplossingen voor reële problemen gegeven. Maar het gaat hier om een ideologisch probleem. De Raad wilde geen einde maken aan de opt-out. De minderheid van de Raad wilde dat de opt-out, die in 1993 slechts als een tijdelijke regeling werd gezien, een permanente status zou krijgen en met de instemming van het Parlement eeuwig zou duren, zodat wij in deze strijd onze hoop en waardigheid zouden behouden.

Ze wilden het niet. Ze wilden de opt-out alleen een facelift geven, maar de regeling dan wel permanent laten gelden, waardoor een van de basisinstrumenten van het Europees sociaal recht zou worden vernietigd. Dat is de waarheid, en niet dat het zou gaan om een arbeidstijdvermindering – met het voorstel van de Commissie

en de Raad zou het totale aantal arbeidsuren uitkomen op 78 per week – omdat het aantal arbeidsuren berekend over drie maanden 60 en 65 zou zijn.

Hou dus op met onwaarheden te vertellen. Hou op het publiek te misleiden. Geef toe dat jullie permanent willen maken wat in 1993 als tijdelijk was bedoeld. Geef toe dat jullie van een uitzondering de regel willen maken.

Ze hebben voorgesteld er een derogatie van te maken, zoals in artikel 20. Een derogatie, geen uitzondering, zodat het een normale zaak wordt. Tegelijkertijd was het voorstel een frontale aanval op de jurisprudentie van het Hof van Justitie. Ze hieven de rechten van artsen op en trokken een streep door hun arbeidsvoorwaarden. Ze zijn zelfs nooit in de buurt gekomen van wat ons of het Hof voor ogen stond over de verplichte rusttijden van artsen. Het was een frontale aanval op werknemers. En dan beschuldigen ze ons er ook nog eens van dat we op electoraal gewin uit zijn. Het is een eer om naar burgers en werknemers te mogen luisteren.

We zitten in een grote maatschappelijke crisis. Er is een enorme afstand tussen de burgers en de Europese instellingen. Gelukkig is het Parlement niet door de knieën gegaan voor de Raad en gelukkig, commissaris, komt er een nieuw Parlement en een nieuwe Commissie en komen er waarschijnlijk ook andere regeringen in de lidstaten. Er is hoop voor de werknemers in Europa: het mandaat van 17 december is gehandhaafd en we zetten onze strijd voort, mijnheer de commissaris.

(Applaus)

Elizabeth Lynne, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, natuurlijk weten wij dat er sprake was van een impasse, maar beter geen overeenkomst dan een slechte overeenkomst, althans zo denk ik erover.

Wij wisten al heel lang dat het onvermijdelijk zou zijn, maar toch duurde het heel lang voordat iedereen het wilde erkennen. Ik denk dat het bovenal te maken heeft met het feit dat sommige Parlementsleden de kiezer hun spierballen wilden laten zien.

Zodra een meerderheid van het Parlement de opt-out had weggestemd, kon er uiteraard geen overeenkomst meer worden bereikt, aangezien vijftien landen deze al gebruiken, zoals wij hebben kunnen horen.

Ik ondersteun de opt-out voor de limiet van 48 uur van de arbeidstijdenrichtlijn zolang alles gaat op vrijwillige basis. Tijdens commissievergaderingen heb ik getracht dit aan te scherpen door te zorgen dat de opt-out clause niet gelijktijdig met de arbeidsovereenkomst wordt getekend, zodat iedereen achteraf altijd weer van de opt-out kan afzien. Feitelijk is dat ook wat de Raad heeft voorgesteld. Dit is van belang voor de flexibiliteit voor zowel werknemer als werkgever. Waarom zou iemand geen overuren mogen maken als hij of zij daar zelf voor kiest?

Mijn angst was ook dat mensen illegaal werk in gedreven zouden kunnen worden, waarbij ze dan vervolgens niet gedekt worden door de gezondheids- en veiligheidswetgeving, met inbegrip van de richtlijn inzake gevaarlijke machines.

Een veel groter probleem zijn de meervoudige contracten en de omschrijving van autonoom werk. Deze worden veel meer misbruikt dan de opt-out, maar de Raad heeft op dit punt niet echt zijn standpunt gewijzigd en het Parlement heeft er ook niet echt op aangedrongen.

Voor wat betreft de “aanwezigheidsdiensten”, ik ben van mening dat deze moeten worden geclassificeerd als werktijd. Ik was dan ook verheugd dat de Raad op dat punt enige beweging liet zien.

Zoals ik al zei aan het begin van dit debat vijf jaar geleden, zouden wij ons moeten baseren op de uitspraken van Hof in de zaken SIMAP en Jaeger, en niets anders. Misschien doen wij dat in de toekomst en behandelen wij dan alleen de zorgsector.

Tot slot wil ik zeggen dat ik blij ben dat wij hebben vastgehouden aan de opt-out voor de limiet van 48 uur, met name voor brandweerlieden in het Verenigd Koninkrijk, die het wel heel erg moeilijk hadden gekregen om nog een goede dekking te bieden indien de opt-out was gesneuveld. Ik feliciteer hen dan ook van harte met hun campagne.

Elisabeth Schroedter, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte mijnheer de voorzitter van de Raad, geachte heer Špidla, we hadden gehoopt de burgers van Europa nog voor de Europese

verkiezingen een arbeidstijdrichtlijn met minimumnormen voor de gezondheidsbescherming te kunnen presenteren.

Dat had onze bijdrage aan de campagne “Gewoon goed werk” kunnen zijn. Ons besluit zou minimumnormen hebben opgeleverd en tegelijkertijd de nodige flexibiliteit hebben geboden die ziekenhuizen nodig hebben. Maar de Raad heeft dit alles wekenlang geblokkeerd, met als gevolg dat de richtlijn niet tot stand kwam. Helaas is ook de Commissie hier debet aan. Zij heeft nou niet bepaald bijgedragen aan een oplossing. Met haar voorstellen trad zij het arbeidsrecht met voeten en zette vraagtekens bij wat algemeen wordt beschouwd als wettelijke minimumnorm. Wij, en met ons ook een ruime meerderheid van de onderhandelingscommissie, waren echter niet bereid in te stemmen met een bij wet vastgestelde uitbuiting!

Tot de harde kern van de blokkeerders in de Raad – dat is bekend – behoorde ook de Duitse minister van Sociale Zaken en sociaaldemocraat Olaf Scholz. Hij wilde in alle ernst uitzonderingen opnemen, op basis waarvan werkweken van 78 uur toelaatbaar zijn. Terwijl hij zich in Duitsland als advocaat van de werknemers presenteert, maakt hij zich in Brussel tot woordvoerder van de Raadsleden die geen oog hebben voor de belangen van de Europese werknemers. Hij is de sociaaldemocraten in de rug aangevallen.

Ilda Figueiredo, namens de GUE/NGL-Fractie. – (PT) Voorzitter, we zijn blij met het gebrek aan overeenstemming tussen het Europees Parlement en de Raad over de wijziging van de richtlijn over de organisatie van de arbeidstijd, want dat wat voorgesteld werd is slechter dan de huidige situatie, zowel wat betreft de gemiddelde werkdag als wat betreft aanwezigheidsdiensten.

In feite was dit een poging van de Europese Commissie en de Raad om de weg te openen voor een devaluatie van de arbeid, een aanval op het recht van onderhandeling van de vakbonden en op de collectieve arbeidsovereenkomsten, door eenvoudige administratieve procedures mogelijk te maken voor de organisatie van de arbeidstijd en de uitbetaling daarvan, waarbij de aanwezigheidsdiensten en het recht op pauzes in het geding komen en het arbeidsrecht honderd jaar teruggaat in de tijd.

De verplichting om aanwezigheidsdiensten, inclusief pauzes, volledig uit te betalen, in de gezondheidssector en bij de hulpdiensten, zowel bij de brandweer als in alle andere sectoren, blijft derhalve van kracht, overeenkomstig de bestaande jurisprudentie.

We zullen aandacht blijven vragen voor de strijd van de arbeiders tegen de beruchte opt-out en voor de juiste waardering van arbeid, voor de verkorting van de werkdag, met behoud van salaris, wat in deze tijd van recessie een belangrijke voorwaarde is om arbeidsplaatsen te scheppen en de werkloosheid te bestrijden, en belangrijk is voor de gezondheid en veiligheid van werknemers en voor het evenwicht tussen werk en gezin.

We willen een echt sociaal Europa, dat niet vergeten wordt na de verkiezingen voor het Europees Parlement.

Derek Roland Clark, namens de IND/DEM-Fractie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de Tsjechische president Klaus merkte op 18 februari op dat het EU-stelsel een dogma is, dat in strijd is met de ervaringen uit het verleden.

Lidstaten hebben inderdaad een verleden. Zij regelen dingen op hun eigen manier, en dat betreft onder meer de manier waarop er wordt gewerkt. Toen ik tijdens het eerste overleg hierop wees en opmerkte dat de lidstaten niet in een keurslijf moesten worden geperst, vroeg een van de leden van dit Parlement zowaar of ik wel had moeten worden uitgenodigd voor die bijeenkomst. Dat noem ik nog eens democratie!

De documenten van de commissaris die later die avond werden overhandigd, bevatten onder andere een tekst over de voorkeuren en behoeften van werkers, die het onmogelijk maken een datum te bepalen waarop de opt-outs zouden moeten worden beëindigd – het is altijd prettig om weerklank te vinden!

Zoals President Klaus aangaf, bestaat er een grote kloof tussen de burger en zijn afgevaardigde in de EU, terwijl in de afzonderlijke lidstaten de kloof tussen burger en volksvertegenwoordiger veel kleiner is. Dit maakt de EU ondemocratisch. Ik ben het hier mee eens, en ik ben dan ook vastbesloten in dit opzicht de burger beter te vertegenwoordigen. Uiteindelijk is het aantal lidstaten dat zich uitspreekt voor opt-outs sinds 2004 gegroeid van vier naar vijftien. Zegt dat dan helemaal niets? En dan zijn er nog Parlementsleden die het lef hebben om 15 uit 27 lidstaten een blokkerende minderheid te noemen – dat dit Parlement de feiten zo kan verloochenen!

José Albino Silva Penada (PPE-DE). – (PT) Twee thema's vielen op in deze onderhandelingen: de zogeheten aanwezigheidsdienst en de opt-outclausule.

Wat de aanwezigheidsdienst betreft, wil ik zeggen dat we niet ver van een compromis waren, maar de Raad haakte op het laatste moment om onduidelijke redenen af.

Wat de opt-out betreft: het Parlement kan nooit accepteren dat deze algemeen geldig wordt zonder nadere definitie, omdat dit in de praktijk eenvoudigweg een deregulering van de arbeidsmarkt zou impliceren.

De reden dat 15 landen momenteel de opt-out hanteren, is dat de aanwezigheidsdiensten niet voldoende zijn in verhouding tot de werkelijkheid. De regelingen voor aanwezigheidsdiensten zijn niet voldoende in verhouding tot de werkelijkheid, vooral in de gezondheidszorg. Het voorstel van het Parlement biedt daar een oplossing voor en dan zouden niet zoveel landen de mogelijkheid van een opt-out hoeven te gebruiken. Dit is tijdens de onderhandelingen ook door het voorzitterschap erkend.

Duidelijk moge zijn dat opt-out niets te maken heeft met flexibiliteit. Flexibiliteit wordt al voldoende gegarandeerd door een referentieperiode van een jaar in te stellen, zoals het Parlement al in 2005 heeft voorgesteld.

Het Parlement heeft zich er altijd voor ingezet om op zijn minst een datum in de toekomst denkbaar te maken waarop de mogelijkheid van opt-out komt te vervallen. Maar een minderheidsblok in de Raad heeft niet alleen dit niet geaccepteerd, maar heeft ook opt-out tot regel willen maken in plaats van uitzondering. Ik wil erop wijzen dat de mogelijkheid van opt-out in 1993 is geaccepteerd, maar als duidelijke uitzondering op de regel.

Geachte afgevaardigden, een arbeidscontract is niet vergelijkbaar met andere contracten, waarin de partners gelijkwaardig zijn. Arbeidsrecht en arbeidswetenschappen bestaan in Europa omdat sinds lang onderkend wordt dat een van de partijen in een zwakkere positie verkeert en daarom beschermd moet worden.

Het minderheidsblok in de Raad heeft met de rigiditeit die het aan de dag heeft gelegd, een einde willen maken aan deze bescherming, wat ik onacceptabel vind voor iedereen die de fundamentele waarden verdedigt die ten grondslag liggen aan het Europees sociaal model.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Mevrouw de Voorzitter, ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om mijn collega's in het onderhandelingssteam te bedanken voor de goede samenwerking. Ik vind het jammer dat er geen akkoord zal worden bereikt. Dat komt door de situatie die we momenteel hebben, namelijk dat vijftien landen gebruik maken van de opt-out. Er kunnen er ongetwijfeld nog enkele bijkomen, en dat is geen goede situatie.

Ik kan u ook zeggen dat we tijdens de onderhandelingen een zekere vooruitgang hebben geboekt. Wat de inactiviteit tijdens de aanwezigheidsdienst en de compenserende rusttijden betreft, vind ik het een succes dat we allemaal stelden dat aanwezigheidsdienst arbeidstijd was. Ik denk dat we op dat punt een akkoord hadden kunnen bereiken. De reden waarom we geen akkoord hebben bereikt, was de opt-out. Aan de ene kant was er de Raad met een blokkeringsminderheid die de opt-out absoluut niet geschrapt wilde zien, en aan de andere kant – en dat wordt vaak vergeten – was er een grote meerderheid in het Europees Parlement die de opt-out wilde schrappen omdat die niets van doen heeft met gezondheid en veiligheid. Wij in het Parlement probeerden tot een oplossing te komen, wij stelden voor dat de Raad zelf een einddatum voor zou stellen. Uiteindelijk waren we zelfs bereid te zeggen: "We leggen slechts een datum vast voor verdere onderhandelingen en vinden van een einddatum". Zelfs dat wilde de Raad niet aanvaarden. Toen werd het volkomen onmogelijk. Het was niet zo, mijnheer Sedláček, dat de Raad alle voorwaarden aanvaardde die het Parlement in verband met de opt-out stelde. Toen we de laatste dag aan de onderhandelingen begonnen, wees de Raad nagenoeg alle voorstellen af. Ik stel vast dat er eigenlijk een meerderheid bestaat voor het schrappen van de opt-out. Er is een grote meerderheid in het Parlement en een meerderheid in de Raad, maar helaas is het een minderheid in de Raad die mag beslissen dat de opt-out behouden moet blijven. Dat is onbevredigend. Ik hoop dat de Commissie terugkomt, dat men zijn verantwoordelijkheid neemt en dat het uitgangspunt van een nieuw voorstel zal zijn waar de richtlijn om draait, namelijk gezondheid en veiligheid van werknemers en dan moet de opt-out uitgefaseerd worden.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, het Parlement en zijn rapporteur hebben zich gedwongen gezien een slecht compromis af te wijzen; het is terecht dat zij dit hebben gedaan. Onze delegatie is trouw gebleven aan het standpunt dat met een zeer grote meerderheid in de plenaire vergadering is aangenomen en dat ertoe opriep alle uitzonderingen op de wettelijke arbeidstijd op termijn af te schaffen.

De waarheid is echter dat het Parlement alleenstond in zijn wens om vooruitgang te boeken. De vertegenwoordigers van het Europese volk hadden partijpolitieke tegenstellingen overwonnen om een einde

te maken aan het anachronisme van de opt-out. Wij waren de enigen die een echte compromistekst hadden voorgesteld, die door de Raad grandioos werd genegeerd, net als door de Commissie overigens. De Raad en de Commissie hebben zich aangesloten bij het standpunt van degenen die zich krachtig verzetten tegen iedere mogelijke vooruitgang in de rechten van werknemers in Europa.

Mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, het is duidelijk dat u uw doel hebt bereikt. Het Hof van Justitie dwingt u om alle aanwezigheidsdiensten als arbeidstijd te beschouwen; op dat punt hebt u dus niets verloren. De opt-out waar u voorstander van bent, bestaat nog steeds in de praktijk; de weerstand tegen vooruitgang heeft dus gezegevierd. De nieuwe leden die in juni worden gekozen, zullen meer dan ooit moeten strijden voor een harmonisatie naar boven van de sociale normen.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, de Raad draagt samen met de Commissie de volledige verantwoordelijkheid voor het feit dat het zoeken naar een compromisoplossing is mislukt, en daar is een doodeenvoudige reden voor. U wilde namelijk per se dat wij instemden met een compromis waarin de opt-out eeuwig in stand werd gehouden; u wilde ons en miljoenen werknemers bedriegen en vernederen door een tijdelijke uitzondering – die in 1993 werd toegekend aan Groot-Brittannië – om te zetten in een permanente, werknemersvijandige regeling. Gelukkig heeft de overgrote meerderheid van het Europees Parlement ‘nee’ gezegd. Als iemand nog twijfels heeft over wie de verantwoordelijkheid heeft, hoeft hij alleen maar te luisteren naar de redevoering van de vertegenwoordiger van het Tsjechisch voorzitterschap. Deze redevoering wordt gekenmerkt door dogmatisch neoliberalisme, door dwangvoorstellingen, verwaandheid en pogingen om op een goedkope manier de Europese burgers om de tuin te leiden.

Mijnheer Špidla, u hebt niet het recht om de arresten van het Europese Hof van Justitie “à la carte” toe te passen. U moet de jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie toepassen en een inbreukprocedure instellen tegen de lidstaten die nu al jarenlang de arresten van het Hof niet toepassen. U kunt niet zeggen dat u dat niet doet omdat de richtlijn momenteel herzien wordt. Knoot u het maar goed in uw oren: er is geen sprake van dat het Parlement instemt met een compromis als daarmee de opt-out niet wordt afgeschaft.

Edít Bauer (PPE-DE). – (SK) Nadat we eerst nog de hoop hadden dat we overeenstemming zouden bereiken over de herziene richtlijn inzake werktijden, betreur ik ten eerste dat dit niet is gebeurd. Er zijn ten minste twee redenen waarom dit niet het beste verslag was voor onze stemmers, met de verkiezingen in het vooruitzicht. De eerste heeft betrekking op een interessante en onverwachte ontwikkeling die plaatsvindt in de nieuwe lidstaten.

Sommige investeerders, met name uit landen in Oost-Azië, proberen niet alleen de Oost-Aziatische arbeidsethos in te voeren, waartegen werknemers wettige bescherming verzoeken, maar zij brengen ook een nieuw fenomeen naar de arbeidsmarkt: een poging om autochtone werknemers te vervangen door Oost-Aziatische werknemers die gewend zijn aan een andere arbeidscultuur en onbeperkte werkuren. In de huidige crisis, met toenemende werkloosheid, wordt de asymmetrische verhouding tussen werkgever en werknemer steeds duidelijker. Het beperken van het aantal werkuren is dan ook des te noodzakelijker, rekening houdend met de behoefte aan vrijheden van werknemers.

Het tweede probleem, dat nog steeds niet is opgelost en ernstige gevolgen heeft voor de nieuwe lidstaten, is de berekening van aanwezigheidsdiensten. Onder de huidige omstandigheden zijn wij verplicht een uitzonderingsclausule aan te nemen. We wilden die voorkomen, maar zonder die clausule kunnen wij geen basiszorg waarborgen. Mevrouw de Voorzitter, ik wil niet met de vinger wijzen, maar ik hoop toch dat we in de nieuwe verkiezingsperiode een aanvaardbare oplossing kunnen vinden voor deze urgente problemen.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het mislukken van de richtlijn betreffende aspecten van de organisatie van de arbeidstijd was onvermijdelijk. De Raad heeft zijn provocerende standpunt gehandhaafd, zoals we eerder in dit Parlement hebben gehoord, door het negeren van de stemming in het Parlement, die bovendien jaren later in tweede lezing werd herhaald. En met die stemming presenteren we ons aan de kiezer – daar wil ik mevrouw Lynne op wijzen – aangezien we inderdaad het mandaat van de kiezer hebben.

Wat mij verontrust, is de inhoud van dit extremisme. De Raad wil zowel de opt-out als de jaarlijkse berekening van de arbeidstijd behouden. Ik wil de commissaris en de Raad erop wijzen dat je tot 78 uur komt door uitstel van de rusttijden die in de door de Raad verdedigde tekst staan. Dit is dus een verslechtering ten opzichte van de oude richtlijn. Eerlijk gezegd is het moeilijk te begrijpen wat voor idee de Raad heeft van werk, van arbeidsvoorwaarden, maar ook van vakbonden en contracten.

Als we verder gaan met de logica van de opt-outs, als we de arbeidsvoorwaarden niet gaan harmoniseren, werken we niet voor maar tegen Europa. Dan worden er immers voorwaarden gecreëerd die het sociale weefsel van Europa aantasten en die verhinderen dat Europa de werkelijke oorzaken van de huidige crisis aanpakt.

De verantwoordelijkheden van de mislukking zijn dus duidelijk en allemaal toe te schrijven aan de Raad. Het Parlement heeft zijn plicht vervuld.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, het erkennen van een mislukking is de eerste stap naar succes. De bemiddeling is inderdaad mislukt, maar dat betekent niet dat de instellingen niet opnieuw met elkaar in dialoog kunnen gaan, en wel vanaf vandaag.

Het probleem zat hem niet zozeer in de praktische moeilijkheden van individuele derogatie van een maximale werkweek van 48 uur, want juist voor het wegnemen van dit probleem had het Parlement lange overgangperiodes voorgesteld. Het werkelijke probleem was het bestaan van zeer uiteenlopende opvattingen als het erom ging een communautaire regel vast te stellen die uiteindelijk tot doel had de volksgezondheid te beschermen en veiligheid op het werk te verzekeren. Een ander probleem dat zich onverwacht voordeed was dat bij het regelen van de wachttijd nieuwe uitspraken van het Hof van Justitie in aanmerking moesten worden genomen.

Wat betreft het hoofdprobleem – de opt-out – was het voorstel van de Raad naar mijn mening juridisch tegenstrijdig en bovenal in strijd met wat volgens mij de wezenlijke elementen zijn van een Europa dat geen afstand kan en ook niet mag doen van zijn sociale dimensie, wil het zijn identiteit niet verliezen. Het was ondenkbaar om in de communautaire wetgeving een algemene, permanente regel toe te laten die strijdig is met de eigen aanbeveling van de Commissie, die de lidstaten in haar sociale agenda met klem verzoekt het verdrag van de IAO na te leven. Het was ook mogelijk geweest om tot een akkoord te komen op basis van de reeks van uitzonderingen en algemene regels, en we hadden ook een beroep kunnen doen op de sociale partners, die vanuit hun onafhankelijke positie tot een rechtvaardig en doeltreffend akkoord hadden kunnen komen.

Kortom, de voorstellen van het Parlement bevatten voldoende oplossingen om tegemoet te komen aan de behoefte van ondernemingen om de arbeidsuren aan de werklust te kunnen aanpassen. Geen twee bedrijfstakken zijn immers hetzelfde en binnen dezelfde bedrijfstak zijn ook geen twee ondernemingen aan elkaar gelijk. Wat we nodig hebben, en wat met name mijn land nodig heeft, dat het hoogste werkloosheidspercentage in de Unie heeft, is dat onze ondernemingen meer mensen in dienst nemen en minder mensen ontslaan.

Dames en heren, ik behoor tot degenen die ervan overtuigd zijn dat onze sociale stelsels dringend aan hervormingen toe zijn en dat het heel goed mogelijk is om economische efficiëntie te verenigen met sociale verbeteringen, en vrijheid met rechtvaardigheid, en dat is ook precies de reden waarom grenzen moeten worden gesteld, waarom voor alle lidstaten een aantal minimale sociale normen moeten gelden.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, als toekomstige generaties ooit een oordeel moeten vellen over dit Parlement en zijn werk ten aanzien van het arbeidstijdendossier, dan twijfel ik er niet aan dat zij het gedrag van de Parlementsleden tijdens de dialoog met stijgende verbazing zullen betrachten. Zij zullen zien dat er begin jaren negentig, toen de sociaaldemocraten nog de grootste fractie van dit Parlement vormden en de meeste lidstaten nog een linkse regering hadden, een richtlijn in het leven werd geroepen; dat de richtlijn die werd opgesteld, hoezeer ook onbedoeld, een weerslag vormde van het aloude socialistische dogma dat je mensen niet zelf hun eigen keuzen kunt laten maken over de balans tussen werk en privéleven, maar dat politici het altijd beter weten, en dat Europese politici het uiteraard het beste van allemaal weten; kortom, dat er een richtlijn inzake arbeidstijden in het leven werd geroepen, die simpelweg nooit heeft gewerkt.

De opt-out, die oorspronkelijk bedoeld was voor het Verenigd Koninkrijk, groeide uit tot een opt-out waar veertien overige landen zich meer en meer op moesten beroepen, en wij hebben van het Tsjechische voorzitterschap mogen vernemen dat die groep vandaag met minstens twee lidstaten wordt uitgebreid. Ondertussen zijn 21 van 27 lidstaten er nooit in geslaagd de richtlijn te laten werken voor zover het de nationale zorgverlening betreft, zodat de Commissie moest komen met voorstellen om dit probleem op te lossen.

Wij zitten met een richtlijn die duidelijk niet kan worden uitgevoerd, en wat is de reactie van dit Parlement? Dat de mensen het mis hebben; dat de lidstaten het mis hebben; dat de Commissie het mis heeft; en dat

iedereen in dit uniforme keurslijf moet worden geperst, al weten wij allemaal dat dit lang niet iedereen past. Begrijpelijk(er)wijs weigerde de Raad hierin mee te gaan, omdat de regeringen van de lidstaten, evenals de leden van Parlement, gekozen zijn om mogelijkheden voor mensen te creëren, niet om hen in hun vrijheid te beperken. Zij herinnerden zich kennelijk wat sommige Parlementsleden vergeten lijken te zijn.

De opt-out blijft dus voorlopig bestaan, maar dat geldt evenzeer voor de problemen, en de kwestie wordt nu vooruitgeschoven naar de volgende generatie van het Parlement tijdens de volgende zitting. Ik hoop maar dat onze nieuwe collega's, van ongeacht welk pluimage, wat zinniger zullen denken en wat meer zullen laten zien dat zij naar de mensen luisteren in plaats van hen te willen dicteren, kortom dat zij de hele richtlijn zullen afschaffen in plaats van de opt-out uit te bannen, en een frisse start zullen maken.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, het staat vast dat we vandaag, na vijf jaar lang ons uiterste best gedaan te hebben de Richtlijn betreffende de organisatie van de arbeidstijd te wijzigen, moeten concluderen dat we gefaald hebben. Het Parlement is er niet in geslaagd om overeenstemming te bereiken met de Raad en om nieuwe en betere wetgeving aan te nemen teneinde de situatie van werknemers te verbeteren, bijvoorbeeld met betrekking tot het maximaal aantal toegestane uren in een werkweek dat met instemming van de werknemer teruggebracht zou kunnen worden van 78 uur naar 65 uur.

Het spijt mij dat ik moet concluderen, en ik verschil hierover van mening met eerdere sprekers, met name van de linkerkant, dat de verantwoordelijkheid voor deze afloop door het kiezen van een onrealistische onderhandelingsstrategie voor aanzienlijk deel bij ons Parlement ligt. Veel landen in Europa kennen de uitdrukking “goed is de grootste vijand van beter”. Helaas merkte ik tijdens de onderhandelingsperiode dat deze volkswijsheid volledig in de vergetelheid leek te zijn geraakt bij mijn medeafgevaardigden, met name aan de linkerkant van het Parlement.

Hoewel het me geen voldoening geeft, zou ik toch graag het volgende willen zeggen. Ik herinner het Parlement eraan dat ik tijdens de eerste bijeenkomst van de bemiddelingscommissie een compromisbenadering heb voorgesteld, en in de wetenschap dat het in de meeste lidstaten al jaren gebruikelijk is om met instemming van de werknemer flexibele afspraken omtrent het organiseren van werktijd te hanteren, is het onterecht om radicale veranderingen te verwachten. Die verwachting kan resulteren in het vastlopen van de onderhandelingen en dat is helaas precies wat er is gebeurd. Ik vrees dat de verkiezingscampagne bij de keuze voor deze strategie voorop stond en geenszins het belang van de Europese werknemer.

Stephen Hughes (PSE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het is tamelijk bizar dat de Raad het Parlement de schuld geeft van het vastlopen van deze besprekingen. Het Parlement heeft steeds het voortouw genomen en elke keer compromisvoorstellen gedaan. Laat op de dag kwam het Parlement met een compromisvoorstel, maar de Raad gaf geen millimeter toe, dus kan hij nu niet het Parlement de schuld geven van het mislukken van deze onderhandelingen.

Nu heeft Philip Bushill-Matthews het vanavond over keuzevrijheid voor werknemers, de vrijheid om zelf te bepalen op welke uren ze willen werken. Nou, Philip, kijk eens naar de situatie in het Verenigd Koninkrijk, de lidstaat die al het langst gebruik maakt van de algemene uitzonderingsbepaling. Volgens de Europese arbeidskrachtenenquête zijn daar 3,5 miljoen werknemers die regelmatig meer dan 48 uur in de week werken. In dezelfde enquête blijkt dat 58 procent van hen (bijna 60 procent) aangeeft dat ze minder dan 48 uur per week zouden willen werken. 2,2 miljoen van deze 3,5 miljoen mensen in het Verenigd Koninkrijk krijgen niets betaald voor het extra werk dat ze elke week doen. Die zijn niet gek, maar worden natuurlijk gedwongen die uren te werken, en zijn in een positie gebracht waarin ze wel meer uren móeten werken. Dát is waarvoor de uitzonderingsbepaling in de praktijk wordt gebruikt.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) De Raad wilde koste wat kost de opt-outregeling - en daarmee de mogelijkheid tot het uitbreiden van de werkweek - behouden. De Raad heeft zich in deze kwestie niet flexibel betoond.

Aanwezigheidsdiensten zijn in eerste instantie een probleem voor werknemers in de publieke sector, met name in de gezondheidszorg, waar het uitbreiden van werktijd niet alleen resulteert in verslechterde omstandigheden voor artsen en verpleegkundigen, maar ook een gevaar oplevert voor de veiligheid en de gezondheid van patiënten, en bovendien aan de arts een verantwoordingsplicht jegens de maatschappij oplegt in geval van verkeerde behandeling. In dit geval betekende “keuzevrijheid” dat er in een ziekenhuis in de stad Radom in Polen niemand werd aangenomen die niet met de procedure instemde. In de praktijk bestaat keuzevrijheid niet.

Het verdelen van de aanwezigheidsdienst in actieve en niet-actieve perioden is een poging om tijd die in werkelijkheid in dienst van de werkgever wordt doorgebracht, te classificeren als rusttijd. Het gaat om tijd die wordt doorgebracht op de werkplek en die niet op een andere wijze besteed kan worden. In de praktijk komt dit daarom neer op het stelen van tijd van de werknemer. Er is geen enkele reden om maatregelen goed te keuren die wij schadelijk achten.

Jan Cremers (PSE). - Voorzitter, de sociaal bewogen Engelse ondernemer Robert Owen pleitte er in 1817 al voor om de achturige werkdag in te voeren. In zijn ogen was het met acht uur werk en een goede organisatie van de arbeid mogelijk welvaart voor iedereen te scheppen. En precies 125 jaar geleden werd in de Verenigde Staten de aanzet gegeven tot de invoering van de achturige werkdag. Het is een deel van ons gezamenlijk Europees democratisch gedachtegoed dat de verkorting van de werkweek bijdraagt aan een menswaardig bestaan. Daar is in de laatste decennia gelukkig meer aandacht voor de verdeling van arbeid en zorg aan toegevoegd.

Voorzitter, tegen deze achtergrond is het een grote schande dat we in Europa nog steeds een strijd moeten voeren voor de beperking van de maximale werkweek. Van werknemers eisen dat ze structureel overwerken en lange werkweken maken, is het vernietigen van arbeidsplaatsen. Robert Owen had gelijk: langer werken dan acht uur is contraproductief; dat blijkt ook uit diverse onderzoeken. In deze tijd van groeiende werkloosheid zijn de meerderheid van de Ministerraad en de Commissie een volkomen misplaatste richting ingeslagen.

Michal Sedláček, fungerend voorzitter van de Raad. - (CS) Dames en heren, ik vond dit een uiterst interessante discussie en zou nu willen reageren op een aantal opmerkingen. Allereerst wil ik iets zeggen dat hier niet genoemd is, maar dat wij toch echt eerlijk tegen onszelf zeggen moeten: genieten werknemers in Europa niet de allergrootste bescherming ter wereld? Ik denk van wel. Dus als gezegd wordt dat dit pogingen zijn om deze bescherming te ontmantelen of over een terugkeer naar de 19e eeuw, dan is dat gewoonweg niet waar. Het enige wat wij proberen is deze bescherming aan te passen aan de huidige economie en de economische situatie in de wereld. We leven niet in de 20e eeuw. We leven in de 21e eeuw en we werken ik wil niet zeggen hoelang, maar hoe dan ook ononderbroken. U ziet deze mobiele telefoon, u ziet de computers hier. We krijgen allemaal elke dag e-mails, vaak ook de klok rond en toch rekent niemand uit hoeveel uur iedereen precies werkt. Dus deze poging – en ik heb het over enige mate van flexibiliteit – is een poging om Europa überhaupt stand te laten houden in de wereldwijde concurrentiestrijd.

U had volkomen gelijk, mijnheer Nassauer, toen u ervoor pleitte om echt tot een akkoord te komen, bijvoorbeeld over de beschikbaarheidsdiensten. Wat dit betreft, wil ik erop wijzen dat de Raad het Parlement volledig tegemoet is gekomen door ermee in te stemmen beschikbaarheidsdiensten als arbeidstijd te laten tellen, dit in tegenstelling tot het gemeenschappelijk standpunt, dat beduidend anders klonk. We zijn als Raad zelfs zover gegaan het Parlement voor te stellen deze richtlijn slechts over de beschikbaarheidsdiensten te laten gaan en de hele kwestie van de opt-out voor later te bewaren. Het Parlement zweeg daarop echter in alle talen. Mevrouw Figueredo zei dat met de voorstellen van de Raad de positie van werknemers verslechtert, maar ik zou toch opnieuw willen wijzen op het punt waar het hier daadwerkelijk om draait. De Raad heeft voorgesteld om het aantal arbeidsuren bij toepassing van de opt-out terug te brengen van 78 tot 65 of 60 uur. De heer Cercas wees dit echter van de hand. De Raad heeft beperkingen voorgesteld, beperkingen op het vlak van monitoring, alsook beperkingen bij de toepassing van de opt-out. De Raad ging hier als geheel mee akkoord en toch werd het afgewezen. Ik vrees dat de heer Andersson zich wel eens flink kon vergissen als hij zegt dat de Raad niet bereid was in te gaan op het compromisvoorstel van de Commissie. De Raad heeft het voorstel toch echt in COREPER goedgekeurd. Het door de Commissie voorgestelde compromis is dus wel degelijk goedgekeurd door de Raad. Maar dus niet door het Parlement.

Ik zou nog willen zeggen dat ik eigenlijk niet goed weet wie er hier met de burgers van de Europese Unie spreekt. Wij spreken met de burgers in Europa en die zeggen ons dat ze vrijheid willen, niet nog meer ergens door iemand opgelegde verplichtingen. Ze willen met andere woorden niet dat politici zich telkens weer in hun privéleven mengen. Het is binnenkort 20 jaar geleden dat de fluwelen revolutie plaatsvond, het einde van het communisme in Europa. De mensen willen dat graag vieren door hun vrijheid daadwerkelijk te verdedigen. Ze willen niet overspoeld worden door alsmat nieuwe regelgeving en verplichtingen.

Mijnheer Hughes, ik meen in mijn eerdere bijdragen duidelijk aangegeven te hebben in welke kwesties de Raad het Parlement tegemoet is gekomen. Het is dan ook buitengewoon onredelijk te beweren dat de Raad geen centimeter opgeschoven zou zijn in de richting van het Parlement. En dan nog de rapporteur die zei te hopen op een regeringwisseling in een aantal lidstaten. Dat is allemaal leuk en aardig, maar ik kan me maar

moeilijk indenken dat een nieuwe Britse, conservatieve regering er andere standpunten op zou nahouden dan de regering van premier Brown.

Om het geheel af te sluiten, wil ik nog zeggen dat het ons ongelooflijk spijt dat we niet tot een akkoord zijn gekomen. Ook wilde ik nog kwijt dat wanneer u blijft weigeren de werkelijkheid van alledag onder ogen te zien, namelijk dat 15 van de 27 lidstaten gebruik maken van de opt-out en er in vele beroepen, met name in de nieuwe lidstaten, eenvoudigweg niet genoeg arbeidskrachten zijn om alles geheel volgens de regels te doen, dat de opt-out dan onvermijdelijk overeind blijft. Ik zou willen voorstellen dit onderwerp over tien jaar weer uit de kast te nemen, want dan liggen de kaarten in de lidstaten wellicht geheel anders. Laten we dusdanige voorwaarden creëren dat de lidstaten geen gebruik hoeven te maken van de opt-out. Want dan zou een compromis tot onze stomme verbazing wel eens heel snel binnen handbereik kunnen komen.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Dames en heren, er zijn tijdens het debat argumenten gebezigd die om goede redenen reeds vele malen te berde zijn gebracht. Ik denk dat het ook niet meer dan logisch is, aangezien dit debat al vijf jaar duurt en veel met ons gedaan heeft. Ik zou graag iedereen die dit debat al die tijd met zoveel ernst gevoerd heeft daar hartelijk voor willen danken. Feit is echter dat het resultaat dat nu tot stand is gekomen niet echt positief te noemen valt. Ook is het een niet erg stabiel resultaat; waarschijnlijk moet daar in de toekomst nog het een en ander aan veranderd worden. Ik vond het ook buitengewoon kenmerkend voor dit debat dat het praktisch over niets anders ging dan over de opt-out en dan tussen neus en lippen door nog een beetje over de beschikbaarheidsdiensten. Er werd eigenlijk in het geheel niet gesproken over compenserende rusttijden en ook niet over wijzigingen in verband met nachtarbeid en dergelijke. Echt, al deze wijzigingen, dus veel meer dan alleen die met betrekking tot de beschikbaarheidsdiensten en de opt-out, al deze wijzigingen zijn de gijzelaars van twee basiskwesties geworden. In 1993 is een richtlijn goedgekeurd met ruimte voor uitzonderingen. In deze richtlijn werd uitgegaan van een zekere herziening, echter niet alleen gericht op de opt-outregeling, maar op de richtlijn als geheel. In 2003 kwam het Europees Hof tot de uitspraak dat beschikbaarheidsdiensten op de werkvloer gelijk dienen te worden gesteld aan arbeidstijd. Deze uitspraak heeft zo zijn logica, voor mij staat die volledig buiten kijf. Op dat moment echter begon het aantal lidstaten dat gebruik maakt van de opt-outregeling razendsnel te groeien. De reden is heel eenvoudig. In het leeuwendeel van de lidstaten werden op de werkvloer doorgebrachte beschikbaarheidsdiensten zo goed als nooit aangemerkt als werkelijke arbeidstijd. Zodra ze er echter toe verplicht werden deze tijd als vaste arbeidstijd aan te merken, kozen lidstaten voor de opt-out om überhaupt binnen de kaders van de richtlijn te blijven.

Dames en heren, de situatie is zoals ik al zei uitermate gecompliceerd en heeft zo zijn interne dynamiek. In alle debatten van de afgelopen vijf jaar, uitermate diepgravende debatten, zijn praktisch alle mogelijke oplossingen tegen het licht gehouden. Desalniettemin beschouw ik ons debat hiermee nog niet ten einde. We moeten namelijk op zoek gaan naar nog andere oplossingen, want de huidige situatie is domweg onbevredigend. En dat is ze niet alleen vanwege de beschikbaarheidsdiensten, maar tevens om allerlei andere redenen; niet alleen vanwege de opt-out – uiteraard een zeer relevant vraagstuk – maar tevens om allerlei andere redenen als nachtarbeid, aanvullende vrije dagen en een hele reeks andere kwesties die bijdragen kunnen – en naar mijn mening geleidelijk aan ook moeten – aan de verbetering van de veiligheid en de bescherming van de gezondheid op het werk. Want dit is een richtlijn over veiligheid en bescherming van de gezondheid op het werk. En dat is specifiek waarop de indeling van de werktijd krachtens deze richtlijn gebaseerd is.

Dames en heren, we hebben hier te maken met twee wetgevers die na een intensief, vijf jaar lang durend debat niet tot een akkoord hebben weten te komen. Het is zoals het is en nu moeten we zien van daaruit weer verder te komen. De Commissie staat klaar om daar haar steentje aan bij te dragen.

Mechtild Rothe, Voorzitter van de Delegatie van het Europees Parlement in het bemiddelingscomité. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik heb verzocht nog een paar korte opmerkingen te mogen maken, want dat is naar mijn mening belangrijk.

Wanneer de voorzitter van de Raad, de heer Sedláček, zegt dat de Raad het voorstel begin vorige week heeft aangenomen, dan moet ik hier heel duidelijk stellen: wij hebben in de dialoog heel andere informatie gekregen. Wij kregen de informatie dat het voorstel van de Commissie niet zou worden geaccepteerd; dat in de proeftijd geen mogelijkheid voor een opt-out zou worden gegeven; en dat ook de duur van zes maanden evenmin werd geaccepteerd. Bovendien werd duidelijk gemaakt dat aanwezigheidsdienst niet wordt beschouwd als noodzakelijke voortzetting van de arbeidstijd. Hier werd ons dus duidelijk gemaakt wat u hier zo-even verwoordde, namelijk dat men bereid is tot aanpassingen. Dat was niet het standpunt van het Parlement. Daarom wil ik toch wel even duidelijk stellen dat dit de informatie is die wij hebben gekregen. Misschien zit

het probleem in het feit dat u later bent gearriveerd, namelijk pas na middernacht; maar zoals ik al zei, hebben wij deze informatie gekregen.

Verder wekte collega Bushill-Matthews de indruk dat de onderhandelingen partijdig en eenzijdig waren. Ik wil één ding duidelijk maken: de onderhandelingsdelegatie bestond uit de rapporteur, de heer Cercas, de voorzitter van de commissie, de schaduwrapporteur Silva Penada van de PPE-DE-Fractie en mij. Wij waren het voortdurend met elkaar eens. De reglementen van dit huis bepalen nu eenmaal dat mijn fractie geen meerderheid heeft in de Delegatie van het Europees Parlement in het bemiddelingscomité! De uitslag was heel duidelijk: 15 stemmen voor en 0 stemmen tegen, bij 5 onthoudingen. Ook het debat van vandaag toont duidelijk aan dat een ruime meerderheid van het Parlement achter dit standpunt staat. Ik wil niet dat de gewekte indruk blijft bestaan.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Csaba Óry (PPE-DE), schriftelijk. – (HU) Geachte mijnheer de Voorzitter, geachte collega's.

Het is betreurenswaardig dat de wetgevende procedure met als doel de richtlijn inzake de organisatie van arbeidstijd te wijzigen, op een mislukking is uitgelopen. Hieruit blijkt dat de Raad en het Parlement het niet eens kunnen worden over een van de belangrijkste kwesties op het gebied van arbeid. De compromisoplossing die in twee lezingen door het Europees Parlement was bekrachtigd en die door het hele politieke scala, van links tot rechts werd gesteund, is door de Raad verworpen, juist op het moment dat er in heel Europa steeds meer banen verdwijnen, dat grote bedrijven één voor één hun saneringsplannen aankondigen, en dat van het geld van de belastingbetalers steeds grotere bedragen moeten worden aangewend om de banken die in de problemen zijn geraakt te helpen en om de schadelijke effecten van de economische crisis te verlichten.

Het koppige vasthouden van de Raad aan de opt-outclausule ging bovendien gepaard met de nadelige consequentie dat het als gevolg van de falende bemiddelingsprocedure met het Europees Parlement ook niet is gelukt de kwestie van diensttijden van artsen op geruststellende wijze te regelen, terwijl de wetgevers binnen de Europese Unie al zeer dicht bij een akkoord en de aanneming van een compromisoplossing waren. Een akkoord hierover zou voor alle betrokken partijen veel gunstiger zijn geweest dan voortzetting van de rechtsgeschillen. Ofschoon de gefundeerdheid van de uitspraken van het Europees Hof van Justitie door niemand in twijfel wordt getrokken, is het toch een vreemde situatie dat artsen voortdurend moeten procederen tegen de handhavers van de instellingen om hun rechten te kunnen uitoefenen.

Het is bedroevend dat de Raad in een jaar zo vol economische en sociale spanningen als 2009, niet de bereidheid heeft getoond om een van de belangrijkste kwesties, de organisatie van arbeidstijd, op Europees niveau te regelen.

18. Agenda: zie notulen

19. Organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0120/2009) van Marie Panayotopoulos-Cassiotou namens de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2002/15/EG betreffende de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen [COM(2008)0650 - C6-0354/2008 - 2008/0195(COD)].

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, rapporteur. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, het was inderdaad noodzakelijk om Richtlijn 2002/15/EG te herzien, en de Europese Commissie heeft na de indiening van het verslag dat zij verplicht was in te dienen, een wijzigingsvoorstel gedaan om deze bedrijfstak te helpen. Het doel van het voorstel is de gezondheid en veiligheid van de werknemers in deze bedrijfstak te waarborgen en tegelijkertijd een gezonde concurrentie te vergemakkelijken. De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken heeft het advies van de Commissie vervoer en toerisme overgenomen en heeft, tegen mijn advies in, het voorstel van de Europese Commissie verworpen. Met andere woorden, zij heeft niet ingestemd met de uitsluiting van zelfstandige bestuurders van het toepassingsgebied van de richtlijn. Ik moet hierbij aantekenen dat de richtlijn van 2002 sinds 23 maart 2009 op zelfstandige bestuurders van toepassing had moeten zijn. De

ontwikkelingen die zich voordoen zijn echter anders dan ze lijken te zijn, na de indrukken en emoties die veroorzaakt werden door het debat over een richtlijn inzake wegvervoer.

Wat rij- en rusttijden betreft, hebben wij sinds 2002 belangrijke ontwikkelingen kunnen vaststellen. Verordening 561/2006, die sinds 2007 van kracht is, geldt voor alle vrachtwagenbestuurders en verzekert hun geschikte rij- en rusttijden.

De opnemings van zelfstandige bestuurders in de arbeidstijdenrichtlijn zou betekenen dat het begrip "zelfstandige" verkeerd wordt opgevat, omdat een zelfstandige zijn of haar eigen arbeidstijd bepaalt. Wij zouden dus kleine en middelgrote ondernemingen ernstige schade toebrengen. Wij zouden de ondernemingsvrijheid aan banden leggen en bijdragen aan de totstandkoming van nieuwe administratieve lasten. Dit zou ook een precedent worden voor het openen van besprekingen in andere sectoren over de opnemings van zelfstandigen en zou tegelijkertijd paal en perk stellen aan de mogelijkheid van deze mensen om net zo lang te werken als zij willen. Dan is er nog een ander belangrijk probleem: wie is zelfstandig en wie is zogenaamd zelfstandig? Het is duidelijk dat een aantal werkers zelfstandig lijkt te zijn maar het in feite niet is. De Europese Commissie had voorgesteld om criteria vast te stellen teneinde zogenaamde zelfstandigen te kunnen onderscheiden van echte zelfstandigen. Dit is echter niet mogelijk, omdat de controles nationaal blijven. Als in een Europese wetgeving zou worden gezegd wie zelfstandig is en wie niet, kan dat met nationale controles niet zichtbaar worden gemaakt. Daarom bieden wij met onze nieuwe voorstellen de mogelijkheid om op het niveau van de lidstaten vast te stellen wie wel en wie niet opgenomen moet worden in de richtlijn betreffende de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen. Eveneens verzoeken wij met onze voorstellen de Europese Commissie om de resultaten van de toepassing van de richtlijn opnieuw te evalueren. Ik verzoek de collega's om het amendement dat tot doel heeft het voorstel terug te verwijzen naar de commissie te verwerpen en steun te geven aan de voorstellen van mijn fractie, die ook worden gesteund door de ALDE-Fractie en de IND/DEM-Fractie.

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, u weet dat de verkeersveiligheid een van mijn prioriteiten is als commissaris voor vervoer.

Het is echter ook belangrijk om van meet af aan te benadrukken dat de verkeersveiligheid uiteraard een belangrijk aspect is in de discussie over de arbeidstijd van vrachtwagenchauffeurs, maar dat uw debat van vandaag, ons debat, niet over de verkeersveiligheid gaat, maar over de sociale wetgeving, en niet over de rijtijd, maar over de arbeidstijd.

Vandaag moeten we een antwoord geven op de volgende vraag: moet een zelfstandig ondernemer onder dezelfde voorwaarden als een werknemer worden onderworpen aan beperkingen van de arbeidstijd? We moeten dit zorgvuldig bestuderen want in de Europese wetgeving bestaan geen precedents die bepalen hoe lang een zelfstandige in zijn kantoor of laboratorium mag werken.

In 1998, toen de Raad en het Parlement voor het eerst discussieerden over de richtlijn betreffende de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegverkeer uitoefenen, was de situatie van de wegvervoerssector volstrekt anders dan vandaag, zoals mevrouw Panayotopoulos al opmerkte. Destijds was het immers de gewoonte om de rijtijdregels te omzeilen, met als gevolg dat chauffeurs te lang achter het stuur zaten. Op grond van de oude regelgeving uit 1985 over de rijtijden was een efficiënte controle van de rijtijden praktisch onmogelijk.

In deze situatie hebben de wetgevers tussen 1988 en 2002 gediscussieerd over een voorstel van de Commissie om niet alleen de arbeidstijd voor vrachtwagenchauffeurs in dienst te regelen, maar ook die van zelfstandige chauffeurs. Uit die discussie is de sectorale richtlijn betreffende de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegverkeer uitoefenen voortgekomen. Er werd gehoopt dat de negatieve gevolgen voor de verkeersveiligheid van een ontoereikende regelgeving over de rijtijden minder zouden worden doordat de zelfstandige chauffeurs werden opgenomen in het toepassingsgebied van de regels over de arbeidstijd.

Het probleem is echter niet opgelost en naar aanleiding van een bemiddelingsprocedure tussen het Parlement en de Raad is de Commissie uitgenodigd om de voor- en nadelen van de uitbreiding van de regels betreffende de arbeidstijd met de zelfstandige chauffeurs te bestuderen en vervolgens in 2008 een voorstel te doen. De Commissie heeft aan dit verzoek voldaan, in 2007 is een gedetailleerde studie gepubliceerd met de volgende conclusies.

Ten eerste mag de arbeidstijd niet worden verward met de rijtijd. Voor de rijtijd is de situatie drastisch veranderd. Zoals u weet, heeft het Parlement samen met de Raad nieuwe normen voor de rijtijd aangenomen.

Het gaat om regels die onder andere voorzien in het gebruik van de digitale tachometer, een uiterst betrouwbaar controle-instrument, en een specifieke richtlijn over de tenuitvoerlegging.

De nieuwe regels, die in 2007 van kracht zijn geworden, zijn van toepassing op iedereen die een vrachtwagen bestuurt, dus ook op zelfstandige vrachtwagenchauffeurs. Met de nieuwe digitale tachometer, die alle bewegingen van de vrachtwagen van minuut tot minuut registreert, kan een vrachtwagenchauffeur niet langer dan negen uur per dag en gemiddeld 45 uur per week rijden. Kortom, tegenwoordig kan de naleving van deze regels veel strenger worden gecontroleerd dan in 1985.

Ten tweede bestaan in de communautaire sociale wetgeving geen precedënten die het werk van zelfstandigen regelen. Een zelfstandige kan namelijk niet worden gedwongen tot overwerk aangezien hij per definitie vrij is om zijn werk naar eigen goeddunken te organiseren. Bovendien is het in de praktijk vrijwel onmogelijk om de arbeidstijd van deze categorie te controleren.

De derde conclusie luidt dat het globale evenwicht tussen de voor- en nadelen van het uitbreiden van de regels over de arbeidstijd met zelfstandigen zeer onduidelijk is en er kan niet worden aangetoond dat het duidelijke voordelen oplevert om het toepassingsgebied van de richtlijn uit te breiden met de zelfstandige vrachtwagenchauffeurs. Tot slot is het belangrijk te benadrukken dat de toepassing van regels over de arbeidstijd op zelfstandige chauffeurs inefficiënt is en zeer moeilijk te realiseren, aangezien zelfstandigen hun werktijden niet hoeven aan te duiden met oog op het salaris en de toepassing van dergelijke regels zeer hoge administratieve kosten met zich mee zou brengen.

Ten vierde is het noodzakelijk om maatregelen te treffen tegen zogenoemde 'schijnzelfstandigen': vrachtwagenchauffeurs die officieel zelfstandig zijn, maar in werkelijkheid niet vrij zijn om hun werk te organiseren omdat ze voor hun inkomen en orders volledig afhankelijk zijn van één enkel bedrijf. Zij zijn in sociaal opzicht kwetsbaar. Nu, in theorie vallen zij onder de richtlijn, maar door de gebrekkige toepassing ervan gebeurt dit in de praktijk niet. Daarom heeft de Commissie voorgesteld om de tenuitvoerlegging van de richtlijn te versterken en de "schijnzelfstandigen" de sociale bescherming te bieden die zij nodig hebben.

In tijden van economische crisis zou het geen positief signaal zijn om extra administratieve en financiële lasten op te leggen aan kleine en kwetsbare bedrijven die de gevolgen van de recessie het hoofd moeten bieden. Daarom aanvaardt de Commissie de amendementen van de PPE-DE, de ALDE en de IND/DEM, die in overeenstemming zijn met het gemeenschappelijke standpunt van de Raad dat is vastgesteld tijdens de afgelopen Raad Vervoer. Deze amendementen geven een duidelijke boodschap aan de sector: het fenomeen van "schijnzelfstandige" chauffeurs wordt niet getolereerd en de wetgever ziet erop toe dat de wetgeving in heel Europa wordt nageleefd.

VOORZITTER: LUISA MORGANTINI

Ondervoorzitter

Johannes Blokland, *Rapporteur voor advies van de Commissie vervoer en toerisme*. – Voorzitter, het moment van de waarheid komt snel naderbij. Morgenmiddag zullen we stemmen over het verslag van collega Panayotopoulos-Cassiotou. De rapporteur en ik, als rapporteur van de Commissie vervoer, hebben eenzelfde visie op vrij ondernemerschap en daarom hebben we een tiental amendementen, die ook voor de Raad acceptabel zijn, samen ondertekend. Ik ben dankbaar dat commissaris Tajani die kan onderschrijven.

We zullen morgen wel eerst moeten afrekenen met het amendement tot verwerping van de Commissie werkgelegenheid. Ik ben nog steeds hoogst verontwaardigd over dit amendement. Deze verontwaardiging ging afgelopen week echter over in afgrijzen, toen mij het *position paper* van de Europese vakbonden onder ogen kwam. Uit angst voor een verdwaalde Roemeense of Bulgaarse zelfstandige chauffeur wordt de ene onjuistheid na de andere uit de kast getrokken om parlementariërs te overtuigen tegen het Commissievoorstel te stemmen.

In het stuk wordt gesuggereerd dat zelfstandige chauffeurs 86 uur zouden werken. Een chauffeur in loondienst of zelfstandig mag over twee weken genomen 45 uur per week rijden, zoals commissaris Tajani ook al zei. Zou hij dan 41 uur per week bezig zijn met zijn ondernemerschap? Ook het argument van verkeersveiligheid deugt niet. Het verband tussen de vrijstelling van zelfstandige chauffeurs van de arbeidstijdenregeling en de verkeersveiligheid is nooit aangetoond, integendeel.

Overigens blijkt uit het *position paper* dat de vakbonden best weten dat ze enorm zwak staan in hun positie. Het milieu en de interne markt worden er met de haren bijgesleept om zogenaamd aan te tonen dat we vóór het voorstel tot verwerping moeten stemmen, terwijl de zeer uitgebreide *impact assessment* van de Commissie

laat zien dat het voorstel juist goed is voor de werking van de interne markt, de transportsector en het milieu. Daarom moeten we morgen tegen het amendement tot verwerping van de Commissie werkgelegenheid stemmen en vóór de amendementen van de rapporteur. Ik vertrouw erop dat het gezond verstand de stemming zal beheersen.

Ten slotte wil ik nog opmerken dat ik de mail van collega Hughes van afgelopen zaterdag volstrekt ongepast vind. Politiek bedrijven met behulp van sterfgevallen van de ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken).

Eva-Riitta Siitonen, namens de PPE-DE-Fractie. - (FI) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, arbeidstijdbeperkingen moeten niet worden uitgebreid naar zelfstandige ondernemers en chauffeurs, en gelukkig hebben zowel de Commissie als de Raad deze conclusie getrokken.

In mijn land, Finland, zou een beperking van de arbeidstijd zeer negatieve gevolgen hebben voor zelfstandige chauffeurs. Chauffeurs in Finland zijn meestal kleine ondernemers: meer dan de helft van de chauffeurs bezit alleen de wagen waarin zij zelf rijden. Zij doen dus alles zelf: zij onderhouden hun voertuigen en doen zelf hun boekhouding. Zelfstandige chauffeurs zijn nu al gebonden aan dezelfde rijtijdbeperkingen en verplichte rusttijden als chauffeurs die in dienst zijn van een ander. Dat is belangrijk voor de veiligheid. De rusttijden zouden dus niet langer worden, maar als het amendement van de Verts/ALE-Fractie en de PSE-Fractie van kracht zou worden, dan zouden chauffeurs in hun vrije tijd bijvoorbeeld hun voertuigen niet meer kunnen onderhouden of hun boekhouding kunnen doen. En hoe kan worden gecontroleerd of men zich aan een dergelijke regeling houdt?

Tijdens een economische crisis is het van wezenlijk belang werkgelegenheid en ondernemerschap te ondersteunen. Ik hoop dat iedereen het eens is met de Commissie en de Raad van Ministers van Vervoer om zelfstandige chauffeurs buiten de arbeidstijdenregeling van deze richtlijn te houden.

Jan Cremers, namens de PSE-Fractie. – Voorzitter, collega's, de PSE-Fractie vindt het voorstel voor de herziening van de werktijdenregeling in het wegtransport onvoldoende doordacht en tegenstrijdig. Een gebrekkige omzetting en een slechte naleving van de wetgeving mogen geen reden zijn om de regels te versoepelen. De Commissie spreekt erover dat wetgeving alleen efficiënt en effectief is, als alle betrokkenen eronder vallen.

In vragen aan de Commissie heb ik getracht duidelijkheid te krijgen over wat de Commissie denkt te doen tegen de inschakeling van schijnzelfstandigen. Tegen die achtergrond vindt het voornemen dat nu in de Ministerraad is geuit, om niet alleen de zelfstandige bestuurder uit te sluiten van de werkingssfeer, maar ook om niets afdoende te doen tegen de schijnzelfstandigen, in de ogen van de PSE-Fractie geen genade.

Voor bestuurders, zowel in loondienst als voor zelfstandige bestuurders, geldt dat hun werkzaamheden in dezelfde mate doorwegen voor de eigen en voor andermans veiligheid. Hierin differentiëren is, wat onze fractie betreft, niet aan de orde. Ik moet de commissaris even bijstaan: het is niet de eerste keer dat in de coördinatie van de veiligheid op de bouwplaats ook die zelfstandige werknemers zijn opgenomen om hun eigen veiligheid en de veiligheid van anderen te garanderen.

Bilyana Ilieva Raeva, namens de ALDE-Fractie. – (BG) Het Parlement moet de richtlijn betreffende de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden uitvoeren, tijdens de laatste vergadering van deze zittingsperiode goedkeuren. Als rapporteur voor de Fractie van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa, denk ik dat het onverantwoord is als wij de verwerping van de gehele tekst van de Commissie steunen, zoals was voorgesteld. Wij Liberalen steunen en staan vastberaden achter de noodzaak om de tienduizenden zelfstandige mobiele werknemers hun concurrentievoordeel te laten behouden en hun positie als zelfstandige.

De huidige situatie is verontrustend. De huidige richtlijn schrappt een fundamenteel beginsel van de vrije markt, namelijk ondernemerschap en de steun hiervoor. Het is voor ons onaanvaardbaar om personen die onder een arbeidscontract werken dezelfde behandeling te geven als personen die als zelfstandige werken. In tegenstelling tot werknemers in loondienst, werken zelfstandigen niet op basis van een bepaald aantal uren, maar op basis van de goederen die ze verhandelen en het aantal en soort verzendingen. Als zij in de nieuwe richtlijn worden opgenomen, wordt hun ondernemingszin kapot gemaakt.

Wetgeving die de arbeidstijd van zelfstandigen zou vastleggen, zou een gevaarlijk en ongerechtvaardigd precedent scheppen. Er is geen andere sector met dezelfde soort wetgeving. Het aannemen van een dergelijk besluit zou negatieve gevolgen hebben voor de Europese economie.

De definitie van nachtwerk is ook van groot praktisch belang. Op dit moment kunnen de lidstaten zelf de betekenis van nachtwerk invullen. Hierdoor kunnen ze het aantal werkuren om passagiers en goederen te vervoeren maximaliseren naar gelang van de verschillen in daglicht. Zoals u weet is de nachttijd in Finland anders dan de nachttijd in Italië. Flexibiliteit bevordert de vermindering van files tijdens de spits, terwijl ook het grootste deel van de schadelijke uitstoot van het verkeer wordt teruggebracht.

Tot slot zou ik willen toevoegen dat de ALDE-Fractie, gesteund door de PPE-DE-Fractie en vele andere collega's, het debat over de basisonderdelen van de richtlijn zouden willen voortzetten. Met andere woorden steunen we het flexibele en pragmatische standpunt dat in de Raad is goedgekeurd en voorgesteld door de Europese Commissie, over het uitsluiten van zelfstandigen van de richtlijn. Ik verzoek u dringend om vóór te stemmen.

Sepp Kusstatscher, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, de wereldwijde commotie over, en alle maatregelen tegen de Mexicaanse griep, en een aantal jaren geleden tegen de vogelgriep en BSE, staan in geen verhouding tot de lichtzinnige omgang met het veel hogere aantal verkeersdoden. Dat er jaarlijks veertigduizend mensen op de Europese wegen omkomen en verkeersongevallen een enorm aantal gewonden en invaliden tot gevolg hebben, wordt maar gewoon voor lief genomen, als ware het overmacht.

Iedereen weet dat er bij ernstige verkeersongevallen verhoudingsgewijs veel vrachtwagens betrokken zijn. De voornaamste oorzaken zijn te hoge snelheid, oververmoeidheid en alcohol. Met deze richtlijn moet iets tegen oververmoeidheid van vrachtwagenbestuurders worden gedaan. Niet alleen de rijtijden, die worden gecontroleerd aan de hand van de tachograaf, maar ook de tijden voor het in- en uitladen zullen voortaan worden beschouwd als arbeidstijd. Dat is goed en juist. Als iemand al uren heeft gewerkt voordat hij achter het stuur van een veertigtonner gaat zitten, dan is hij vermoeid en ongeconcentreerd. Het is echter volstrekt onbegrijpelijk dat deze regeling niet van toepassing zal zijn op zelfstandige bestuurders. Het enige voorwendsel hiervoor is dat het controleren van de arbeidstijden van een zelfstandige moeilijker is. Dat klopt. Maar is het minder riskant wanneer achter het stuur een oververmoeide zelfstandige bestuurder zit?

Stephen Hughes (PSE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, dit voorstel van de Commissie moeten we afwijzen om drie duidelijke redenen. Ten eerste stelt ze dat alles al is geregeld in Verordening (EG) nr. 561/2006 over rij- en rusttijden, en dat het dus geen probleem is dat zelfstandigen worden uitgesloten. Dit klopt niet. Gemiddeld bestaat slechts de helft van de arbeidstijd van een bestuurder uit rijtijd. De bestuurders die niet onder de regeling vallen, kunnen dus uitkomen op werkweken van 86 uur, elke week opnieuw.

Ten tweede vallen de honderdduizenden bestuurders met voertuigen van minder dan 3,5 ton niet onder de verordening. Sterker nog, als ze worden uitgesloten van deze verordening, gelden er voor hun arbeidstijden helemaal geen beperkingen.

Ten derde maakt de Commissie onderscheid tussen zelfstandigen en 'schijnzelfstandigen'. Ze zegt dit te doen omdat de arbeidstijd van zelfstandigen niet kan worden gecontroleerd of gereguleerd. Als dat zo is, hoe willen ze dan de arbeidstijden van 'schijnzelfstandigen' controleren? Zo gaat ze de verantwoordelijkheid uit de weg en het nodigt kwaadwillende werkgevers alleen maar uit om te blijven zoeken naar nieuwe vormen van "schijnzelfstandigheid" om zo de wet te omzeilen. We moeten dit voorstel van de Commissie dus afwijzen.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Mevrouw de Voorzitter, allereerst wil ik commissaris Tajani bedanken voor zijn uitstekende werk. Ook heeft hij er zojuist in zijn toespraak zeer terecht op gewezen dat het hierbij niet zozeer gaat om veiligheid en het aantal rijuren, maar om het aantal werkuren.

Wij moeten respecteren dat er in Europa kleine en middelgrote ondernemingen zijn die hun werk doen en arbeidsplaatsen creëren en arbeidstijdverkorting zou, vooral in de huidige economische situatie, een klap in het gezicht zijn van deze kleine ondernemers. Enkele weken geleden hebben wij hier een stevig debat gevoerd over de wijze waarop het MKB de hele Europese economie op de been houdt. Nu gaat het om de praktische vraag of wij hen wel of niet moeten steunen. Wat commissaris Tajani hier zei, is wat wij moeten bekijken en moeten doen om te waarborgen dat deze zelfstandige chauffeurs hun werk ook na hun rijuren kunnen voortzetten.

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, allereerst wil ik de parlementsleden geruststellen die hun twijfels hebben geuit over de tekst waarover we discussiëren. De verkeersveiligheid staat absoluut niet op het spel; ik zeg het nog eens, het verminderen van het aantal verkeersongevallen is een van mijn prioriteiten.

Ik denk dat we de arbeidstijd niet moeten verwarren met de rijtijd. Ik begrijp de gemaakte opmerkingen heel goed: de zelfstandige chauffeur kan eerst werken en vervolgens moe achter het stuur zitten, maar ik denk

dat in geen enkel beroep controle kan worden uitgeoefend op een zelfstandig ondernemer. De zelfstandige is zich uiteraard ook bewust van wat hij doet, hij kan ook een vrachtwagen laden en dan twee, drie, vier uur rusten en vervolgens dus uiterst veilig achter het stuur gaan zitten.

Het is echter zeer moeilijk om controle uit te oefenen op om het even welke zelfstandige, ambachtsman of kleine ondernemer, die wel de vrouwen en mannen zijn die de ruggengraat van de economie in de Europese Unie vormen.

Los daarvan houden wij ons bezig met de werkzekerheid en veiligheid van werknemers, en van die werknemers die schijnbaar zelfstandig zijn, maar in werkelijkheid in loondienst werken. Daarom wil de Commissie – en ik geloof dat het rapporteur het daarmee eens is – dat ook de “schijnzelfstandigen” onder de wettelijke controle vallen.

Dit is volgens mij een belangrijk signaal, dit is een wet die tegemoetkomt aan reële behoeften. Ik denk dat nog wel eens mag worden benadrukt hoe belangrijk het is om nog een stap vooruit te zetten. Daarom vraag ik de socialistische en groene fractie om na te denken over de opmerkingen die zijn gemaakt en te begrijpen dat voor de Commissie verkeersveiligheid een prioriteit blijft, maar dat deze wet daar niet over gaat, maar alleen de werktijd van voornamelijk werknemers in het wegvervoer wil regelen en de “schijnzelfstandigen” gelijk wil stellen aan “echte werknemers”, omdat het in feite niet om zelfstandige ondernemers gaat, maar eigenlijk om werknemers.

Kijk, daarom wilde ik nog eens al diegenen geruststellen die hun twijfels hadden geuit, omdat ik van mening ben dat de tekst die kan worden aangenomen een goede tekst is, die aansluit bij de belangen van de Europese burger.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, rapporteur. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, ik dank de commissaris voor zijn duidelijke woorden en voor de preciseringen die hij achteraf nog heeft gegeven. Hij heeft namelijk de collega's verzekerd dat verkeersveiligheid en mededingingsvermogen van de Europese economie het hoofddoel zijn, afgezien van de ondersteuning van het MKB. Ik dank alle collega's voor hun meningen en wil erop wijzen dat wij tegen amendement 54 tot verwerping van het Commissievoorstel willen stemmen, juist omdat wij deze dialoog open willen houden. Daarom nodig ik alle collega's uit om tegen amendement 54 te stemmen. Op die manier zullen wij de dialoog open kunnen houden en de werknemers kunnen helpen die uitgebuit worden en als zogenaamde zelfstandigen worden gepresenteerd. Wij willen betere werkgelegenheid in het wegvervoer bevorderen, met volledige waarborging van de verkeersveiligheid, en wel door middel van de verordening, waar iedereen onder valt, maar ook door middel van de onderhavige richtlijn inzake arbeidstijd.

Ik wil de collega's eraan herinneren dat ik hun een artikel uit een Duitse krant heb doen toekomen, waaruit aan de hand van voorbeelden blijkt dat de gevaren tijdens het rijden geen verband houden met te lang werken maar met een verkeerd gebruik van de beschikbare tijd. Daarbij doet het er niet toe of iemand werknemer of zelfstandige is; wat belangrijk is dat eenieder de verantwoordelijkheid neemt voor zijn daden en zich tijdens het rijden op een volwassen manier gedraagt en zich van zijn verplichtingen jegens de maatschappij bewust is. Wij zullen dat echter niet bewerkstelligen door hinderpalen op te werpen voor werken. De heer Cremers heeft in zijn opmerkingen over de bouwsector duidelijk gemaakt wat de intentie is van degenen die vóór de verkiezingen steun geven aan deze meningen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt dinsdag 5 mei 2009 plaats.

20. Raming van de inkomsten en uitgaven van het Europees Parlement voor het begrotingsjaar 2010 (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0275/2009) van Vladimír Maňka, namens de Begrotingscommissie, over de raming van de inkomsten en uitgaven van het Europees Parlement voor het begrotingsjaar 2010 [2009/2006(BUD)].

Vladimír Maňka, rapporteur. – (SK) In mijn vergaderingen met secretaris-generaal van het Europees Parlement Klaus Welle heb ik vanaf het begin zijn inspanningen opgemerkt om problemen op te lossen. Ik verwelkom zijn poging om de administratie van het Europees Parlement, een instelling die 6000 mensen in dienst heeft, te optimaliseren. Ik zag een vergelijkbare betrokkenheid en positieve houding bij het overleg met vertegenwoordigers van de verschillende directoraten-generaal van het Europees Parlement.

Op sommige terreinen zijn al besparingsmogelijkheden aangegeven en verbeteringen voorgesteld. Een voorbeeld hiervan is het actieplan van het directoraat-generaal presidium inzake veiligheidsdiensten, die besparingen kunnen opleveren in Brussel, Straatsburg en Luxemburg van 2,6 miljoen euro per jaar, zonder negatieve gevolgen voor de veiligheid en de bescherming.

De meeste uitgaven en de belangrijkste projecten in de begroting van het Europees Parlement gelden voor meerdere jaren. Ik ben ervan overtuigd dat wij besparingen kunnen realiseren door de begrotingsplanning voor de middellange termijn te verbeteren en de transparantie te vergroten. Dames en heren, het verslag dat ik vandaag presenteer, en dat is goedgekeurd door de Commissie begrotingen, laat duidelijk zien dat wij het nieuwe Parlement meer bewegingsruimte zouden willen bieden. De Begrotingscommissie heeft bepaalde besparingen aangewezen en de uitgaven voor diverse zaken verlaagd, maar we hebben deze op dit moment nog niet doorgevoerd. Niet om stoer te lijken of om een gevecht te initiëren met het bestuur en het voorzitterschap aan de ene kant en de Commissie begrotingen aan de andere kant. Ons gemeenschappelijke doel is een professionele en uitgebreide samenvatting van de kwestie te krijgen en op basis hiervan de juiste beslissing te nemen. Op het gebied van het inplannen van werknemers houdt de Commissie begrotingen rekening met voorstellen en veranderingen aan de structuur van de diensten, evenals het door het voorzitterschap ingediende plan voor het inplannen van werknemers. Zodra wij over een samenvatting beschikken van alle vereisten, op basis van de studies, zal de commissie het hele pakket aan vereisten zorgvuldig bestuderen.

Vorige week heb ik een ontmoeting gehad met de Zweedse staatssecretaris van Financiën, Hans Lindblad, die het Zweedse voorzitterschap van de EU op het gebied van financiën zal vertegenwoordigen, samen met andere ambtenaren van de permanente vertegenwoordiging van Zweden in Brussel en het Zweedse ministerie van Financiën. Men heeft mij nauwe samenwerking beloofd op het gebied van het efficiënter maken van de begrotingen van de instellingen van de Europese Unie. De vertegenwoordigers van Zweedse voorzitterschap legden bijzondere nadruk op bouwbeleid, dat ook een van onze prioriteiten is. De uitgaven voor de aanschaf en huur van gebouwen is een van de grootste administratieve kosten van de EU-instellingen. Iets meer dan drie jaar geleden gebruikten de instellingen meer dan 2 miljoen vierkante meter aan ruimte. We hebben daarom besloten dat we een gezamenlijk gebouwenbeleid nodig hebben, betere interinstitutionele samenwerking, een betere coördinatie van de planning, een onderzoek naar de mogelijkheid van het samenvoegen van kantooruimte in bepaalde gebieden en een beter gebruik van openbare aanbestedingen. Ik ben dan ook verheugd over de belofte van de secretaris-generaal dat hij in de nieuwe termijn spoedig een voorstel voor een strategieplan voor de bouw voor de middellange termijn zal indienen, zodat dat beschikbaar is voor de leden van het Parlement, vóór de eerste lezing in de herfst, zodat ze begrotingsbesluiten kunnen goedkeuren.

We kunnen jaarlijks miljoenen euro's besparen door de samenwerking tussen de Europese instellingen te verbeteren. Ik denk dat samenwerking met de interinstitutionele werkgroep meertaligheid kan zorgen voor een betere benutting van beschikbare capaciteit op dit gebied. Volgend jaar zou de studie naar het vertaalprogramma Euramis beschikbaar moeten zijn, waarvan een volledig en automatisch gebruik waarschijnlijk voor een revolutie zal zorgen op het gebied van vertalingen en in de samenwerking op het gebied van vertalingen. Ik ben ervan overtuigd dat dit programma zal leiden tot meer efficiëntie en financiële besparingen op dit gebied in de komende twee jaar, omdat het de afhankelijkheid van externe diensten vermindert.

Margaritis Schinas, namens de PPE-DE-Fractie. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, het besluit dat wij vandaag nemen over de begroting 2010 van het Europees Parlement valt op een bijzonder cruciaal tijdstip. Dit tijdstip staat in het teken van ten eerste de door ons alle gewenste inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, ten tweede de grote economische crisis in de Europese economie en ten derde het nieuwe Statuut van de leden van het Europees Parlement en het statuut van de parlementaire medewerkers. Dit zijn allemaal zeer belangrijke elementen van de begroting 2010 van het Europees Parlement, en mijns inziens moeten wij als afgevaardigden bij het bepalen van ons standpunt rekening houden met deze parameters, zonder geëxperimenteer, zonder buitenissigheden en zonder overbodige uitgaven, maar in alle redelijkheid en met inachtneming van de criteria die de samenleving zelf van ons verwacht.

Ik ben van mening dat wij een goed begin maken. Wij zitten immers midden in een crisis en het Europees Parlement geeft het goede voorbeeld door zijn uitgaven voor 2010 op een zeer realistisch, en voor mij zelfs laag niveau te houden. Wij houden onze begroting beneden de limiet van 20 procent van de kredieten voor administratieve uitgaven. Wij stellen een begroting 2010 vast die 6,5 miljoen euro beneden de eerste ramingen van het Bureau ligt, en als wij kijken naar de cijfers en deze vergelijken met die van de begroting van vorig jaar, zien wij dat ondanks de nieuwe behoeften die het nieuwe Statuut van de leden en het statuut voor de

parlementaire medewerkers met zich mee brengen, de verhoging binnen heel redelijke perken wordt gehouden, namelijk minder dan 4 procent.

De PPE-DE-Fractie, waarvan ik de eer heb schaduwrapporteur te zijn, heeft vanaf het begin van de procedure de lat voor de begroting 2010 hoog gelegd. Wij willen de middelen van het Parlement concentreren op de sectoren waarin wij echte bevoegdheden en macht hebben, en dit zijn de sectoren waarin wij wetgeven. Wij willen een eind maken aan de praktijk waarin hele legers van mensen zich bezig houden met dingen waar het Parlement niets over te zeggen heeft en waarin nauwelijks mensen en middelen beschikbaar zijn voor de sectoren waarin het Parlement via de wetgeving echt het verschil kan maken. Wij zijn dus van mening – en wij zullen dit tijdens de eerste lezing opnieuw bespreken – dat de oorspronkelijk vastgestelde uitgaven voor deze sectoren deze prioriteit weergeven, en wij zijn het met de rapporteur eens dat de klemtoon moet komen te liggen op meertaligheid en gebouwen, vraagstukken waaraan wij een hoge prioriteit hebben toegekend, in de mate natuurlijk waarin hierbij wetgeving komt kijken.

Ik sluit af zoals ik begonnen ben, namelijk met de opmerking dat dit geen tijdstip is voor buitenissigheden en doelloze uitgaven. Het is tijd dat wij orde op zaken stellen, blijk geven van serieusheid en ons toespitsen op wat echt nodig en onontbeerlijk is. Met name wat deze drie grote meerjarenprogramma's betreft: WEB-TV, het museum van de Europese geschiedenis en bezoekerscentrum, willen wij uitdrukkelijke waarborgen, opdat de begroting 2010 hieraan steun kan blijven geven zonder de noodzaak van een juiste, serieuze en nauwgezette controle te veronachtzamen.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, namens de UEN-Fractie. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, tijdens het debat over de raming van de inkomsten en uitgaven van het Europees Parlement voor het begrotingsjaar 2010 wil ik namens de Fractie Unie voor een Europa van Nationale Staten de aandacht vragen voor drie kwesties. Ten eerste steunen wij het voorstel van de rapporteur om voor dit moment de ontwerpraming voor het begrotingsjaar 2010 aan te nemen zoals deze in april van dit jaar door het Bureau is goedgekeurd. De definitieve besluiten over de begroting moeten door het nieuwe Parlement genomen worden, en dat zal dan ook bepaalde posten op de begroting in september 2009 opnieuw moeten onderzoeken.

Ten tweede zouden we positief moeten reageren op de huidige ramingen waarin wordt uitgegaan van een verhoging van de uitgaven met 2,72 procent, wat betekent dat de eerder begroote 4 procent op dit moment niet nodig is. Het nieuwe Parlement heeft daarmee in de herfst een hoop speelruimte.

Ten derde en ten slotte zou ik ook mijn steun willen uitspreken voor het voorstel dat de rapporteur op het gebied van meertaligheid heeft gedaan, en dan met name waar het gaat om toegang tot vertaal- en tolkdiensten voor alle afgevaardigden. Ook het voorstel met betrekking tot informatie- en communicatietechnologie ten behoeve van het Parlement verdient steun, met name de plannen om zo efficiënt mogelijk gebruik te maken van deze middelen.

Vladimír Maňka, rapporteur. – (SK) Ik wil het debat van vandaag graag afsluiten met een woord van dank aan mijn beide collega's voor hun adviezen. Ook wil ik graag de vertegenwoordigers van alle instellingen bedanken, met inbegrip van het Europees Parlement, waarmee we in de afgelopen drie maanden tientallen discussies hebben gevoerd over de opstelling van hun begrotingen. Ik wil de voorzitter van de Commissie begrotingen, de heer Böge, bedanken, evenals de schaduwrapporteurs en coördinatoren van de politieke fracties, mijn collega's en de adviseurs en medewerkers van de Commissie begrotingen die aan de meeste debatten hebben deelgenomen. Dankzij u hebben we in de meeste gevallen een gezamenlijke aanpak en een gezamenlijke oplossing kunnen vinden.

Vanwege de verkiezingen voor het Europees Parlement begin juni hadden we erg weinig tijd om begrotingsvoorstellen voor te bereiden en te bespreken en nog minder tijd om compromissen te sluiten. Ondanks het tijdgebrek hebben we toch compromissen kunnen sluiten en daarom kan ik nu zeggen dat de resultaten van onze samenwerking een positief effect zullen hebben op het werk van het Europees Parlement. Ondertussen zien we bij het opstellen van de begroting van 2010 de grootste veranderingen in de structuur van het Europees Parlement van de afgelopen 10 tot 12 jaar. Het is een grote uitdaging voor het bestuur van het Europees Parlement en voor ons allemaal. Ik denk dat we aan het eind van het jaar kunnen zeggen dat wij samen het pad hebben geëffend naar meer efficiëntie in het werk van het Europees Parlement en in het werk van andere Europese instellingen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt dinsdag 5 mei 2009 plaats.

21. Handel in zeehondenproducten (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0118/2009) van Diana Wallis, namens de Commissie interne markt en consumentenbescherming, over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de handel in zeehondenproducten [COM(2008)0469 - C6-0295/2008 - 2008/0160(COD)].

Diana Wallis, rapporteur. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, we hebben een compromis. Morgen ligt mogelijk de eerste lezing van een overeenkomst voor ons. Voor mij, als rapporteur van het Parlement, is dit een heel moeilijk dossier geweest, een heel lastig proces.

We zijn nu echter op een punt, dat hoop ik tenminste, waarop aan de wens van een aantal Parlementsleden die de schriftelijke verklaring over dit onderwerp hebben ondertekend, zal worden voldaan, en aan de wensen van vele burgers uit een groot aantal lidstaten overal in de EU, die ons hebben verteld dat ze niet blij zijn met wat ze weten van de commerciële zeehondenjacht en dat ze niets te maken willen hebben met de handel die voortkomt uit die jacht. Hier hebben we naar geluisterd; we hebben alleen aangepakt wat in de Europese interne markt binnen onze mogelijkheden ligt: het op de markt brengen van goederen die afkomstig zijn van de commerciële jacht. Met deze wetgeving (als die er morgen doorkomt) kunnen onze burgers er zeker van zijn dat op de Europese markt niets verkocht zal worden dat afkomstig is van de commerciële jacht.

Maar er zijn natuurlijk uitzonderingen. Zeehonden zijn prachtige zeezoogdieren – tijdens dit proces ben ik erachter gekomen dat er niets mankeert aan hun PR – maar voor sommigen zijn het de ratten van de zee. Zo worden ze gezien door veel vissers: een volwassen zeehond eet dagelijks enorme hoeveelheden vis. Het blijft daarom nodig op zeehonden te jagen om in sommige gebieden de visserij te beschermen.

Maar wat wij niet hebben gedaan, is de jacht reguleren. Als mensen in een van onze lidstaten willen jagen, dan kunnen ze nog steeds jagen. Wat ze niet kunnen, is uit deze jachtpartij commercieel gewin behalen. Maar het resultaat van de jacht zou moeten kunnen worden gebruikt, en ik hoop vooral dat die delen van de zeehond kunnen worden gebruikt die van nut zijn voor de medische wereld.

Het lastigste aspect van dit alles is de plaats van de traditionele gemeenschappen in het Noordpoolgebied hierin geweest, van de inheemse bevolking. We zeggen wel dat we voor hen een uitzondering maken, maar welk effect zal het hebben op hun manier van leven en hun economie als ze worden geassocieerd met een verboden product? Het Noordpoolgebied is niet een soort pretpark of museum. Het is een levende gemeenschap met haar eigen moderne economie die draait om producten uit zee. Ik hoop dat deze gemeenschappen kunnen blijven bestaan zoals ze altijd zijn geweest. Maar ik heb mijn twijfels, en ik weet dat diezelfde twijfels achter de beslissing van de Arctische Raad zaten om de EU niet de status van permanent waarnemer te verlenen.

Dit is voor mij een ingewikkeld dossier geweest. Ik worstelde met de tegenstrijdige belangen, ik heb de stemming in de commissie gerespecteerd en ik heb geprobeerd de meningen van de mensen thuis die ik vertegenwoordig, recht te doen. Ik wil vandaag alleen dit met jullie delen: er kwam een afvaardiging van de Nunavut-gemeenschap bij me op bezoek. Toen we onze standpunten hadden uitgewisseld, waren we allemaal in tranen. Ik hoop dat de derogatie werkt. Morgen zal ik dit pakket steunen, maar ik hoop dat zal blijken dat het allemaal goed uitpakt.

Stavros Dimas, lid van de Commissie. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, allereerst wil ik de rapporteur, mevrouw Wallis, en de rapporteurs voor advies, de heer Martin, mevrouw Brepoels en mevrouw Mathieu, van harte bedanken voor hun uitstekende werk. Ik dank ook in het bijzonder de voorzitter van de Commissie interne markt en consumentenbescherming, mevrouw McCarthy, voor haar positieve bijdrage aan het onderhavig voorstel.

Het feit dat in eerste lezing een akkoord is bereikt, bewijst dat de instellingen van de Gemeenschap de wil hebben om de twee belangrijkste problemen in verband met de handel in zeehondenproducten, dat wil zeggen de versplintering van de interne markt en het waarborgen van dierenwelzijn, tijdig aan te pakken. Het akkoord omvat drie elementen van doorslaggevend belang. Het eerste element houdt verband met de harmonisatie van de interne markt en omvat een verbod op de handel in zeehondenproducten op de markt van de Europese Unie. Dit verbod geldt zowel voor inheemse als ingevoerde producten. U weet ongetwijfeld dat zowel binnen als buiten de Gemeenschap op zeehonden gejaagd wordt. Deze jacht vindt plaats met het oog op het verkrijgen van producten als vlees, olie, spek en andere waren, afkomstig van organen, bont en huid van zeehonden. Deze producten worden op diverse markten afgezet, waaronder ook de communautaire

markt. Voor consumenten is het echter moeilijk, zo niet onmogelijk om bij sommige van deze producten, zoals omega 3-capsules, verwerkte huiden of bont van zeehonden, een onderscheid te maken tussen zeehondenproducten en aanverwante producten. De jacht op zeehonden en de manier waarop deze jacht plaats vindt, hebben echter sterke reacties en ongerustheid teweeg gebracht onder de publieke opinie en bij talrijke regeringen die een bijzondere gevoeligheid hebben als het gaat om dierenwelzijn. Deze ongerustheid houdt verband met de manier waarop de zeehondenjacht plaatsvindt, met de methoden die worden toegepast bij het doden en villen van de dieren en met de pijn die daarbij wordt veroorzaakt. Hoe verontwaardigd de mensen zijn, blijkt niet alleen uit de enorme deelname aan de openbare dialoog daarover, maar ook uit het groot aantal mensen dat mij in de afgelopen twee jaar brieven heeft geschreven en een beroep op mij heeft gedaan. De burgers kunnen er nu zeker van zijn dat er geen van zeehonden afgeleide producten op de markt afgezet zullen worden.

Het tweede belangrijke element van het voorstel is dat voor de Eskimogemeenschappen en andere inheemse bevolkingsgroepen een uitzondering zal gelden, hetgeen wel begrijpelijk is. Het doel hiervan is te voorkomen dat de fundamentele economische en sociale verworvenheden van deze gemeenschappen, die van oudsher afhankelijk zijn van de zeehondenjacht, worden aangetast. Ik wijs erop dat deze jacht deel uitmaakt van de geschiedenis, de cultuur en de culturele identiteit van deze gemeenschappen en een bron van inkomsten is die bijdraagt aan hun overleving.

Ten derde is jacht op kleine schaal uitgezonderd. Vissers bijvoorbeeld die bij tijd en wijlen op zeehonden jagen – met als enige doel het duurzaam beheer van de mariene hulpbronnen – mogen zeehondenproducten op de markt brengen mits zij daarmee geen winst beogen maar enkel hun kosten willen dekken. Volgens het fundamentele beginsel van de onderhavige verordening mogen deze activiteiten geen enkel commercieel oogmerk hebben. De Commissie zal via de comitologieprocedure en na toetsing door het Parlement de gedetailleerde uitvoeringsmaatregelen vaststellen waarin verduidelijkt zal worden hoe bovengenoemde uitzonderingen zullen worden toegepast.

Ik hoop van harte dat het Parlement, evenals de Raad en de Commissie, heel het compromispakket zal ondersteunen. Met de desbetreffende tekst wordt voorzien in harmonisatie van de interne markt en tegelijkertijd tegemoet gekomen aan de zorgen van de Europese burgers over de met de zeehondenjacht verband houdende vraagstukken inzake dierenwelzijn. De Europese Commissie kan het compromispakket geheel aanvaarden, en aldus kan er in eerste lezing een akkoord worden bereikt over deze verordening.

Frieda Brepoels, *Rapporteur voor advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid.* – Voorzitter, commissaris, u zult begrijpen dat ik ontzettend blij ben dat we nog op de valreep kunnen stemmen over dit dossier, want niet alleen het Parlement, maar ook veel burgers hebben immers jarenlang aangedrongen op maatregelen tegen die wrede commerciële zeehondenjacht.

Het was niet eenvoudig om de juiste invalshoek te vinden, omdat Europa als zodanig niet bevoegd is om de jacht te verbieden. Ik ben de Commissie dan ook erkentelijk dat ze een voorstel heeft gedaan aan het Parlement, maar het Parlement heeft inderdaad wel gemeend dat dit voorstel aangescherpt moest worden.

Als rapporteur voor advies van de Milieucommissie ben ik de collega's van de verschillende fracties dan ook heel dankbaar, omdat ze onmiddellijk hebben ingestemd met mijn voorstel om te kiezen voor een absoluut handelsverbod op zeehondenproducten, met enkel een uitzondering voor de traditionele jacht van Inuit-gemeenschappen. De Milieucommissie koos daarmee dus niet voor het originele voorstel van de Commissie met de verschillende uitzonderingen, noch voor een stelsel van etikettering, dat volgens ons niet controleerbaar is.

Ik wil ook het Tsjechische voorzitterschap bedanken, omdat het zich is blijven inzetten voor een akkoord. Ik kan me voorstellen dat de onderhandelingen met de lidstaten hierover niet altijd van een leien dakje liepen. Naast de collega's in het Parlement wil ik ook de verschillende ngo's bedanken die hun rol als pressiegroepen al die tijd constructief hebben vervuld, en nu ook het compromis uitdrukkelijk steunen. Een compromis is natuurlijk altijd geven en nemen, en toch meen ik dat de tekst tegemoetkomt aan de eisen van alle betrokken partijen.

Voor onze burgers wil ik ten slotte nog benadrukken dat het compromis wel degelijk een impact zal hebben op de commerciële jacht in landen zoals Canada. Omdat nu reeds geanticipeerd wordt op een mogelijk handelsverbod, daalde de vraag naar zeehondenpelzen dit jaar al en halveerde ook de prijs ten opzichte van vorig jaar. Dus zodra het verbod zal zijn ingevoerd, zal het zeker de jacht en de internationale handel in zeehondenproducten een serieuze slag toebrengen.

Ik ben dan ook heel blij met het resultaat en hoop op grote steun van de collega's morgen bij de stemming.

Véronique Mathieu, *rapporteur voor advies van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik heb niet dezelfde mening als mijn collega's en als de heer Dimas, omdat ik mij de mening van de juridisch adviseur van de Raad herinner. Ik herinner mij ook de mening van de juridisch adviseur van het Parlement. Beide adviseurs hebben ons laten weten dat de gebruikte rechtsgrondslag verkeerd was. Dat is mij bijgebleven.

Vergeet niet, mijnheer Dimas, dat u producten die afkomstig zijn van de zeehondenjacht verbiedt, maar dat u er niets voor in de plaats stelt, hetgeen onwettig is. U moet u realiseren dat de Canadezen zich hiervan bewust zijn en dat zij van plan zijn hun recht op beroep uit te oefenen bij de Wereldhandelsorganisatie. Zij zullen zich deze producten niet onttrekken, en u kunt ze niet tegenhouden. Persoonlijk denk ik ze in dit opzicht volkomen gelijk hebben. Het slechte compromis – naar mijn mening is dit een heel slecht compromis – waar sommige van mijn collega's morgen vóór zullen stemmen – zonder mij, want ik stem tegen – wordt ter stemming voorgelegd op het moment dat wij aan de vooravond van de EU-Canada top staan. De Europese Unie verklaart onze Canadese vrienden feitelijk de oorlog. Ik hoop dat mijn collega's zich heel goed realiseren waar zij mee bezig zijn.

Daarnaast wil ik tegen mijn collega's, en tegen de heer Dimas, zeggen dat zij over de rug van de zeehonden en over de rug van de Canadezen een geweldige verkiezingscampagne kunnen voeren, omdat wij op het gebied van de zeehondenjacht helemaal niets oplossen. Wat wij doen, is het probleem alleen maar verplaatsen. U zei zelf, mijnheer Dimas, dat u de zeehondenjacht niet verbiedt. U verplaatst het probleem waarschijnlijk naar China of naar andere landen, die deze producten wel mogen aannemen. U hebt niets opgelost.

Daarom vind ik dit een slecht compromis. Ik heb het gevoel dat het probleem is weggemoffeld, dat er niets is opgelost en dat er werkelijk niets is om trots op te zijn. Er is ook niets om trots op te zijn als wij kijken naar de prijs van de pelzen bij de Inuit, die omlaag gaat. Er is nog niet gestemd over de tekst, het compromis is nog niet aangenomen, en toch ondervinden deze bevolkingsgroepen grote economische tegenslag, door ons. Ik zie herin geen reden voor zelfvoldaanheid.

Malcolm Harbour, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, als coördinator van mijn fractie in de Commissie interne markt en consumentenbescherming heb ik de compromistekst ondertekend en ik denk dat ik daar goed aan heb gedaan, maar, zoals Diana Wallis al zei, dit is een heel lastig dossier geweest omdat verschillende belangen tegen elkaar afgewogen moesten worden.

U hebt van twee leden van mijn fractie al gehoord dat zij een andere mening zijn toegedaan, en ik denk dat u morgen zult zien dat onze fractie tegen is – tenzij een aantal van de amendementen die mijn collega's hebben voorgesteld, bij stemming worden goedgekeurd. Er zullen er echter veel zijn die vóór zullen stemmen, ikzelf ook, omdat ik me daartoe verplicht voel gezien het standpunt dat ik eerder heb ingenomen.

Ik wil alleen even terugkomen op een aantal cruciale punten. Ten eerste: dit is een roep om actie. Wat mensen tot nu toe hebben aangegeven, is dat dit het begin is van een proces en geen eindpunt. Het gaat erom dat zeehonden op een wrede manier worden gedood en dat professionele zeehondenjagers niet in staat zijn hier iets tegen te doen. De regering van Canada moet hier ook bij stilstaan. Er zijn genoeg evaluatieclausules ingebouwd om zeker te stellen dat het werkt, maar ik herhaal graag de woorden van Diana Wallis, dat de uitzonderingen een cruciale rol spelen in dit compromis.

De uitzonderingen zijn goed afgewogen, omdat ze ten eerste onderstrepen hoe belangrijk het is dat de jacht in traditionele gemeenschappen wordt ondersteund. Diana Wallis heeft gelijk als ze zegt dat dat moet werken, en dat betekent dat de producten uit deze gemeenschappen op een passende manier te koop moeten worden aangeboden en moeten worden gepresenteerd. Ten tweede vanwege het belang van duurzame bronnen uit zee, en hoe met die kwestie in de toekomst zal worden omgegaan.

Er ligt een compromis op tafel. Ik denk dat de burgers van Europa willen dat we het goedkeuren, maar het Parlement zal deze kwestie goed in het oog moeten houden.

Arlene McCarthy, *namens de PSE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik denk dat we vergeten dat dit Parlement als eerste pleitte voor een EU-verbod op de wrede handel in zeehondenproducten. In 2006 werd een schriftelijke verklaring met een oproep tot zo'n verbod door een overweldigend aantal leden gesteund: er werden 425 handtekeningen gezet. Onderzoeken van diergeneeskundigen laten duidelijk zien dat de zeehonden enorm lijden als ze worden gedood; vaak zijn ze nog bij bewustzijn als ze worden gevild. Het publiek accepteert deze handel niet meer; wij vertegenwoordigen hen en zijn in staat om er iets aan te doen.

Sterker nog, onze stem morgen zal een belangrijke stap voorwaarts zijn in de wereldwijde strijd voor een verbod op deze handel.

De VS hebben al jaren een verbod. Mexico heeft de handel verboden. In Europa hebben we in België, Nederland, Luxemburg en Italië al een verbod op nationaal niveau; Duitsland en het Verenigd Koninkrijk overwegen nu de mogelijkheden van een verbod op deze handel. Er geldt een verbod in Rusland. Hongkong is van plan de handel te verbieden. Dit is een politieke kwestie waarvoor nu de tijd rijp is. Na veertig jaar protest tegen deze handel heeft Europa nu de kans om in alle 27 staten een verbod in te voeren.

Het is niet de eerste keer voor de Commissie interne markt en consumentenbescherming dat we de zorg van burgers voor een verbod op de wrede handel oppakken. Het Parlement is in staat om resultaten te boeken voor de burger en de Commissie interne markt was vastbesloten zich in te zetten voor een krachtig verbod terwijl tegelijkertijd een uitzondering zou worden gemaakt voor de traditionele jacht van de Inuit. De commissie keurde het samengestelde voorstel van de Commissie voor een gedeeltelijk verbod en etikettering af; de commissie keurde het voorstel van mevrouw Wallis voor alleen etikettering af. Waarom? Omdat burgers deze halfhartige pogingen zouden hebben veroordeeld, want de wrede slachtingen hadden nog steeds door kunnen gaan. In verschillende Europese landen heeft het publiek in enquêtes aangegeven dat ze willen dat er een einde komt aan deze handel. In het Verenigd Koninkrijk wil 75 procent dat de handel stopt, in Oostenrijk 80 procent en in Frankrijk en Nederland meer dan 90 procent. Zelfs in de landen waar op kleine schaal traditionele zeehondenjacht voorkomt, steunt het publiek de handel niet. Zo is in Zweden 70 procent tegen. Een duidelijke meerderheid van de Canadezen steunt de jacht in eigen land niet.

Daarnaast vindt 86 procent van de ondervraagde Canadezen dat het de EU vrij staat een verbod op deze producten in te voeren. Ik heb hier een brief van een Canadese senator aan Voorzitter Pöttering, waarin staat: "Een verbod van u op de handel in zeehondenproducten zal de overgrote meerderheid van de Canadezen die met bewondering hebben gezien hoe de Russische Federatie vorige maand een eind maakte aan de bloedige slachtpartijen, helpen om hun politici te dwingen verder te kijken dan hun politieke belangen en te doen wat noodzakelijk is en voor altijd een einde te maken aan deze barbaarse jachtpraktijken. Namens de meerderheid van de Canadezen die tegen de jacht is, dank ik u voor uw leidende rol in deze zaak. We waarderen die zeer."

Dit jaar zijn in Canada 50 000 dieren geslacht tijdens de jacht, tegenover 220 000 vorig jaar. Dit betekent dat wij als burgers nu de mogelijkheid hebben een einde te maken aan deze wrede handel. Ik weet dat dit zal worden toegejuicht door de Europese burgers. Ik hoop dat het Parlement morgen zal stemmen voor het voorstel van de Commissie interne markt voor een verbod op producten uit de zeehondenhandel.

Toine Manders, *namens de ALDE-Fractie*. – Voorzitter, als coördinator van de liberale fractie in de Commissie interne markt heb ik het compromis medeondertekend. Ook in onze fractie verschillen wij wel van mening, zoals ook collega Malcolm Harbour aangaf, maar dat geeft aan hoe gevoelig dit punt ligt.

In een democratie moeten volksvertegenwoordigers luisteren naar de burgers en op dit moment is de tijd voorbij dat op een heel wrede manier dieren moeten worden geslacht om er handelsproducten van te maken. Wij willen absoluut niet voorschrijven hoe er gejaagd moet worden, wij willen ons niet bemoeien met wildbeheersing. Wij willen de handel stopzetten van dieren die op een inhumane manier worden afgemaakt.

Ik denk dat dat ook de boodschap is van dit compromis. Ik denk dat het goed is dat er rekening wordt gehouden met traditionele gemeenschappen die een uitzondering hebben gekregen, en dat het goed is dat er op consumenten of toeristen die producten invoeren die ze gekocht hebben als souvenir geen heksenjacht wordt geopend. Dat is niet goed en past ook niet in deze tijd binnen de Europese Unie van vrijheid.

Het zou wellicht goed zijn - want we willen overal informatie op producten - dat er gewoon op de producten wordt vermeld dat het product is samengesteld uit delen van zeehonden, dan zou wellicht de consument kunnen kiezen en op dit moment is die zich er vaak niet van bewust. Consumenten zouden een betere keuze moeten kunnen maken, dus is betere voorlichting vereist.

Wellicht zou het goed zijn om de autochtone traditionele gemeenschappen te ondersteunen met maatregelen waardoor ze alternatieve economieën kunnen opzetten. Ik dank u, Voorzitter, en ik hoop dat we dit compromis morgen massaal aannemen.

Leopold Józef Rutowicz, *namens de UEN-Fractie*. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, het wreeddaardig slachten van zeehonden behoort tot de praktijk van het stropen en die komen we helaas maar al te vaak tegen. Stropers doden zee- en landdieren en vele vissoorten. Zij worden niet gehinderd door enig moreel besef, roeien populaties uit en laten dieren lijden. In de lidstaten van de Europese Unie en Canada is sprake van toegepaste

wetgeving op dit gebied en er bestaan ook organen die worden geacht te controleren dat deze wetgeving wordt nageleefd.

De burger zou deze organen kunnen helpen door stropers op te sporen en te confronteren. De staat zou ervoor moeten zorgen dat dieren een goede fysieke en emotionele conditie hebben en in evenwicht met de natuur leven; ook zou zij ervoor moeten zorgen dat illegaal verkregen huiden en vlees van wilde dieren, waaronder zeehonden, nooit op de markt komen en dat de handel in die producten zwaar wordt bestraft. De ontwerpverordening van het Europees Parlement en de Raad is een document waarin de belangen van alle betrokken partijen op het gebied van handel in zeehondenhuiden vertegenwoordigd worden.

Heide Rühle, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, ook ik juich het akkoord namens mijn fractie toe en we zullen morgen voorstemmen. Daarmee komen we tegemoet aan de wens van veel burgers, die ons in talloze brieven en e-mails verzochten op dit punt eindelijk actief te worden. Uiteraard komen we hiermee ook tegemoet aan de schriftelijke verklaring van het Parlement, waarin het een verbod had geëist.

Ik ben toch wel enigszins verbaasd over de vorige spreekster van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling. Ik zou graag willen weten of zij daadwerkelijk namens deze commissie heeft gesproken of op persoonlijke titel. Ik wil hier in elk geval duidelijk stellen: er bestaat wel degelijk een wettelijke grondslag! We hebben bijvoorbeeld het verbod op handel met honden- en kattenbont, dat sinds begin dit jaar van kracht is. Daaruit blijkt duidelijk dat we een wettelijke grondslag hebben. Bovendien is er sprake van ontwrichting van de interne markt, want in ten minste vijf lidstaten bestaat al een verbod – en in andere lidstaten staat een verbod op stapel. Daarom moet de Europese Unie iets doen om deze ontwrichting van de interne markt op te heffen.

Met andere woorden: er bestaan grondslagen – wettelijke grondslagen en bepalingen inzake de interne markt. Dat wil ik hier nog eens heel duidelijk onderstrepen. Ook wat de uitzonderingen betreft wil ik nog eens heel duidelijk zijn: de markten voor de Inuit zijn al jaren geleden ingestort. Dat hebben de Inuit in de hoorzitting zelf gezegd. Wij als Commissie hebben ze uitgenodigd en ze hebben er nadrukkelijk op gewezen dat deze markten al waren ingestort voordat wij actief werden. Voor zover de Inuit nog iets willen verkopen, zullen ze dit alleen willen doen wanneer vaststaat dat hun producten niets te maken hebben met de gebruikelijke wijze waarop jacht wordt gemaakt op zeehonden. Alleen door deze duidelijke scheidslijn te trekken hebben de Inuit nog een kans om hier iets af te zetten.

Kartika Tamara Liotard, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – Voorzitter, ik pleit voor een totaalverbod op de import van zeehondenbont. Een prachtig schouwspel van de natuur is jaarlijks het podium van een bloederig en gruwelijk vertoon van leed en pijn, waarbij jonkies vanaf twaalf dagen doodgeknuppeld of neergeschoten worden. Deze slachting vindt plaats ten behoeve van de markt en het grote geld, zonder dat er enige waarde wordt gehecht aan het dierenwelzijn, en dat vervult mij echt met afschuw.

Wij moeten deze gruwelijkheid niet in de EU willen importeren. Veel EU-burgers willen dat ook niet, en zij zijn voor een totaalverbod op invoer van zeehondenbont. In Nederland hebben we hard gestreden voor zo'n verbod, en met succes. Als het voorstel van de Commissie, zoals het er lag, door zou gaan, ondermijnt dat het in Nederland tot stand gekomen resultaat.

Echter, bij het verslag van dit Parlement kom ik tot de conclusie dat het Europees Parlement op het punt is gekomen van een totaalverbod van zeehondenbont. Ik ga voor een totaalverbod en ik roep alle leden van het EP, maar ook de Commissie, op om hierin mee te gaan.

Hélène Goudin, *namens de IND/DEM-Fractie*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, hoewel het wetsvoorstel dat we behandelen over de handel in zeehondenproducten gaat, gingen de discussies veeleer over de jacht op zeehonden en dan vooral buiten de EU. Het doden van zeehonden op de manier waar wij beelden van hebben gezien uit landen buiten de EU is verschrikkelijk en zou niet mogen gebeuren.

We zouden echter een onderscheid moeten maken tussen het jagen op en het doden van zeehonden. In Zweden wordt op zeehonden gejaagd, maar het gaat om gecontroleerde preventieve jacht. Er worden geen ploertendoders of knuppels gebruikt maar geweren. Het hele gebeuren is aan strikte regels onderworpen en het zou een erg ongelukkig gebruik van natuurlijke bronnen zijn als men het dier niet zou mogen gebruiken wanneer het eenmaal is doodgeschoten. Het compromis dat nu is voorgesteld, is beter dan het oorspronkelijke voorstel. Ik maak er mij echter wat zorgen over hoe delen van de wetgeving geïnterpreteerd zullen kunnen worden en dat ze negatieve gevolgen zouden kunnen hebben voor Zweden en onze Noordse burens. Laat ons hopen dat ik mij vergis.

Jan Cremers (PSE). - Voorzitter, collega's, commissaris, allereerst dank aan de rapporteur voor het vele werk dat ze verricht heeft voor dit dossier. Nadat dit Parlement, zoals collega McCarthy reeds opmerkte, al in 2006 opriep tot een ban op zeehondenproducten in de EU, ben ik zeer verheugd dat thans een compromis met de Raad voorligt dat recht doet aan de wensen van dit Huis.

Jaarlijks worden bij de commerciële jacht op zeehonden zo'n 900.000 zeehonden op gruwelijke wijze afgeslacht. Dit is niet alleen gruwelijk, maar ook totaal nutteloos. Voor de PSE-Fractie stond vanaf het begin vast dat het voorstel van de Commissie niet ver genoeg ging. De ruime uitzonderingsbepalingen in dat voorstel zouden onmogelijk te controleren zijn geweest, omdat de grootschalige jacht jaarlijks in een periode van tien dagen overal plaatsvindt. De capaciteiten om dat te controleren zijn niet afdoende en vaak bestaat er onwil vanuit de betrokken regeringen.

Het was vanuit onze fractie cruciaal om de uitzonderingsmogelijkheden bij de onderhandelingen flink in te perken en in ben zeer blij met het huidige resultaat van een handelsverbod, waarin dit voor het grootste deel gerealiseerd is. Voor de PSE-Fractie is het voorts van belang zo min mogelijk in te grijpen in het traditionele levensonderhoud van inheemse volkeren. De in het compromis opgenomen uitzonderingsbepaling voor de Inuit en andere inheemse volkeren voldoet aan de wensen van mijn fractie.

Hoewel we landen buiten de EU niet kunnen dwingen de zeehondenjacht te stoppen, zal de handel in zeehondenproducten hopelijk veel minder lucratief worden en zal de jacht vanzelf verminderen, en hopelijk te zijner tijd helemaal stoppen. In die zin ben ik zeer verheugd over het behaalde resultaat.

Peter Šťastný (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, dit definitieve voorstel tegen de zeehondenjacht is totaal onacceptabel; we bemoeien ons veel te veel met de zaken van andere landen. Deze landen houden zich netjes aan de regels en proberen alleen maar de natuur te beheren en voor werkgelegenheid te zorgen.

Dit voorstel maakt het leven van mensen kapot, en hun gemeenschappen in afgelegen gebieden. De kansen om zaken te doen worden aan beide kanten van de Atlantische Oceaan geruïneerd en de goede verstandhouding met belangrijke zakenpartners en wereldwijde strategische partners zal hier zwaar onder lijden. Daarnaast maakt dit voorstel inbreuk op voorschriften van de WTO.

Wij hebben als Parlementsleden de plicht mensen te beschermen en te zorgen voor een omgeving die werkgelegenheid biedt. Met dit verbod voldoen we aan geen van beide. Het is idioot een verbod uit te vaardigen terwijl er sprake is van overbevolking in de zeehondenpopulaties en op deze manier houden we ons niet aan onze eigen waarden. Ik wil dan ook tegen alle Parlementsleden zeggen: maak alstublieft een einde aan dit fiasco en stem tegen het voorstel.

Carl Schlyter (Verts/ALE). - (SV) Mevrouw de Voorzitter, ik ben erg blij dat we eindelijk zo ver zijn geraakt. Aanvankelijk zeiden velen dat het onmogelijk was, dat het niet ging. Het ging wel. We steunen nu de Canadese burgers die willen ophouden met zich te schamen voor het gedrag van hun land op de ijsschotsen.

Dertig jaar lang hebben we geprobeerd om deze jacht te controleren en ze aan regels te onderwerpen. We zijn er noch in Noorwegen noch in Canada in geslaagd. Op het ijs worden de regels niet nageleefd. Het is tijd om van het geloof af te stappen dat het mogelijk is om de industriële grootschalige commerciële doding op enigerlei manier humanaan te maken.

Het besluit van vandaag hebben wij te danken aan de activiteiten van volksbewegingen en de meerderheid van de Europese burgers die dit verbod wilden. Het is een zege voor het gezond verstand, het is een zege voor het humanisme, het is een zege voor de democratie en vooral ook voor alle zeehonden die mogen opgroeien zonder alleen maar omwille van de menselijke ijdelheid met een knuppel doodgeslagen te worden. Ik bedank alle collega's die dit mogelijk hebben gemaakt.

Christian Rovsing (PPE-DE). - (DA) Mevrouw de Voorzitter, ik wil zeggen dat ik deze kwestie onredelijk vind en ik spreek nu uitsluitend namens Groenland, dat tot het Koninkrijk Denemarken behoort. In het uiterste noorden bevinden zich enkele verafgelegen gehuchten met tien à twintig inwoners, die leven van de zeehondenjacht. Als we hun broodwinning van hen afpakken, hebben ze economisch gezien geen kans op overleven en we hebben hun ook niets anders te bieden. De volgende nederzetting bevindt zich op enkele honderden kilometers afstand en we moeten blij zijn dat ze er zijn, want daarmee garanderen we dat Groenland onderdeel blijft uitmaken van het Koninkrijk Denemarken.

De Groenlanders schieten de zeehonden af. Wie heeft daar iets op tegen? Niemand! Als zij niet genoeg zeehonden afschieten, blijft er voor hen geen vis over om te vangen. Waar we hier nu mee bezig zijn, is een ramp voor Groenland. Deze kwestie is niet grondig genoeg behandeld en er is geen rekening gehouden met

de arme mensen, van wie nu de broodwinning zal worden afgepakt, zonder dat hen een alternatief wordt geboden. Het is beneden onze waardigheid om arme mensen op een dergelijke manier te behandelen.

Caroline Lucas (Verts/ALE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, als een van de mede-indieners van de oorspronkelijke schriftelijke verklaring bijna drie jaar geleden, waarin we opriepen tot dit verbod, wil ik graag iedereen feliciteren die eraan heeft meegewerkt dit conceptvoorstel te bewerkstelligen. Vierhonderdvijfentwintig leden van dit Parlement ondertekenden die verklaring. Dat geeft wel aan hoe sterk dit onderwerp leeft bij de Parlementsleden, maar ook bij onze kiezers.

Tegenwoordig worden wereldwijd jaarlijks bijna een miljoen zeehonden om commerciële redenen geslacht, en als we morgen voor dit pakket stemmen, helpen we om een einde te maken aan een van de afschuwelijkste vormen van dierenmishandeling.

Ik ben heel blij dat compromissen, zoals het voorgestelde etiketteringssysteem, met kracht zijn afgekeurd, zodat we kunnen doen wat miljoenen Europeanen van ons vragen.

Een stem vóór betekent een stem voor beëindiging van mishandeling. Het zal ook een stem en een overwinning zijn voor degenen onder ons die geen genoeg hebben genomen met een "nee". Ik herinner me nog vele vergaderingen met ambtenaren van de Commissie, die zeiden dat een verbod gewoon onmogelijk was. Welnu, er is dus gebleken dat als we maar voldoende politieke wil mobiliseren – en ik breng hulde aan de NGO's die ons daarmee hebben geholpen – het onmogelijke mogelijk wordt. Ik ben opgetogen dat het zo is gegaan.

Avril Doyle (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, dit is een moeilijk debat geweest, met veel emoties, en vaak ging gevoel boven verstand. Ik ga voor een groot deel mee met wat mijn collega Christian Rovsing net zei over de gemeenschappen namens wie hij sprak, maar ik steun wel het compromis morgen. Ik wil echter graag nog een garantie van de commissaris. Misschien kan ik de commissaris direct via de Voorzitter een vraag stellen.

Commissaris, als het compromis morgen door de stemming komt, kunt u mij dan verzekeren dat het nog steeds mogelijk blijft zeehondenweefsel te gebruiken voor medisch onderzoek en bioprothetische doeleinden, zoals nu gebeurt in sommige delen van de wereld? De levensverwachting en de kwaliteit van leven van hartpatiënten zijn er bijvoorbeeld enorm op vooruitgegaan door het gebruik van het weefsel van de aorta, de longen en het pericard van zadelrobben. Natuurlijk moeten de jacht en het doden dan wel op een duurzame manier gebeuren en niet wreed zijn. Ik zou graag garanties krijgen voor lopend medisch onderzoek en bioprothetisch gebruik van zeehondenproducten in de context van dit compromis.

Marios Matsakis (ALDE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik zal het compromis ook steunen. Ik ben er alleen niet van overtuigd dat we echt doen wat het beste is. Het gaat er in deze kwestie namelijk niet om of we zeehonden wel of niet doden, of dat het voortbestaan van de soort in gevaar is. Dat is al opgehelderd.

Het gaat erom of ze op een humane manier worden gedood. En in ons dagelijks leven weten we natuurlijk dat er honderdduizenden dieren zijn waarvan we blij zijn dat ze zijn gedood, om op te eten of om hun producten op een andere manier te gebruiken. We vinden het prima als vissen sterven na een lijdensweg van uren aan een haakje of in een net. Daar klagen we ook niet over. Waarom dan wel over zeehonden?

Nou, omdat het mooie dieren zijn, en het niet leuk is om te zien als hun bloed over het witte ijs stroomt. Stemmen we dus met ons verstand of met ons gevoel? Ik vraag het me af.

Stavros Dimas, commissaris. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil alle sprekers graag bedanken voor hun bijdragen aan het debat van vanavond. Ik ben erg verheugd dat we vanavond tot een overeenkomst in eerste lezing kunnen komen over dit uiterst gevoelige dossier.

Sinds het Europees Parlement dit probleem ongeveer twee jaar geleden heeft aangekaart, heeft de Commissie uitgebreid voorbereidend onderzoek verricht om een volledig beeld van de situatie te krijgen en dat met het publiek te delen. Onze zware taak bestond erin rekening te houden met zowel de door de Europese burgers geuite zorgen, als de noodzaak om de interne markt te harmoniseren. Dit waren immers de belangrijkste kwesties die met deze wetgeving moesten worden aangepakt.

Als de wetgeving in werking treedt, kunnen burgers gerust zijn dat er op de Europese markt niet langer zeehondenproducten uit de commerciële zeehondenjacht te vinden zullen zijn.

Dankzij de uitzonderingsbepaling voor de Inuit zullen de Inuit-gemeenschappen en andere inheemse gemeenschappen die bij de traditionele zeehondenjacht betrokken zijn, hier geen hinder van ondervinden.

Wat betreft de kwestie waar mevrouw Doyle aan refereert, hier zal in de uitvoeringsbepalingen aandacht aan worden besteed.

Concluderend ben ik van mening dat wij, door deze wetgeving aan te nemen, een bijdrage leveren om het bewustzijn te vergroten en hoge normen op het gebied van dierenwelzijn in de Europese Unie te handhaven.

Om die reden zou ik graag nogmaals het belang onderstrepen om tot een overeenkomst in eerste lezing te komen over een onderwerp dat de Europese burgers zo na aan het hart ligt.

Ook zou ik graag nogmaals mijn dank willen uitspreken aan de rapporteur, mevrouw Wallis, en mevrouw Brepoels en al die anderen die zich hebben ingezet om tot deze compromisovereenkomst te komen.

Diana Wallis, rapporteur. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik denk dat het debat van vanavond wel illustreert hoe moeilijk deze kwestie ligt en tegelijkertijd toont het daardoor ook aan hoe geweldig het is dat we in staat zijn gebleken toch een bepaalde vorm van compromis te bereiken. Zoals bij elk compromis zal er misschien wel iemand of misschien wel iedereen door het een of ander teleurgesteld zijn.

Wat ik wilde benadrukken is wat we door onze onderhandelingen heen steeds weer hebben geprobeerd te zeggen: we hebben aangepakt wat de interne markt kan aanpakken en dat is de handel. We kunnen van hieruit niet de jacht aanpakken, niet de jacht die in derde landen plaatsvindt. Het was heel moeilijk en velen onder ons zullen nog steeds vragen hebben over hoe zaken ten uitvoer zullen worden gelegd en, commissaris, ik ben dan ook erg dankbaar voor de geruststelling die u ons hebt gegeven ten aanzien van de manier waarop de inheemse gemeenschappen zullen worden benaderd: dat is iets wat voor velen belangrijk zal zijn en iets wat we zeer zorgvuldig in de gaten zullen moeten houden.

Ik denk dat velen van ons zich nog steeds zorgen maken over de rechtsgeldigheid, en daar is ook veel over gesproken, zowel op WTO-niveau als op het niveau van onze eigen bepalingen inzake de interne markt. Op dit moment volsta ik met een dankbetuiging aan de juristen van alle drie de instituten die zich hebben ingezet om ons te krijgen waar we vandaag staan. Ik vermoed dat ze in de toekomst nog meer werk zullen krijgen, maar dat is, zoals ik al zei, van later zorg.

Maar op dit moment hebben we onze taak volbracht: we zullen zien wat de stemming morgen brengt. Ik ben van mening dat het een compromis is dat onze steun waard is, een compromis dat de oorspronkelijke schriftelijke verklaring eer aandoet, dat het standpunt van de Europese burgers eer aandoet. Ik hoop dat zij niet teleurgesteld zullen zijn als ze zien dat dit, op de een of andere manier, inbreuk maakt op de rechten van anderen elders. Dat is wat me gedurende het hele proces de meeste zorgen heeft gebaard en ik hoop dat u, commissaris, zich tot het uiterste zult inspannen om ervoor te zorgen dat deze kleine, kwetsbare gemeenschappen worden beschermd.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt dinsdag 5 mei 2009 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), schriftelijk. – (PL) Dames en heren, ik steun het verslag-Wallis. Ik steun de ontwerpverordening waarover de lidstaten overeenstemming hebben bereikt en op grond waarvan een verbod op de handel in zeehondenproducten zal worden gelanceerd. Ik ben wel van mening dat er ruimte moet zijn voor uitzonderingen wanneer de methoden om zeehonden te doden aan de eisen voldoen. Wij zouden de Inuitgemeenschap de traditionele jacht niet moeten verbieden.

Met dank aan deze verordening zal de handel in zeehondenproducten in de gehele Europese Unie onder dezelfde omstandigheden plaatsvinden. De verordening wordt gesteund door vele EU-burgers die gevoelig zijn voor het welzijn van dieren. We zijn er allemaal van op de hoogte dat zeehonden, zoogdieren die in staat zijn om te voelen, vaak op een wijze worden gedood waarbij zij lijden en helse pijnen ervaren. Nu bestaat de mogelijkheid een einde aan dat lijden te maken. Laten we dat dan ook doen. Het verbod zal ertoe leiden dat producten die van vlees, vet en huiden van zeehonden worden gemaakt – zoals tassen, schoenen, hoeden, en handschoenen – van de gemeenschappelijke markt verdwijnen. Reclame voor farmaceutische producten die van zeehonden worden gemaakt, zoals voedingssupplementen, zal verboden worden. Ik dank u hartelijk.

Lasse Lehtinen (PSE), schriftelijk. – (FI) Het is begrijpelijk dat de Europese Unie net voor de verkiezingen een mooi gebaar naar haar burgers wil maken, maar deze keer begeeft de Commissie zich op glad ijs. Als Europa de tradities van andere democratische landen probeert te verbieden of te beperken, dan kan de goede wil zich later tegen hem keren. Ik zie de dag al komen waarop de Verenigde Staten of Australië zich bewust worden van het stierenvechten in Spanje of de elandenjacht in Finland.

In mijn eigen land, Finland, vangen vissers jaarlijks enkele honderden zeehonden, omdat de zeehondenstand explosief is toegenomen en spoedig de visstanden in de Oostzee bedreigt. Het compromis dat met de Raad is gesloten, houdt in dat de vissers op de oude voet door kunnen gaan, zolang zij er geen winst mee maken. In principe steun ik geen wetten waarbij niet kan worden gecontroleerd of men zich er aan houdt, maar dit compromis is zeker een verbetering in vergelijking met het resultaat van de stemming in onze commissie.

22. Bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0240/2009) van Neil Parish, namens de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt [COM(2008)0543 - C6-0391/2008 - 2008/0211(COD)].

Neil Parish, rapporteur. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, allereerst wil ik alle schaduwrapporteurs bedanken die bereid waren met mij samen te werken aan dit buitengewoon technische en moeilijke dossier. Dankzij deze samenwerking zijn we in staat gebleken om met een, mijns inziens, goed compromis te komen. Ik wil ook de Commissie bedanken voor haar medewerking en we kijken ernaar uit in de toekomst wederom met haar samen aan dit dossier te werken. Ik zou ook graag Patrick Baragiola van het secretariaat van de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling en mijn adviseur Dan Dalton willen bedanken.

Dierproeven vormen een uiterst controversieel onderwerp en brengen een moreel dilemma met zich mee. Is het wel juist om dierproeven te houden om mogelijk het leven van mensen te redden? Als de proeven uit zowel wetenschappelijk als ethisch oogpunt voldoende kunnen worden gerechtvaardigd, vind ik van wel.

We moeten er echter wel alles aan doen om zowel het aantal dierproeven als het lijden dat de dieren wordt aangedaan, tot een minimum te beperken. Het verslag van de Commissie was een goed begin. Het toont aan dat de Commissie gemotiveerd is om stappen te ondernemen om zo snel mogelijk een einde aan de dierproeven te maken.

Het weglaten van preciseringen met betrekking tot een indeling naar ernst was een opvallende lacune in het hele voorstel. De Commissie vroeg het Parlement in feite een oordeel te vellen over regels rond een dergelijke indeling zonder te weten wat die eigenlijk precies inhield. Daarnaast lijken sommige bepalingen, met name de aanbevelingen over het hergebruik van dieren en over het voorgestelde gebruik van alleen F2-primaten (niet-menselijke primaten van de tweede generatie) juist te willen zeggen dat er veel meer dieren moeten worden gebruikt.

Wat betreft de F2-primaten, is er nog geen enkele haalbaarheidsstudie uitgevoerd om te beoordelen of het mogelijk is wat de Commissie voorstelt. Hun effectbeoordeling kijkt alleen naar aantallen, niet naar de gevolgen voor het dierenwelzijn. Om die reden moest het Parlement het voorstel dringend wijzigen: niet om het af te zwakken, maar om exact duidelijk te maken wanneer en onder welke omstandigheden dierproeven zouden moeten worden toegestaan.

Ik ben van mening dat er in het verslag van de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling een goed compromis wordt bereikt tussen de verzekering dat er onderzoek in de EU kan blijven plaatsvinden en de verbetering van het dierenwelzijn. Vanuit het oogpunt van het dierenwelzijn is het een stap voorwaarts. Het gaat er steeds om alternatieven voor dierproeven te stimuleren door middel van een financiële verbintenis, meer nadruk op de drie V's en de versterking van de rol van het ECVAM.

Daarnaast heb ik ook voorgesteld experimenten met primaten regelmatig aan thematische toetsingen te onderwerpen om te beoordelen welke proeven eigenlijk niet nodig zijn, zodat deze geleidelijk kunnen worden beëindigd.

Dit verslag is tevens een stap voorwaarts voor het medisch onderzoek. De huidige gedateerde wetgeving zal erdoor worden geactualiseerd en het medisch onderzoek zal kunnen worden voortgezet mits dat onderzoek

wetenschappelijk en ethisch gerechtvaardigd is. Ik ben van mening dat dit ontzettend belangrijk is. Wij willen natuurlijk ook dat er minder dierproeven worden gedaan. Maar de Europese burgers eisen tegelijkertijd, terecht, dat ze de beschikking hebben over de beste en doeltreffendste geneesmiddelen.

Het is essentieel dat er in Europa betrouwbaar onderzoek en ontwikkeling kan blijven plaatsvinden. Vaccins voor polio, rode hond, hepatitis B, difterie, mazelen, bof en meningitis en gecombineerde behandelingen met medicatie tegen HIV, medicatie om astma onder controle te houden, reanimatorische systemen voor premature baby's en diepe hersenstimulatie voor Parkinsonpatiënten zijn allemaal voorbeelden van behandelingen die met behulp van dierproeven, en met name dierproeven met primaten, zijn ontwikkeld. Vele miljoenen levens zijn hierdoor gered of verbeterd.

Zolang we geen alternatieven voorhanden hebben, ben ik van mening dat het niet verstandig is om dit soort experimenten, direct of indirect door middel van slecht geformuleerde wetgeving, uit te bannen. Deze richtlijn zal het kader uitzetten om ervoor te zorgen dat we dierproeven geleidelijk kunnen afschaffen zodra er alternatieve methodes beschikbaar zijn. De richtlijn betekent een aanzienlijk verbetering voor het zoeken naar alternatieven en duwt ons ferm in een richting waarin op een dag alle dierproeven tot het verleden behoren. We hebben een goed compromis in de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling. Het lijkt er echter op dat de liberalen een stokje voor deze overeenkomst willen steken. Ik zou ze dringend willen vragen niet tegen dit verslag te stemmen, omdat het dierenwelzijn dan weer jaren zal worden teruggezet en het uitermate slecht zou zijn als ze dit zouden doen.

Stavros Dimas, lid van de Commissie. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, ik ben blij dat ik vanavond de gelegenheid heb om met u te discussiëren over het voorstel tot herziening van de richtlijn betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt. Ik wil de rapporteur, de heer Parish, en de drie commissies van het Europees Parlement die het verslag hebben behandeld, van harte bedanken voor hun inspanningen en opmerkingen. Ik ben er zeker van dat nu een opbouwende dialoog zal volgen.

Een groot aantal lidstaten heeft reeds lang geleden nationale wetgeving uitgevaardigd voor de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt, met als gevolg dat er in Europa sterk uiteenlopende beschermingsniveaus zijn ontstaan. Met de herziening zal het beschermingsniveau binnen de Gemeenschap worden geharmoniseerd en een soepele werking van de interne markt worden verzekerd. Het doel van de Commissie is de wetgeving van de Europese Unie inzake dierproeven te verbeteren. Dan zal enerzijds het aantal dierproeven worden verminderd en anderzijds een adequate verzorging en behandeling van proefdieren worden verzekerd, zoals vereist is overeenkomstig het aan het EG-Verdrag gehecht protocol inzake de bescherming en het welzijn van dieren.

Wij willen met deze herziening ervoor zorgen dat het welzijn van proefdieren in de Europese Unie op een aanzienlijk hoger niveau komt te staan. De vereiste inzake dierenwelzijn is officieel verankerd in het Verdrag betreffende de Europese Unie en daar moet rekening mee worden gehouden bij de uitwerking van beleid op bijvoorbeeld het gebied van de interne markt. Aan de opstelling van het voorstel hebben, aan de hand van transparante, inclusieve procedures, deskundigen en specialisten op het gebied van dierproeven, de onderzoeksgemeenschap, de rechtstreeks belanghebbende industrie en burgers deelgenomen. Het voorstel is eveneens gebaseerd op een goed onderbouwde effectbeoordeling en bovendien heeft een groot aantal wetenschappelijke instanties er een belangrijke bijdrage aan geleverd. Met het oog op de opstelling van het voorstel is een kosten-batenanalyse gemaakt waarbij een vergelijking werd gemaakt tussen wel en geen maatregelen. Met het onderhavig voorstel wordt het vereiste evenwicht bereikt. Enerzijds worden het concurrentievermogen en het onderzoek bevorderd en anderzijds wordt volledig rekening gehouden met de vereiste inzake dierenwelzijn. De Commissie heeft de van verschillende kanten geuite zorgen aandachtig onderzocht. Men vreest namelijk dat met het voorstel het Europees onderzoek ertoe wordt aangezet om de Unie te verlaten wegens de veronderstelde extra administratieve rompslomp of wegens de kosten die gepaard zouden gaan met de vereisten inzake dierenwelzijn. Er is echter geen enkel gegeven dat een dergelijk vertrek uit de Europese Unie zou staven. Een vrij groot aantal van de in ons voorstel opgenomen welzijnsnormen en veel van de strengste vergunningsprocedures worden nu reeds toegepast door de lidstaten die voortrekkers zijn als het om onderzoek gaat. Bovendien bevat ons voorstel maatregelen voor het minimaliseren van de administratieve rompslomp. Er is geen enkele tegenspraak tussen de invoering van strenge welzijnsnormen voor dieren en de bevordering van een hoog niveau van wetenschappelijk onderzoek. Integendeel, deze twee begrippen houden met elkaar verband.

Volgens het voorstel van de Commissie moeten toelatingen voor onderzoek met bij bewustzijn verkerende dieren stelselmatig gepaard gaan met een onafhankelijke ethische beoordeling. Op die manier worden de beginselen inzake vervanging, beperking en verbetering van het gebruik van dieren toegepast. Deze bepalingen

vormen een fundamenteel doel van de herziening. Wij zouden onze doelstellingen nooit bereiken, indien de toelatingen zouden worden vervangen door stilzwijgende overeenkomsten voor elke soort van onderzoek, of indien wij zouden toestaan dat de ethische beoordeling wordt gedaan door degenen die rechtstreeks belang hebben bij de onderzoekswerkzaamheden.

Tot slot wil de Commissie een mogelijke onderbreking van de lopende onderzoekswerkzaamheden voorkomen en de administratieve rompslomp zoveel mogelijk beperken. Daarom is soepelheid bij de toepassing toegestaan en wordt, waar mogelijk, het gebruik van bestaande infrastructuur in de lidstaten aangemoedigd.

Geachte afgevaardigden, dames en heren, met het voorstel tot herziening wordt de soepele werking van de interne markt hersteld, het dierenwelzijn op een hoger niveau getild en onderzoek bevorderd. Het is hoog tijd dat de vigerende wetgeving op een evenwichtige manier wordt versterkt en verbeterd, en dat is precies ook wat met het voorstel van de Commissie wordt bewerkstelligd.

Marios Matsakis, rapporteur voor advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het is een noodzakelijk kwaad van onze tijd dat er omwille van de menselijke en dierlijke geneeskunde ontegenzeggelijk dierproeven nodig zijn. Ik ben er stellig van overtuigd dat geen enkele echte wetenschapper voor zijn plezier dierproeven uitvoert of dat zou doen als er alternatieve onderzoeksmethoden voorhanden waren. Dergelijk onderzoek moet uiteraard te allen tijde zo humaan mogelijk zijn voor de betrokken dieren.

De richtlijn waarover het in dit debat gaat, streeft er te dien einde, mijns inziens terecht, naar om zaken onmiskenbaar en resoluut te verbeteren. Belangrijke punten van aandacht zijn de bescherming van de principes van ethische toetsing en toelating, en de ideeën van versterkte nationale inspecties en verhoogde transparantie. Benadrukt moet worden dat het doel van de wetenschappelijke en politieke wereld altijd moet zijn om het gebruik van dieren in de wetenschap af te schaffen indien er alternatieve, doeltreffende methoden beschikbaar zijn waarvoor geen dieren nodig zijn.

Esko Seppänen, rapporteur voor advies van de Commissie industrie, onderzoek en energie. – (FI) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, het verslag van de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling is een compromis dat op evenwichtige wijze rekening houdt met de standpunten van de verschillende partijen. Het voorstel van de Commissie is gewijzigd op een manier die ook wordt voorgesteld door de Commissie industrie, onderzoek en energie.

Aangezien er geen alternatieve procedures bestaan voor de ontwikkeling van alle medicijnen en vaccinaties, moeten dierproeven worden gedaan. Wij zijn er tegenover de burgers van de Europese Unie verantwoordelijk voor dat onze zieke medeburgers de hoop houden dat de medicijnen die nodig zijn om hen te genezen ook in Europa worden ontwikkeld.

Tegelijkertijd zijn degenen die dierproeven uitvoeren verplicht proefdieren goed te behandelen en hun zo weinig mogelijk pijn te doen. De richtlijn is een duidelijke verbetering voor het welzijn van dieren en veel van de amendementen die door de landbouwcommissie zijn ingediend zijn dezelfde of gelijksoortig als de amendementen die onze commissie heeft voorgesteld. Daarom moet het verslag van de landbouwcommissie met zo weinig mogelijk wijzigingen worden aangenomen.

Elisabeth Jeggle, namens de PPE-DE-Fractie. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, geachte collega's, de dierproevenrichtlijn is gebaseerd op de beginselen met de drie V's: vervanging, vermindering en verfijning van dierproeven. Daar hebben we alternatieve methoden voor nodig, en daarom moet meer worden gedaan voor de ontwikkeling ervan. Verder moeten we een compromis zien te vinden tussen dierenbescherming enerzijds en wetenschappelijk onderzoek anderzijds. Daarbij moet de gezondheid van de mensen centraal staan. En mijnheer de commissaris, zoals u al duidelijk aangaf, hebben we uniforme normen nodig in alle lidstaten.

Het onderhavige wetsvoorstel is gebaseerd op het actieplan inzake de bescherming en het welzijn van dieren en op de strategie voor diergezondheid. Wij willen een hoog beschermingsniveau en strenge normen in de EU en de rest van de wereld garanderen. Maar een volledige afschaffing van dierproeven zonder volwaardige alternatieven te kunnen bieden zou wetenschappelijk onderzoek in de EU waarbij gebruik wordt gemaakt van dierproeven in belangrijke mate bijna onmogelijk maken. Wetenschappelijk onderzoek zou de EU de rug toekeren. We zouden de enorme hoeveelheid vergaarde kennis verliezen en volledig afhankelijk worden. Daarom is het van belang een compromis te vinden, en de Commissie landbouw heeft een goed compromis voorgelegd. Ik geef toe dat dit geen eenvoudige spagaat is, maar voor zieken kan deze spagaat beslissen over leven en dood.

De uitslag van de stemming in de Commissie landbouw van 31 maart is hier een weerspiegeling van. Het met 72 procent van de stemmen goedgekeurde compromis verdient steun. Daarom doe ik een beroep op alle afgevaardigden om alle ingediende amendementen die ingrijpend van aard zijn, te verwerpen en de amendementen van de PPE-DE en PSE goed te keuren.

Tot slot wil ik me nog van harte bedanken bij de rapporteur en bij de vele collega's in het gehele Parlement!

VOORZITTER: EDWARD McMILLAN-SCOTT

Ondervoorzitter

Roselyne Lefrançois, *namens de PSE-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, allereerst wil ik de rapporteur, de heer Parish, feliciteren met de kwaliteit van zijn werk en met het feit dat hij zo veel belang heeft gehecht aan de samenwerking met de schaduwrapporteurs.

Voordat wij hier morgen in eerste lezing over stemmen, zou ik de grote lijnen van dit verslag nog even willen doornemen. Dat dierproeven tegenwoordig zo'n negatief imago in de publieke opinie kunnen hebben, bewijst ontegenzeggelijk hoe belangrijk dit vraagstuk is. Net als ik zult u de afgelopen weken ook een groot aantal brieven van bezorgde burgers hebben ontvangen.

Het is weliswaar onze plicht om een tekst voor te leggen waarin rekening wordt gehouden met de vrees van de burgers, maar daarom hoeven wij nog niet voorbij te gaan aan de eisen van onderzoekers. Wij moeten niet vergeten – ik wil dit graag benadrukken – dat onderzoekers niet alleen wettige vertegenwoordigers van deze publieke opinie zijn, maar vooral ook mensen die een absoluut essentiële rol in onze samenleving vervullen.

U moet weten dat het aantal dieren dat voor wetenschappelijke doeleinden wordt gebruikt, de afgelopen twintig jaar niet is toegenomen, terwijl het aantal wetenschappelijke publicaties op het gebied van biomedisch onderzoek om de twee jaar verdubbeld is. Om inzicht te krijgen in de uitdagingen die met de herziening van deze richtlijn gepaard gaan, heb ik zelf ontmoetingen gehad met een groot aantal belanghebbenden die de verschillende standpunten met betrekking tot dit vraagstuk vertegenwoordigen.

Naar mijn mening werd in de oorspronkelijke tekst die door de Europese Commissie was voorgesteld, echt afgeweken van de fundamentele doelstelling van het gebruik van dieren, namelijk om vorderingen te maken met onderzoek. Daarom was het van essentieel belang om de kwestie van de volksgezondheid weer centraal te stellen in de discussies.

Natuurlijk moeten de voorschriften op het gebied van dierproeven gewijzigd worden, maar dit betekent niet dat het Europese onderzoek negatieve gevolgen moet ondervinden van deze nieuwe wetgeving. De strategie waarvoor ik heb gekozen, en die door de rapporteur is overgenomen, hield dan ook in om dit voorstel weer in evenwicht te brengen, teneinde ervoor te zorgen dat onderzoekers niet benadeeld zouden worden.

Ik denk dat wij op basis van het in de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling goedgekeurde verslag op een samenhangende en redelijke tekst kunnen uitkomen, en ik hoop dat deze tekst breed zal worden gesteund door het Parlement.

Jorgo Chatzimarkakis, *namens de ALDE-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, Mahatma Gandhi heeft ooit gezegd: "De grootte en de morele vooruitgang van een natie kunnen worden afgemeten aan de manier waarop ze haar dieren behandelt". Dierenbescherming voor proefdieren is een belangrijke maar netelige kwestie, waarvoor veel mensen het liefst de ogen sluiten. Het is een uitermate gevoelig thema, vooral als het gaat om wetenschappelijk onderzoek met apen en zelfs mensapen. Dat valt op te maken uit de reacties van het publiek.

De Commissie stond onder grote druk. Ik wil commissaris Dimas nadrukkelijk feliciteren. U hebt uitstekend voorwerk verricht en belangrijke verbeteringen voor de bescherming van proefdieren opgenomen, zoals een voorafgaande goedkeuring voor alle dierproeven en een nacontrole van alle proeven. U hebt ervoor gezorgd dat de richtlijn van toepassing is op alle diersoorten en zodoende niet meer alleen op zoogdieren. Ook voor de zeer omstreden kwestie van proeven met niet-menselijke primaten heeft de Commissie een goede oplossing gevonden: De proeven blijven beperkt tot levensbedreigende ziekten en hersenziekten.

Helaas is het voorstel van de Commissie op tal van punten veranderd door de stemmingen in de commissies. De stemming in de Commissie landbouw had bijvoorbeeld tot gevolg dat uit de normen die ik zo-even noemde, zelfs het tegenovergestelde ontstond. Om een voorbeeld te noemen: door de stemming in de

Commissie landbouw is een dierproef waarvoor niet binnen zestig dagen een vergunning is verstrekt, automatisch goedgekeurd. Dat is toch een onhoudbare situatie voor Europa!

Daarom mijn appel aan alle collega's: leest u nog eens goed door waarover we morgen stemmen en volgt u niet blind het standpunt van uw fractie! Ik ben de rapporteur dankbaar dat hij uiteindelijk toch nog bereid was om enkele compromissen te sluiten. Ik ben tevens blij dat Neil Parish morgen een mondeling verzoek wil indienen op basis waarvan de goedkeuringduur van projecten duidelijker wordt geregeld.

Het is echter jammer dat artikel 15 het niet zal halen. In artikel 15 wordt enkele lidstaten zoals Nederland de mogelijkheid geboden om hun strengere normen te handhaven. Waarom willen we het zeer hoge Nederlandse niveau eigenlijk naar beneden halen? Ons doel moet zijn een evenwicht te vinden tussen een hoog niveau van dierenbescherming enerzijds en onderzoeksintensiteit anderzijds. De eeuwige doodoener dat wetenschappelijk onderzoek dan wordt verplaatst, kan ik ook niet meer horen! Dat klopt namelijk maar deels!

Schopenhauer zei ooit: "Iedere domme jonge kan een kever doodtrappen, maar alle professors van de wereld samen kunnen geen nieuwe kever scheppen." We moeten waarden overdragen – dat is onze taak!

Kartika Tamara Liotard, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – Ik ben blij dat de Commissie het initiatief heeft genomen om de Richtlijn betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt, te herzien. Zowel het gebruik als het lijden van proefdieren moeten sterk worden verminderd en dat kan door de ontwikkeling van wetenschappelijke methodes die gelijkwaardig of efficiënter zijn, te stimuleren, zonder dat we de ontwikkeling van geneesmiddelen daarmee teveel hinderen.

Waar ik echter moeite mee heb, is dat er meerdere amendementen zijn ingediend, die het voorstel sterk kunnen afzwakken. We moeten niet het doel van het voorstel uit het oog verliezen. Het gaat hier om de bescherming van de proefdieren en niet om de bedrijfswinsten. Het belangrijkste is dat procedures die als ernstig worden gecategoriseerd, waarbij proefdieren mogelijk langdurig pijn lijden, verboden worden. Deze procedures zijn onethisch en barbaars.

Ten slotte moet het proefgebruik van niet-menselijke primaten compleet worden uitgefaseerd. Dat moet heel snel gebeuren. Het Parlement heeft dit nog in 2007 in een schriftelijke verklaring aangenomen en ik denk dat het nu tijd is om de daad bij het woord te voegen.

Bastiaan Belder, *namens de IND/DEM-Fractie*. – Voorzitter, hoge normen op het gebied van dierenwelzijn zijn een uiting van beschaving en een respectvol omgaan met medeschepselen. Wanneer goede alternatieven voor dierproeven beschikbaar zijn, moeten die gebruikt worden. Minder dierproeven dus. Dat geldt ook voor goede procedures die dierenleed verminderen of waarbij minder proefdieren nodig zijn. Minder dierenleed dus.

De voorgestelde verplichte ethische beoordeling vind ik winst. Natuurlijk kan het niet de bedoeling van deze richtlijn zijn dat lidstaten gedwongen worden proeven met menselijke embryo's als alternatief te accepteren. Lidstaten hebben hier hun eigen ethische afweging te maken.

De Commissie wil uiteindelijk naar volledige afschaffing van dierproeven. Dat streven delen wij, maar we kunnen helaas nog niet zonder dierproeven en we kunnen ook nog niet definitief zeggen wanneer we dat wél kunnen. Nu al een einddatum noemen waarop dierproeven verboden worden, is onverstandig en misschien zelfs wel gevaarlijk voor de menselijke gezondheid. Dat standpunt deel ik met de rapporteur.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, onze medeburgers eisen meer onderzoek, met name op het gebied van biomedisch onderzoek, opdat er nieuwe behandelingen worden gevonden voor ziekten die nog niet te genezen zijn. Dit geldt onder andere voor alle neurodegeneratieve ziekten, zoals de ziekte van Parkinson en de ziekte van Alzheimer. Wij weten ook dat dierproeven nodig zijn en dat het aantal dierproeven de afgelopen jaren gelukkig sterk is afgenomen, omdat wij ons ten doel hebben gesteld om alternatieve oplossingen te vinden.

Helaas weten wij echter ook dat deze oplossingen in sommige gevallen niet bestaan en dat wij nog steeds gebruik moeten maken van dierproeven, met name op niet-menselijke primaten. In dit geval moeten wij er absoluut alles aan doen om ervoor te zorgen dat het Europees onderzoek op Europees grondgebied blijft, zodat wij maximale bescherming kunnen bieden. Door tijdens een experiment rekening te houden met de pijn van een dier, wordt gewaarborgd dat dit experiment goede resultaten zal opleveren.

Laten wij dus ons onderzoek in stand houden en laten wij, in het bijzonder, ook de dierproeven in stand houden. Laten wij er vooral voor zorgen dat dit onderzoek niet verplaatst wordt naar een locatie buiten Europa.

Luis Manuel Capoulas Santos (PSE). - (PT) Voorzitter, commissaris, beste collega's, het gebruik van dieren voor wetenschappelijke doeleinden is een zeer gevoelige kwestie, die controversiële en onverzoenbare emoties oproept, als deze kwestie eenzijdig benaderd wordt. Je kunt over dit vraagstuk niet uitsluitend praten vanuit het perspectief van het belang van dierenrechten, of uitsluitend vanuit wetenschappelijke belangen of vanuit het oogpunt van zoveel mogelijk resultaat behalen tegen zo laag mogelijke kosten.

Er is niemand die het lijden van andere levende wezens koud laat en dat geldt des te meer wanneer het gaat om dieren die zo dichtbij ons staan, zoals primaten. Maar nóg gevoeliger zijn we voor het lijden van mensen, tengevolge van ongelukken, oorlogen of ziekten. Als we dit lijden willen bestrijden mogen we de wetenschap niet de instrumenten onthouden die ze nodig heeft, ook als het gaat om het gebruik van proefdieren.

Dit verslag verwoordt de balans die mogelijk is tussen de met elkaar strijdige waarden en gevoelens waar we ons mee geconfronteerd zien en dit compromis strekt het Parlement en zijn leden die zich hiervoor hebben ingezet alleen maar tot eer. Ik feliciteer dan ook de mensen waar ik in deze discussie het meest mee te maken heb gehad, rapporteur Neil Parish en de schaduwrapporteur van de Socialistische Fractie in het Europees Parlement Roselyne Lefrançois, met het uitstekende werk dat zij hebben geleverd en met de consensus die zij hebben weten te bereiken op een onderwerp dat zowel moeilijk als controversieel is.

Mijn fractie, de PSE-Fractie, zal dus vóór dit verslag stemmen en vóór de amendementen die bedoeld zijn om het nog te verbeteren, in de overtuiging dat we daarmee bijdragen aan het verminderen van het lijden van dieren, zonder daarmee de wetenschappelijke vooruitgang in gevaar te brengen, in het belang van de menselijke gezondheid en de ontwikkeling van het Europese onderzoek.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Geachte Voorzitter, geachte commissaris, dames en heren. Ook mij laat het lijden van proefdieren niet koud. Tegelijkertijd echter weet ik als arts dat we alles in het werk moeten stellen om onze patiënten zo snel mogelijk – zegge ik op een dienblad – vaccins en medicijnen aan te bieden voor zowel nieuwe als oude ziekten. Ik zou graag mijn collega's willen bedanken voor het feit dat zij tot een waar evenwichtig compromis zijn gekomen dat de ethische principes met betrekking tot de behandeling van dieren hoog houdt. Het is tevens een compromis waarmee onderzoek verder mogelijk blijft. Maar bovenal is dit een richtlijn waarmee een duidelijk politiek signaal wordt afgegeven dat we van onze wetenschappers verlangen dat zij op zoek gaan naar alternatieve methodes voor het testen van de werking van nieuwe geneesmiddelen. Want zo kan het aantal dieren alsook het aantal tests dat daartoe gebruikt wordt tot een minimum worden teruggebracht. Uiteraard is dit tevens een signaal dat alle mogelijk denkbare ethische principes nageleefd dienen te worden, opdat dieren niet hoeven te lijden. Ik wil u allen danken voor deze positieve uitkomst.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik kan niet verhullen dat dit verslag een diepe teleurstelling is voor diegenen onder ons die dachten dat een rapporteur die ook voorzitter is van de Interfractiewerkgroep "Dierenbescherming" die zorg voor dieren met wat meer overgave in dit verslag zou uitdrukken.

Het is derhalve van essentieel belang dat er een aantal cruciale amendementen worden aangenomen als we hierover stemmen. Zo moeten de toelatingscriteria voor alle projecten gelden, niet alleen voor de projecten die als "ernstig" en "matig ernstig" worden aangemerkt. Als we dat niet garanderen, zal dat betekenen dat veel procedures die pijn, lijden of angst veroorzaken, niet langer aan een centraal bewaakte ethische toetsing worden onderworpen en dat zou de handhaving van veel van de maatregelen die in het totale voorstel worden uiteengezet, juist grondig ondermijnen.

Maar als onze amendementen zijn aangenomen, betekent dat dat er hernieuwde inspanningen in onderzoek en de alternatieven voor dierproeven zullen worden gestoken, wat van cruciaal belang is in fundamenteel en medisch onderzoek. De huidige inspanningen zijn gericht op wettelijk voorgeschreven proeven, die slechts 10 procent van het proefdierengebruik uitmaken. Omwille van zowel de dieren als de volksgezondheid is het van essentieel belang dat er zo snel mogelijk modernere, effectievere proeven zonder dieren in gebruik worden genomen.

Stavros Dimas, lid van de Commissie. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alle sprekers bedanken voor hun zeer opbouwende bijdragen aan dit debat van vanavond. Staat u mij toe enkele korte opmerkingen te maken over een aantal amendementen. De Commissie kan een groot aantal amendementen geheel, gedeeltelijk of

in principe overnemen. Deze amendementen omvatten voorstellen voor de verbetering van de vertrouwelijkheid van gegevens over installaties en over het personeel dat met dieren werkt. Ook worden daarin voorstellen gedaan voor geregeld heronderzoek van het gebruik van niet-menselijke primatensoorten op het niveau van de Europese Unie.

Er zijn zorgen geuit over de criteria voor de indeling van de procedure naar ernst. Ik kan u mededelen dat de Commissie voor de zomervakantie een deskundigenwerkgroep bijeen zal roepen om de in de Europese Unie te gebruiken criteria te bestuderen. Het lijkt geen twijfel dat wij het evenwicht moeten bewaren dat is gevonden tussen enerzijds de behoeften van de industrie en de bevordering van onderzoek en anderzijds dierenwelzijn. Dit evenwicht was namelijk het resultaat van een uitgebreide raadpleging met de rechtstreeks betrokkenen. Met andere woorden wij moeten de beperkingen op het gebruik van niet-menselijke primatensoorten evenals het beginsel inzake toelatingen en onafhankelijke ethische beoordelingen voor elke soort onderzoek handhaven. Dit zijn namelijk fundamentele bestanddelen van het voorstel. Samenvattend kan ik zeggen dat de Commissie van de 202 ingediende amendementen 83 geheel, gedeeltelijk of in principe kan aanvaarden. Ik zal het secretariaat een lijst geven met de gedetailleerde standpunten van de Commissie ten aanzien van de amendementen.

Tot slot wil ik nog zeggen, mijnheer de Voorzitter, dat afgezien van dit zeer belangrijke voorstel waarbij wij een evenwicht moeten bewaren – want het is noodzakelijk enerzijds wetenschappelijk onderzoek te verrichten en de menselijke gezondheid te verbeteren maar anderzijds methoden te gebruiken die niet wreed zijn voor dieren – de Commissie in de tijd dat ik commissaris ben vrij veel maatregelen heeft genomen voor dierenbescherming. Ik herinner u aan het debat over zeehonden dat wij zojuist hebben gevoerd, maar ook aan de zeer drastische maatregelen voor de walvisjacht en aan de reactie die wij daarop hebben gekregen, aan de vraagstukken inzake duurzame jacht, zeer zeker in de lentetijd, en de conservatoire maatregelen die wij als Commissie voor het eerst genomen hebben juist om dergelijke toestanden te voorkomen.

Ik begrijp totaal niet, mijnheer de Voorzitter, hoe praktijken als vossenjacht, stierengevechten of hanengevechten in overeenstemming gebracht kunnen worden met onze hedendaagse beschaving.

Neil Parish, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de leden en de commissaris graag bedanken voor hun inbreng.

We doen er goed aan deze toetsing van deze wetgeving uit te voeren. Het is goed om proefdierengebruik waar mogelijk te vervangen, verminderen en verfijnen. We doen er goed aan om de vaart erin te houden. Zowel het bedrijfsleven als de dierenwelzijnorganisaties zijn ervan overtuigd dat dit nodig is.

Dit is een kwestie die naar mijn mening veel verder gaat dan politiek. Het gaat hier eerder om een morele kwestie die we tot een goed einde moeten brengen. Ikzelf ben erg teleurgesteld, en als hij hier was geweest zou ik het hem heel duidelijk hebben gezegd, dat Graham Watson mij persoonlijk heeft aangevallen in mijn eigen regio, waardoor dit een hoog oplopende politieke kwestie is geworden. Dit is zeer spijtig want uiteindelijk gaat het erom dat we met een genuanceerd voorstel komen.

Er is een hoop technische deskundigheid en werk in dit verslag gaan zitten. We leveren dit verslag niet zomaar af. We hebben bergen werk verzet en goede compromissen gesloten. Ik heb gepoogd alle kanten van de zaak samen te brengen en zo een verslag af te leveren dat het Parlement waardig is, dat het onderzoek en het bedrijfsleven waardig is en dat het dierenwelzijn waardig is. Ik zou u allen dringend willen verzoeken dit verslag te steunen, want als we het er niet doorheen krijgen, lopen we een aantal jaar vertraging op en dit zou zeer schadelijk zijn voor zowel het bedrijfsleven als het dierenwelzijn. Ik wil dus alle leden dringend verzoeken hun steun te betuigen.

Als er hier groepen zijn die hebben besloten tegen te stemmen, denk ik dat dit op lange termijn slechts vertraging zal opleveren voor een verslag dat een goed verslag is, een verslag dat zal bijdragen aan de voortgang van wetenschappelijk onderzoek in de Europese Unie en op die manier zal bijdragen aan de bestrijding van ziekten en de ontwikkeling van nieuwe geneesmiddelen, terwijl tegelijkertijd het aantal dierproeven wordt verminderd en het ECVAM wordt versterkt om de zoektocht naar alternatieven uit te breiden. Ik wil alle leden dus verzoeken om vóór te stemmen, zodat we morgenochtend een klinkend resultaat kunnen neerzetten.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen, dinsdag 5 mei 2009, plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Šarūnas Birutis (ALDE), *schriftelijk*. – (LT) Het ontwerpverslag van de Commissie steunt ten volle de ontwikkeling van een diervriendelijker gebruik van dieren bij wetenschappelijke experimenten. Dit toont aan dat het uiteindelijke doel van de Commissie de afschaffing van dierproeven is.

De Europese Unie zou zich moeten inzetten om dit doel te behalen. Het Europees Parlement heeft duidelijk uitgesproken dat er meer moet worden gedaan om de uiteindelijke doelstelling om in wetenschappelijke experimenten helemaal geen dieren meer te gebruiken te verwezenlijken.

Hoewel dit het einddoel blijft, kunnen we dierproeven nu nog niet helemaal afschaffen. Er is nog steeds een enorme kloof in de ontwikkeling van alternatieve testmethoden zonder dierproeven. Zolang dit het geval is, zou het onverstandig en mogelijk zeer schadelijk voor de volksgezondheid zijn om een datum vast te stellen waarop dierproeven of proeven op bepaalde diersoorten, zoals niet-menselijke primaten, niet langer zijn toegestaan. Publieke opinies lijken dit standpunt te steunen en die mogen wij niet negeren.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *schriftelijk*. – (RO) Allereerst wil ik de Europese Commissie graag feliciteren met haar voorstel tot wijziging van Richtlijn 86/609/EEG. Ik betreur echter wel dat de rapporteur geen ambitieuzere doelstellingen heeft geformuleerd.

Ik denk dat we moeten investeren in onderzoek naar alternatieven voor het gebruik van dieren voor wetenschappelijke doeleinden. We moeten laboratoria verplichten zo min mogelijk gebruik te maken van dierproeven, vooral proeven op wilde dieren.

Ik ben sterk tegen het gebruik van niet-menselijke primaten voor biomedisch onderzoek, behalve wanneer zij per se nodig zijn voor dierproeven in levensbedreigende situaties of slopende omstandigheden.

Vanuit ethisch oogpunt moet er een bovengrens zijn van pijn, lijden en leed waaraan dieren mogen worden onderworpen in wetenschappelijke procedures. Met dit in het achterhoofd moeten dierproeven die leiden tot ernstige pijn, lijden of stress en waarvan het waarschijnlijk is dat ze worden verlengd, worden verboden.

Ik weet dat de volksgezondheid ongelooflijk belangrijk is, maar we mogen niet toestaan dat dieren worden onderworpen aan extreem lijden om behandelingen te kunnen testen.

Ik steun ook het amendement waarin staat dat de richtlijn de lidstaten niet mag beperken in het toepassen of goedkeuren van strengere nationale maatregelen die tot doel hebben het welzijn en de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt te verbeteren.

23. Verontreiniging vanaf schepen en sancties voor inbreuken (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0080/2009) van Luis de Grandes Pascual, namens de Commissie vervoer en toerisme, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2005/35/EG inzake verontreiniging vanaf schepen en invoering van sancties voor inbreuken [COM(2008)0134 - C6-0142/2008 - 2008/0055(COD)].

Luis de Grandes Pascual, *rapporteur*. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de vicevoorzitter van de Commissie, commissaris van Transport, mijnheer Tajani, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, dames en heren, persoonlijk kan ik mij geen betere afsluiting van deze zittingsperiode voorstellen dan de aanneming van dit voorstel voor een richtlijn inzake “verontreiniging vanaf schepen en invoering van sancties voor inbreuken, inclusief strafsancities voor verontreinigingsdelicten”, dat naar ik hoop door iedereen zal worden gesteund.

De bereikte consensus duidt erop dat het voorstel grote steun geniet en morgen in eerste lezing wordt aangenomen. Behalve aan de enorme inspanning die de drie instellingen tijdens de onderhandelingsfase hebben geleverd, is dit vooral te danken aan het feit dat we het erover eens zijn dat de Gemeenschap moet optreden tegen ernstige milieuschendingen.

Het is waar dat de lidstaten aanvankelijk argwanend waren, omdat de aan te nemen maatregel, die strekt tot de toekenning aan de Gemeenschap van bevoegdheden op het terrein van het strafrecht, niet voortvloeit uit een hervorming van de Verdragen, maar wordt voorgesteld onder verwijzing naar de jurisprudentie, die onbetwistbaar en van enorme betekenis is.

Dit alles komt voort uit de noodzaak het hoofd te bieden aan een wijdverbreid probleem in het zeetransport: de verontrustende stijging van illegale bedrijfsmatige lozingen van verontreinigende stoffen vanaf schepen. Hoewel op dit moment al internationale wetgeving tegen dit soort praktijken bestaat – het MARPOL-Verdrag

73/78 – is sprake van duidelijke tekortkomingen in de toepassing en naleving daarvan. Daar komt nog bij dat de vigerende regelingen inzake de civielrechtelijke aansprakelijkheid voor verontreinigingen afkomstig van schepen, onvoldoende afschrikkend zijn.

Bedoelde praktijken komen in bepaalde kustgebieden van Europa zo veelvuldig voor dat sommige van de verantwoordelijke transporteurs voor zichzelf hebben besloten dat het voordeliger is een administratieve boete te betalen dan te stoppen met illegale lozingen en de vigerende wetgeving na te leven. Zo is het oude beginsel van “de vervuiler betaalt”, veranderd in “wie betaalt, mag vervuilen”.

Omdat strafsancities in het maatschappelijk verkeer als ernstiger worden beschouwd dan administratieve boetes en daardoor voor de pleger van het misdrijf meer maatschappelijke afkeuring met zich meebrengen, probeert de Europese Unie met de invoering daarvan potentiële vervuilers af te schrikken.

Het resultaat van de onderhandelingen met de Raad, vertegenwoordigd door het Tsjechische voorzitterschap – dat overigens alle lof verdient, omdat het tijdens zijn termijn met tal van politieke problemen werd geconfronteerd – is een structurele herziening van de richtlijn. Deze raakt echter niet aan de basis van het mandaat van het Parlement, en het subsidiariteitsbeginsel is er volledig bij in acht genomen, omdat de richtlijn weliswaar bepaalt dat bepaalde gedragingen volgens de voorwaarden van het arrest van het Hof van Justitie moeten worden bestraft, maar het aan de lidstaten laat om het type sanctie te bepalen.

Anderzijds wordt met dit voorstel het verschil geconsolideerd tussen minder ernstige en ernstige lozingen en de verschillende sancties hiervoor. Tot zover was alles geregeld. In het kader van het debat over en de goedkeuring van Richtlijn 2003/35/EG en Kaderbesluit 2005/667/JBZ van de Raad was immers al een consensus bereikt. Nu moest alleen nog rekening worden gehouden met de nieuwe rechtsgrondslag, aangezien genoemde arresten de mogelijkheid openen voor de vaststelling door de communautaire wetgever van maatregelen met betrekking tot het strafrecht van de lidstaten.

De belangrijkste vernieuwing die we met dit wijzigingsvoorstel invoeren, waarmee we weer een stap vooruit zetten in de strijd tegen milieudelicten in het zeetransport, is dat ook kleinere lozingen van verontreinigende stoffen vanaf schepen als een delict worden beschouwd als ze bij herhaling plaatsvinden, iets wat ik vanaf het begin heb verdedigd.

Ik constateer met tevredenheid dat ik in deze strijd niet alleen heb gestaan. Het Parlement heeft mij via de leden van de Commissie vervoer ondersteund en ook de Commissie en de Raad hebben uiteindelijk de betekenis en draagwijdte van mijn voorstel ingezien.

Ik spreek mijn oprechte dank uit aan de schaduwrapporteurs, die mij hebben geholpen bij mijn inspanningen en mij hebben ondersteund bij de harde onderhandelingen met de Raad en de Commissie, en ik betuig mijn erkentelijkheid aan de rapporteurs voor advies van de Commissie juridische zaken en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid voor hun bijdragen. Wat de datum van inwerkingtreding van de richtlijn betreft, hebben we uiteindelijk een compromisoplossing weten te bereiken. Er is afgesproken dat dat in de loop van de komende twaalf maanden zal gebeuren.

Dames en heren, ik geloof dat we vandaag allemaal reden tot tevredenheid hebben, want met de vaststelling van deze wetgeving en de goedkeuring aan het begin van deze maand van het derde maritieme pakket, zal de Europese Unie haar leidersrol op het terrein van veiligheid op zee versterken. Ik ben er zeker van, dames en heren, dat we voor anderen een voorbeeld zullen zijn.

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de Commissie kan zich alleen maar verheugen over het resultaat dat we hier bereiken, waardoor we een nieuwe richtlijn kunnen aannemen die de oude richtlijn wijzigt.

Op deze manier wordt het rechtvacuüm gedicht dat was ontstaan na het arrest van het Hof van Justitie tot nietigverklaring van Kaderbesluit nr. 2005/667 dat de aard, het type en de hoogte van de strafrechtelijke sancties ter bestrijding van het illegaal lozen in zee van verontreinigende stoffen vaststelde. Als de richtlijn wordt aangenomen, kunnen degenen die verantwoordelijk zijn voor de verontreiniging van de zeeën op meer doeltreffende wijze worden aangepakt. De tekst die het Parlement op het punt staat om goed te keuren vormt dus een belangrijke voltooiing van het derde pakket voor de maritieme veiligheid dat door de Voorzitter van het Parlement en van de Raad is ondertekend tijdens uw vorige plenaire vergaderperiode.

De compromistekst die thans wordt besproken verschilt wel enigszins van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie, maar de essentiële onderdelen zijn toch bewaard gebleven: allereerst het strafrechtelijke

karakter van de sancties die worden opgelegd voor illegale lozingen en ten tweede de mogelijkheid om al diegenen die verantwoordelijk zijn voor dergelijke lozingen, waaronder rechtspersonen, te vervolgen.

Daarom steunt de Commissie de tekst, ook al worden lichte vergrijpen en herhaaldelijke lichte vergrijpen op een andere manier behandeld. Overigens begrijp ik dat de Raad en het Parlement het wenselijk vonden om lozingen die de kwaliteit van het water niet aantasten niet noodzakelijkerwijs strafrechtelijk aan te pakken. Ik zou nog liever dan het Parlement willen dat deze kleine lozingen strafrechtelijk worden bestraft. Immers, hoewel het lichtere vergrijpen zijn, kunnen ze juist door hun herhaaldelijke karakter een reële verontreiniging van het mariene milieu veroorzaken.

In het bereikte compromis over de kwestie van de herhaaldelijke lichtere vergrijpen wordt het begrip "herhaling" duidelijker omschreven en daarom kan de Commissie dit compromis aanvaarden. Ik wil nogmaals zeggen dat de Commissie verheugd is over het bereikte doel, ook dankzij het werk van de diensten van de Commissie en van de parlementsleden en ik ben daarom van mening dat we vandaag tevreden kunnen zijn omdat we een duidelijk signaal geven over het verminderen van de verontreiniging van onze zeeën.

Marios Matsakis, rapporteur voor advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het juridisch vacuüm dat door het betreffende arrest van het Europese Hof van Justitie is gecreëerd, maakte wijziging van de in dit debat behandelde richtlijn noodzakelijk. Het is ongelooflijk dat een juridisch basisfoutje een vertraging veroorzaakt in de tenuitvoerlegging van een dergelijk belangrijke richtlijn en onze mariene omgeving ongetwijfeld schade heeft berokkend. Alle betrokkenen kunnen en moeten hieruit lering trekken zodat dergelijke gebeurtenissen in de toekomst worden voorkomen.

Op dit moment is het het belangrijkste dat de voorgestelde richtlijn met spoed wordt gewijzigd en er zo snel mogelijk voor wordt gezorgd dat er tot tenuitvoerlegging kan worden overgegaan. Alleen dan kunnen we het wijdverspreide probleem van de toename in frequentie en schaal van illegale lozingen van verontreinigende stoffen vanaf schepen onder controle krijgen en alleen dan zal ons gevecht om onze zeeën schoon te houden echt kans van slagen hebben.

Tot besluit wil ik de rapporteur bedanken voor het uitstekende werk dat hij met dit verslag heeft verricht.

Eva Lichtenberger, rapporteur voor advies van de Commissie juridische zaken. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de verontreiniging van zeeën en oceanen staat meestal alleen even in de belangstelling als zich weer ergens een spectaculair ongeval heeft voorgedaan. En dan wordt ook weer hevig gediscussieerd over de bedreiging van onze zeeën en oceanen door dit soort verontreinigingen, die voortdurend plaatsvinden. In de tussentijd raakt dit alles helaas weer snel in de vergetelheid. De continue en herhaaldelijke inbreuken moeten we serieus nemen; ze bedreigen niet alleen evenveel en even dramatisch onze zeeën en oceanen, maar ook onze kusten.

Ik wil mijn dank betuigen aan onze collega's met wie we deze discussie hebben gevoerd dat we allemaal van mening zijn dat onze zeeën en oceanen beschermd moeten worden. Ik spreek hier als lid van een land zonder kustlijn. Niettemin voel ik me als Europeaan verantwoordelijk voor het beschermen van onze zeeën en oceanen tegen voortdurende verontreiniging als gevolg van economische belangen en voor de door de Commissie juridische zaken voorgestelde tenuitvoerlegging van de beginselen van het derde maritieme pakket, wat dringend noodzakelijk is.

Georg Jarzembowski, namens de PPE-DE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de vicevoorzitter van de Commissie, de PPE-DE-Fractie steunt de door de rapporteur met de Raad op basis van onderhandelingen bereikte versie van de wijzigingsrichtlijn voor de invoering van sancties tegen zeeverontreiniging, en zij feliciteert de rapporteur hiermee. Onze felicitaties gaan eveneens uit naar de vicevoorzitter, want zonder de steun van de Commissie zou een akkoord met de Raad niet in eerste lezing mogelijk zijn geweest. Het is een grote dag voor ons allemaal, omdat we aan het einde van deze periode nu toch nog dit belangrijke dossier kunnen afsluiten.

We moeten onszelf er steeds weer op wijzen dat deze nieuwe regels nodig waren omdat het Europese Hof van Justitie in 2005 en 2007 heeft bepaald dat wetgeving, ook van strafrechtelijke aard, toelaatbaar is op grondslag van de eerste zuil. We hebben deze wetgeving nodig om de zeeën en oceanen te beschermen tegen schepen, tegen het gedrag van kapiteins, reders en enkele anderen. Het is namelijk gebleken dat de bestaande regelingen inzake wettelijke aansprakelijkheid niet afschrikwekkend genoeg zijn.

Het is veel goedkoper om iets illegaal te lozen. Dat is niet in orde! Daarom hebben we effectieve sancties nodig. Ik wil mijn dank betuigen aan de rapporteur voor dit tripartiete akkoord, waarover alle drie de instellingen het eens zijn geworden. Het is duidelijk dat ernstige zeeverontreiniging een misdrijf is en vervolgd

moet worden; lichte verontreinigingen kunnen worden aangemerkt als overtredingen, zodat dus ook wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende soorten inbreuken. Maar – en dat is het derde belangrijke punt – herhaalde zeeverontreinigingen, ook lichte, moeten wederom als misdrijf worden beschouwd, want in totaliteit is deze vorm van zeeverontreiniging geen kleinigheid.

We moeten een duidelijk signaal afgeven en doen derhalve een beroep op de lidstaten – in de hoop dat iemand dit appel doorgeeft aan de Raad – om deze richtlijn onverwijld om te zetten en ten uitvoer te leggen. Alleen met afschrikwekkende strafrechtelijke sancties kunnen we onze zeeën en oceanen beschermen!

Silvia-Adriana Țicău, *namens de PSE-Fractie*. – (RO) Ook ik wil de heer De Grandes Pascual feliciteren. Ik wil ook graag aangeven dat de verontreiniging van de zee echt een thema is dat wij vaker moeten bespreken. Helaas kan ik het voorbeeld geven van de Zwarte Zee. In de afgelopen twee jaar is die zodanig vervuild geraakt dat het aantal algen is verviervoudigd, als gevolg van een zeer hoge concentratie nitraten.

Het is duidelijk dat het maritieme vervoer helaas deels verantwoordelijk is voor deze verontreiniging. Deze richtlijn heeft tot doel een einde te maken aan illegale lozingen van schepen, of die nu uit nalatigheid, met opzet of door onoplettendheid plaatsvinden. In praktische termen harmoniseert de richtlijn de definitie van verontreiniging afkomstig van schepen die wordt veroorzaakt door personen of rechtspersonen, de reikwijdte van maatregelen hiertegen en het soort sancties die kunnen worden opgelegd indien dergelijke schendingen worden begaan door personen.

Ik wil er ook graag op wijzen dat op Europees niveau reeds een aantal samenhangende wetgevingsmaatregelen is genomen om de maritieme veiligheid te verbeteren en door schepen veroorzaakte verontreiniging te voorkomen. Deze wetgeving verwijst naar en is van toepassing op vlaggenstaten, schipeigenaren en classificatiebedrijven, evenals havens en kuststaten.

Het is echter belangrijk dat wij het huidige sanctiesysteem voor illegale lozingen van schepen strenger maken door de betreffende wetgeving aan te vullen. We moeten benadrukken dat deze wetgeving noodzakelijk was omdat de bestaande preventieve maatregelen onvoldoende werden nageleefd. Helaas werd het MARPOL 73/78-Verdrag evenmin voldoende nageleefd. Daarom denk ik dat het belangrijk is dat wij over dit wetgevingspakket beschikken. Ik denk ook dat het feit dat zowel de Commissie juridische zaken als de Commissie verzoekschriften adviezen hebben uitgebracht het belang van dit vraagstuk benadrukt.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Het staat vast dat de Europese Commissie en het Europees Parlement in wettelijk en uitvoerend opzicht de Europese burger, die het uiteindelijke slachtoffer is van de vervuiling die in onze wateren heeft plaatsgevonden, heel wat verschuldigd zijn.

Ik kijk naar deze kwestie vanuit de optiek van de vorige regelgeving, en de uitvoering daarvan was gericht op de bescherming van het milieu, de zeeën en de gezamenlijke kusten. Ik zou graag willen herhalen dat de regelgeving en het amendement bij de richtlijnen noodzakelijk zijn, maar nog steeds ontoereikend. Waar het werkelijk om gaat is hoe doelmatig ze worden uitgevoerd.

Het kan niet zo zijn dat je je afval in de zee kunt dumpen en een boete betalen die minder kost dan wanneer je de vereisten van de richtlijn zou naleven. Daarom moet er vooral aandacht voor toezicht komen. Tegenwoordig zijn er genoeg mogelijkheden op het gebied van technologie om ervoor te zorgen dat wateren en kusten de bescherming kunnen genieten van een langetermijnbeleid dat het gebruik en de bescherming van de gehele flora en fauna regelt.

Ik steun het voorstel om de richtlijn te wijzigen aangezien ik van mening ben dat het erg belangrijk is om een specialistisch orgaan op te richten voor het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid, dat tot taak zal hebben om deze richtlijn ten uitvoer te leggen.

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie*. – Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik denk dat we ter afsluiting van dit debat alleen maar verheugd kunnen zijn over de interinstitutionele samenwerking tussen het Parlement, de Raad en de Commissie, zoals ook de heer Jarzembowski al tijdens zijn betoog benadrukte. Ik wil ook de rapporteur voor zijn werk bedanken.

De instellingen hebben deze keer aangetoond, zelfs aan het eind van deze legislatuur, dat zij in staat zijn om samen te werken en in eerste lezing tot een oplossing te komen en dat is volgens mij een boodschap die wij aan de vooravond van de Europese verkiezingen aan de burger geven.

Een andere boodschap in de gevoelige vervoerssector en omdat dit een van de laatste debatten met de commissie vervoer van het Europees Parlement is, grijp ik de kans om alle leden van de commissie te bedanken

voor het werk dat ze in samenwerking met de Europese Commissie en mij hebben verzet om een aantal belangrijke kwesties op te lossen waarvan sommige zich al maanden voortsleepten. Dit kon dankzij de verstandigheid van de parlementsleden en ook dankzij de doeltreffende samenwerking met de diensten, waarmee we hebben aangetoond dat wanneer een bureaucratie duidelijk omliggende taken heeft en duidelijk weet welke doelstellingen voor ogen staan, bureaucratie geen obstakel is voor de burger, maar een doeltreffend instrument om samen met de politiek de problemen van de burger op te lossen.

Ik ben van mening dat het Parlement vandaag en natuurlijk morgen met de stemming nog maar eens aantoon hoe efficiënt het werkt en dat het altijd aan de kant van de burger wil staan. Met dit debat en de stemming dicht de Commissie, het Parlement en Raad een rechtvacuüm, en zij zorgen ervoor dat vanaf morgen de lidstaten de vervuilers van onze zeeën beter kunnen vervolgen. Dit is opnieuw een stap die de Europese instellingen hebben genomen om de rechten en vrijheden van de Europese burger te versterken.

Luis de Grandes Pascual, rapporteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik zal het kort houden – waar de geachte afgevaardigden mij op dit uur van de dag zeker dankbaar voor zullen zijn. Mijnheer Tajani, ik wil u opnieuw hartelijk bedanken, omdat u net als bij het derde maritieme pakket heeft laten zien over de motivatie en de politieke kwaliteiten te beschikken om de Raad tot een vergelijk te brengen en de voorwaarden te creëren waardoor het Parlement, de Raad en de Commissie in de laatste dagen van deze zittingsperiode tot overeenstemming hebben kunnen komen.

Ik geloof dat we onszelf mogen feliciteren. Ik ben de rapporteurs voor advies van de Commissie juridische zaken en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid natuurlijk dankbaar voor hun nauwe samenwerking.

Ik wil de schaduwrapporteurs nogmaals danken voor het werk dat ze hebben verricht en voor hun bereidheid tot samenwerking. Dat we morgen in eerste lezing een voorstel aannemen over zo'n belangrijke regelgeving, die ongetwijfeld een aanvulling op het derde maritieme pakket zal gaan vormen, is niet alleen een succes voor het Parlement maar voor ook voor de andere twee instellingen van de Europese Unie, en rechtvaardigt eens te meer het bestaan van de codecisieprocedure, die zijn nut heeft bewezen en ons in staat stelt een constructieve dialoog te voeren, wat alle burgers van de Unie ten goede komt.

De Voorzitter. – Dank u, commissaris, niet alleen voor uw werk als commissaris, maar ook als lid van het Europees Parlement.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen, dinsdag 5 mei 2009, plaats.

24. Consumentenrechten (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de mondelinge vraag (O-0076/2009) van Arlene McCarthy, namens de Commissie interne markt en consumentenbescherming, aan de Commissie: Voorstel voor een richtlijn inzake consumentenrechten (B6-0232/2009).

Arlene McCarthy, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik weet dat commissaris Kuneva hier aanwezig is en ik maak in deze laatste vergadering van de zittingsperiode van het Parlement dan ook graag van de gelegenheid gebruik, ook al is het vrij laat, om van gedachten te wisselen over het voorstel van de Commissie inzake consumentenrechten.

Wij hebben een werkdocument gemaakt en u zult zich herinneren dat de werkgroep van de Commissie interne markt en consumentenbescherming, onder leiding van mijzelf als voorzitter en rapporteur, de beslissing heeft genomen dit voorstel niet te overhaasten, zodat alle implicaties grondig in ogenschouw konden worden genomen, des te meer daar het hier ging om de naar verluidt meest verstrekkende wijziging in de benadering van de consumentenwetgeving in Europa.

De commissie heeft haar werkzaamheden naar mijn mening met grote toewijding ten uitvoer gelegd met een openbare hoorzitting, diverse gedachtewisselingen, een door de heer Harbour geopperde presentatie over de effectbeoordeling en een online raadpleging waarop in slechts drie weken ongeveer honderd reacties kwamen van organisaties uit heel Europa.

We hebben ook een gedachtewisseling gehouden met vertegenwoordigers uit 27 nationale parlementen waarvoor de commissaris ook was uitgenodigd. Commissaris, ik weet dat u en uw medewerkers zich er

terdege van bewust zijn dat dit een controversieel voorstel is dat op een groot aantal gebieden nader onderzoek vereist.

Wij waarderen de drang om consumentenrechten in de interne markt te verbeteren. We zijn het ook eens met het feit dat er behoefte is om het functioneren van de consumentenmarkt binnen Europa te verbeteren door de belemmeringen voor grensoverschrijdend handelsverkeer op te heffen, maar onze consumenten moeten ook gerustgesteld worden dat ze kunnen blijven rekenen op een hoogwaardig beschermingsniveau.

Tijdens onze beraadslagingen, debatten en raadplegingen met belanghebbenden ontvingen we ook een groot aantal bezwaren over het gebrek aan duidelijkheid en zekerheid in dit voorstel. Wij hebben consumentenorganisaties en zakelijke belanghebbenden aangemoedigd hun eigen dialoog op te starten over hoe we ervoor kunnen zorgen dat dit voorstel goed werkt en ik weet dat de commissaris een gezamenlijk ondertekende brief heeft ontvangen van bedrijfs- en consumentenorganisaties die aan alle leden van het Europees Parlement in kopie is verzonden. Ik zou graag uit deze brief willen citeren. Ze zeggen "we hechten grote waarde aan de juridische helderheid en kwaliteit van het voorstel, evenals aan de noodzaak te weten welke consequenties en veranderingen het voorstel met zich mee zou brengen in vergelijking met de huidige situatie. Wij zijn van mening dat er een grote mate van onzekerheid bestaat over het toepassingsgebied en de consequenties van dit voorstel, in het bijzonder met betrekking tot het effect ervan op nationale rechtsordes."

Hun zorgen zijn duidelijk. We moeten duidelijk zijn in ons definitieve voorstel. Vragen we consumenten om een aantal van de rechten die zij onder de nationale wetgeving hebben, op te geven? Als dat zo is, wat krijgt de consument daar dan voor terug? En als we ze niet vragen afstand te doen van bepaalde rechten uit het verbintenissenrecht, zoals het recht om goederen te weigeren die gebreken vertonen in de Britse en Ierse wet, hebben we dan niet nog steeds te maken met 27 verschillende pakketten met consumentenrechten en was de afschaffing daarvan niet eigenlijk de belangrijkste doelstelling?

Mijn collega's en ik zijn van mening dat er allereerst moet worden gekeken wat dit voorstel praktisch gezien voor consumenten en bedrijven zal betekenen. Daarom komen er in de mondelinge vragen van vanavond een aantal belangrijke zaken naar voren die we samen met u verder willen uitwerken en die zeker moeten worden aangepakt, om een bruikbaar pakket regels samen te kunnen stellen dat voor alle belanghebbenden gunstig uitpakt. Daarom richten onze vragen zich op de details van die specifieke gebieden waar we aan verder zouden willen werken.

Sommige leden van de werkgroep waren bezorgd over ontdekte onvolkomenheden in de effectbeoordeling en we willen meer bewijs zien van de kosten van juridische versnippering als we niets zouden doen. Zij willen ook meer informatie over de economische gevolgen van het voorstel, niet alleen over het effect van de informatie-eisen.

Kortom, we zouden graag willen dat de Commissie wat tijd nam in de tussenliggende verkiezingsperiode voordat het Parlement in juli weer opnieuw wordt samengesteld, om de volgende werkzaamheden te ondernemen (dit is allemaal in de mondelinge vraag opgenomen): een analyse van de praktische en juridische implicaties van het voorstel betreffende consumentenrechten in iedere lidstaat, verduidelijking van het verband tussen de volledig geharmoniseerde bepalingen in de richtlijn en de algemene rechtsmiddelen in het nationale verbintenissenrecht, toelichting op de wisselwerking tussen het ontwerpvoorstel en de bestaande gemeenschapswetgeving, in het bijzonder de richtlijn oneerlijke handelspraktijken, de richtlijn inzake elektronische handel, de dienstenrichtlijn, de verordening Rome I en, uiteraard, het voorgestelde CFR. We willen meer bewijs in de effectbeoordeling zodat we de kosten en baten van dit voorstel en eventuele alternatieve benaderingen die geopperd kunnen worden, beter tegen elkaar kunnen afwegen en beter aantoonbaar kunnen maken.

We willen dat u ons daarbij helpt en we zullen met u samenwerken om ervoor te zorgen dat we een dialoog tussen belanghebbenden ondersteunen over welke maatregelen noodzakelijk zijn om wederzijdse praktische voordelen te bieden voor zowel het bedrijfsleven als de consumenten.

Commissaris, ik ben van mening dat het mogelijk is een uitvoerbaar praktisch voorstel op tafel te leggen dat door alle belanghebbenden wordt gedragen. Ik zeg u dan ook toe dat de leden van dit Huis het werk met u graag willen voortzetten om te garanderen dat we een dergelijk voorstel tot stand kunnen brengen, zodat dit Parlement op een zeker moment een nieuwe richtlijn inzake consumentenrechten kan goedkeuren.

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil Arlene McCarthy hartelijk danken voor haar woorden omdat er echt veel aan deze richtlijn is gedaan. Ik zou echter graag willen dat

deze richtlijn, waar wij aan blijven werken, niet alleen wordt aangenomen, maar ook door alle belanghebbenden met open armen wordt ontvangen. Wij zullen er alles aan doen om dit te realiseren. Aangezien dit onze laatste zitting hier is, wil ik graag van de gelegenheid gebruik maken om u allen oprecht te danken, vooral Arlene als voorzitter van onze commissie, en de heer Harbour en in het bijzonder mevrouw Cederschiöld. Ik verwacht op de een of andere manier het contact met u te kunnen blijven onderhouden, want het was een waar genoegen om met u samen te werken en ik hoop dit op een andere manier te kunnen voortzetten.

Ik wil mijn aandacht nu graag richten op de volgende belangrijke stap voor de richtlijn, want ik acht deze richtlijn werkelijk van groot belang voor ons allemaal. Wij hebben deze richtlijn nodig voor de interne markt van de 21^e eeuw. Voordat het voorstel wordt ingediend, wil ik echter duidelijk maken dat de Commissie een rechtsvergelijkend onderzoek heeft uitgevoerd, het 'Compendium', naar de regelgeving van de lidstaten waarmee de consumentenrichtlijnen die momenteel worden herzien worden omgezet. De Commissie neemt de diverse bepalingen van het voorstel momenteel uitvoerig door met de lidstaten om meer inzicht te krijgen in de invloed van deze richtlijn, praktisch gezien, op nationale wetgeving.

Mijn diensten zijn een tabel aan het samenstellen waarmee men wil laten zien wat de invloed is van het voorstel op de bestaande niveaus van consumentenbescherming binnen de EU. De tabel zal juist die bepalingen omvatten (bijvoorbeeld de lengte van de wachttijd of de juridische waarborg) waardoor het mogelijk is te beoordelen of het voorstel een onbetwistbare toename of afname in consumentenbescherming tot gevolg heeft in de verschillende lidstaten. De tabel zal uiterlijk eind mei beschikbaar zijn.

Op grond van het voorstel zullen de lidstaten in geval van defecte goederen hun algemene rechtsmiddelen krachtens het verbintenissenrecht kunnen handhaven, mits de wettelijke vereisten voor het uitoefenen van deze rechtsmiddelen verschillen van de vereisten die van toepassing zijn op de rechtsmiddelen zoals die in het voorstel zijn vervat. Ik ben mij ervan bewust dat deze interactie tussen het voorstel en de algemene rechtsmiddelen krachtens het verbintenissenrecht op nationaal niveau in de tekst duidelijker tot uitdrukking gebracht zouden kunnen worden. Dit betekent dat rechtsmiddelen zoals het *right to reject* (afkeuringsrecht) in het Verenigd Koninkrijk of de *garantie des vices cachés* (garantie voor verborgen gebreken) in Frankrijk behouden kunnen blijven. Ik ben echter bereid alternatieven in overweging te nemen waardoor elementen van deze nationale rechtsmiddelen in het voorstel kunnen worden ingelijfd, indien een dergelijke oplossing de voorkeur heeft van de Raad en het Parlement.

Het voorstel is een aanvulling op de Richtlijn oneerlijke handelspraktijken. Terwijl de Richtlijn oneerlijke handelspraktijken de consument collectief beschermt tegen twijfelachtige handelspraktijken door schurkenhandelaars, wordt in het concept van de Consumentenrechtenrichtlijn geregeld dat consumenten die een overeenkomst aangaan met een handelaar individuele contractuele rechten krijgen die zij bij de civiele rechtbanken kunnen afdwingen. Ten aanzien van de Dienstenrichtlijn en de Richtlijn inzake elektronische handel zal het informatievereiste in deze richtlijnen gelden naast de vereisten zoals deze in het voorstel worden genoemd en zal dit vereiste tevens prevaleren in geval van tegenstrijdigheid met het voorstel.

Ten slotte, ten aanzien van Verordening Rome 1, de preambule bij het voorstel maakt duidelijk dat het voorstel geen afbreuk doet aan het gestelde in deze Verordening. Als gevolg hiervan zal de nationale wetgeving die van toepassing is op consumentenovereenkomsten binnen de werkingssfeer van de conceptrichtlijn uitsluitend worden bepaald door de Verordening.

De Commissie werd tijdens het opstellen van het voorstel geïnspireerd door de bevindingen van het referentiekader voor overeenkomsten ten aanzien van, bijvoorbeeld, de zwarte lijst van oneerlijke bepalingen in overeenkomsten, *passing-off* en leveringsvoorschriften, alsmede het stroomlijnen van de informatievereisten voorafgaande aan het sluiten van een overeenkomst.

In het vervolg zal het belangrijk zijn samenhang tussen het referentiekader voor overeenkomsten en de Consumentenrechtenrichtlijn te waarborgen. Gezien het feit dat het referentiekader voor overeenkomsten een langere-termijnproject is, zullen wij ervoor moeten zorgdragen dat de definitieve definities en voorschriften van de Consumentenrichtlijn worden geïntegreerd in de paragraaf van het referentiekader voor overeenkomsten die toeziet op consumentenovereenkomsten.

Het voorstel voor een Consumentenrechtenrichtlijn werd voorafgegaan door een diepgaande effectbeoordeling. In deze effectbeoordeling zijn eveneens de kosten vastgesteld die gemoeid zouden gaan met de administratieve last die zou ontstaan als gevolg van de voorgestelde veranderingen. Vervolgens is deze last vergeleken met de nalevingskosten die handelaren die aan andere lidstaten willen verkopen zouden moeten maken als gevolg van de versnipperde consumentenbeschermingswetgeving en Rome 1. De

beoordeling toonde aan dat volledige harmonisatie van de belangrijkste consumentenrechten forse positieve effecten op de integratie van de interne markt en het consumentenvertrouwen zou hebben. Tijdens de eerste stadia van het wetgevingsproces bleek dat verder bewijsmateriaal en meer inzicht een gunstige invloed zouden kunnen hebben op het consumentengedrag en voorkeuren met betrekking tot rechtsmiddelen bij verkoop. Ik ben van plan binnenkort een kwalitatief onderzoek naar dit onderwerp in te stellen met het oog op het verzamelen van bewijs naar aanleiding van diepgaande gesprekken met consumenten en handelaren. De resultaten van dit onderzoek worden in het derde kwartaal van 2009 verwacht.

De Commissie zal zich inzetten om tijdens het wetgevingsproces een constructieve dialoog te blijven voeren - en dit is tevens mijn politieke belofte aan u - met de belanghebbenden die het meest geraakt zullen worden door de conceptringlijn. Hiertoe zal ik de consumenten en zakelijke belanghebbenden in juni 2009 bijeenroepen tijdens een gezamenlijke bijeenkomst om onderdelen van het voorstel verder toe te lichten en de belangrijkste aspecten van het voorstel te bespreken. Ik zal het Parlement hiervan naar behoren op de hoogte houden.

I wil hier nog aan toevoegen dat ik vorige week een bijeenkomst had met alle consumentenorganisaties onder de overkoepelende organisatie BEUC en dat wij dit onderwerp toen wederom hebben besproken. Twee dagen later kwamen ten minste tien vertegenwoordigers van het Hogerhuis deze richtlijn in Brussel bespreken. Het is een zeer goed teken dat de belangstelling voor het consumentenbeleid toeneemt, en dit is ook goed voor de interne markt.

Malcolm Harbour, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik mevrouw Kuneva hartelijk danken voor al het werk dat zij heeft gedaan met betrekking tot consumentenzaken, aangezien dit de laatste keer is dat wij in dit Parlement in de gelegenheid zijn met haar te debatteren. Geachte commissaris, ik, en ik denk dat ik namens de hele commissie spreek, heb uw intensieve betrokkenheid oprecht ten zeerste gewaardeerd.

Ik weet dat het voor u misschien enigszins een teleurstelling was dat wij dit voorstel niet aan een grondige beschouwing hebben kunnen onderwerpen om het voor het einde van dit mandaat aan een eerste lezing te kunnen onderwerpen. Maar ik denk dat de geschiedenis zal leren dat wij juist hebben gehandeld aangezien de werkzaamheden onder de bekwame leiding van Arlene McCarthy – waarbij de effectbeoordeling onder de loep is genomen en vraagtekens bij bepaalde onderwerpen zijn gezet – hebben geleid tot een beter inzicht in het voorstel en ervoor hebben gezorgd dat, zoals uzelf al aangaf, er veel meer mensen bij betrokken zijn.

Het komt mij voor – en hier komen de cruciale punten die ik graag naar voren breng in de korte tijd die ons vanavond nog rest – dat één belangrijk onderdeel dat in dit voorstel ontbreekt het algemene strategische kader is dat de Commissie wil volgen in de ontwikkeling van het consumentenacquis.

Dit voorstel richt zich op goederen, maar, aan het eind van dit jaar, voordat wij dit voorstel helemaal af hebben, zal de Dienstenrichtlijn zijn ingevoerd en dan zijn er een heleboel onderwerpen voor consumenten rondom deze richtlijn. Wij weten dat u ook kijkt naar onderwerpen zoals digitale producten, pakketten, reizen, etcetera.

Ik denk dat wij inzicht moeten krijgen in wat u van plan bent te doen met dit goederenpakket als onderdeel van een bredere strategie voor het geven van richting aan het consumentenacquis. Dat is uiterst belangrijk. Het moet toekomstbestendig zijn; het moet onderdeel uitmaken van een algemeen proces. Dat is een van de dingen waar ik enigszins kritisch tegenover sta in de benaderingswijze die tot nu toe is gevolgd. Ik hoop dat wij hier verbetering in kunnen aanbrengen.

Ik was zeer verheugd dat u het Hogerhuis noemde; ik wilde hier namelijk ook iets over zeggen. Wij hebben hen ervan verzekerd dat hun rapport een wezenlijke bijdrage zal leveren aan de uitkomst, gezien de tijd die wij beschikbaar hebben. Wij zullen uiteindelijk kunnen uitkijken naar een zeer goed resultaat voor de Europese consumenten en de interne markt.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, ik zou willen verwijzen naar het werkdocument van mevrouw McCarthy en mevrouw Wallis. Hierin worden, ten behoeve van het volgende Parlement, de vragen aan de orde gesteld die worden opgeroepen door dit voorstel voor maximale harmonisatie, terwijl tevens aandacht wordt besteed aan het risico dat sommige landen ervaren met betrekking tot een afgezwakte bescherming van hun eigen consumenten.

Aan de andere kant heeft de Commissie gelijk dat zij de grensoverschrijdende consumptie, die abnormaal laag is voor een interne markt, wil uitbreiden. Ik zal daarom niet nader ingaan op de achtergrond – aangezien

mevrouw McCarthy dit al heeft gedaan – maar zou de Commissie enkele adviezen willen geven, als u mij toestaat.

Om te beginnen hoop ik dat mevrouw Kuneva haar werk zal voortzetten, en ik hoop dat zij de aanneming van een horizontale ontwerprichtlijn zal kunnen bewerkstelligen. U zult hierin echter alleen slagen als u, ten eerste, heel precies de impact op alle nationale wetgevingen beoordeelt, hetgeen niet is gebeurd; ten tweede, als u dit voorstel op communautair niveau heel nauwkeurig definieert in relatie tot bestaande en voorgestelde verordeningen, richtlijnen en overeenkomsten, hetgeen niet is gebeurd; ten derde, als u heel precies omschrijft dat bepaalde principiële regels, zoals de regels op verborgen gebreken, veilig worden gesteld, hetgeen niet is gebeurd; ten vierde, als u aangeeft – en dit is het belangrijkste punt – welk beschermingsniveau uit de tenuitvoerlegging van de richtlijn zal voortvloeien, en niet alleen om welke bepalingen het gaat.

In dit opzicht is het voorstel niet wat je noemt een duidelijk document. Dat is echter wat wij nodig hebben: harmonisatie die het beschermingsniveau doet toenemen. Samengevat, mevrouw de commissaris, u bent nogal haastig geweest. Mijn advies zou zijn om de tijd te nemen – uw tijd –, en om, met die tijd, alle argumenten te presenteren waarmee u de regeringen en dit Europees Parlement volledig zult kunnen overtuigen.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Er is momenteel ruimte voor verbetering van de consumentenwetgeving. De onderhandelingen zijn nog niet van start gegaan, het Parlement heeft nog geen standpunt ingenomen en lidstaten zijn net begonnen met de discussie. Op het gebied van consumentenbescherming hebben we volledige harmonisatie nodig.

Ik heb tijd voor drie punten waarvan ik belangrijk vind dat ze aan bod komen. Ten eerste: een duidelijker toepassingsgebied van de richtlijn. Ten tweede: een product met een productiefout kan vandaag gedurende twee jaar worden geretourneerd; dat zouden er drie moeten zijn. Ten derde: het recht op herroeping zou gedurende één jaar moeten gelden, wat de consumentenbescherming in de meeste lidstaten versterkt. Klare en duidelijke regels en een hoog niveau van consumentenbescherming zijn gunstig voor consumenten en ondernemers. Onduidelijke regels zijn een nadeel voor serieuze ondernemers en kleine en middelgrote ondernemingen. De Raad en het Parlement zouden nu die drie centrale punten in een volledig geharmoniseerd voorstel moeten verwerken.

Omdat dit mijn laatste debat is met mevrouw Kuneva, wil ik haar bedanken voor de ontzettend aangename samenwerking.

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil beginnen met te reageren op de heer Harbour. Ik zie heel goed in waarom wij iets moeten doen aan het punt dienstverlening, en dienstverlening maakt zeker een zeer belangrijk onderdeel uit van de consumentenstrategie voor 2007-2013. Ik ben mij er volledig van bewust dat de Europese economie een diensteneconomie is.

Ten aanzien van de reden waarom wij bijvoorbeeld geen aandacht schenken aan digitale content en dit buiten de werkingssfeer van het voorstel houden, kan ik melden dat het punt van consumentenbescherming met betrekking tot digitale contentdiensten tijdens de raadpleging over het groenboek aan de orde is gesteld. Een aantal belanghebbenden, en in het bijzonder consumentenorganisaties, vinden dit een belangrijk punt. Er kwamen echter ernstige bedenkingen vanuit de zakelijke hoek, en ondervraagden stelden dat het punt vanwege de complexiteit ervan zorgvuldige nadere analyse behoeft.

Hiertoe zal de Commissie een onderzoek uitvoeren om de omvang van het probleem vast te stellen en de mate waarin de consumenten negatieve gevolgen ondervinden als gevolg van het feit dat digitale content nu niet onder de werkingssfeer valt. Ik kom de volgende keer graag op dit digitale vraagstuk terug, en dan met rotsvaste argumenten.

Zonder verder de tijd van het Parlement of de consumenten en ondernemingen te willen verspillen, meld ik graag dat ik morgen, samen met commissaris Reding, de digitale gids zal presenteren. Dit is een zeer praktische gids op basis van de bestaande wetgeving - ongeveer twintig richtlijnen – die een soort compendium vormt van wat wij nu kunnen doen om onze rechten af te dwingen, omdat hoe wij wetgeving handhaven soms het allerbelangrijkst is.

Ten aanzien van de opmerkingen die de heer Toubon heeft gemaakt, kan ik zeggen dat de lidstaten onder het huidige voorstel hun algemene rechtsmiddelen bij defecte goederen kunnen handhaven, en dit houdt in dat rechtsmiddelen zoals het *right to reject* (afkeuringsrecht) in het Verenigd Koninkrijk of de *garantie des vices cachés* (garantie voor verborgen gebreken) in Frankrijk behouden kunnen blijven.

Soms is het noodzakelijk dat wij meer tijd steken in het uitleggen van de inhoud van een richtlijn, en dit is wat mijn collega's in de Raad doen. Wij kunnen in ieder geval via de een of andere tekst duidelijk maken wat wij bedoelen, en dit is het stadium waarin wij onduidelijke kwesties kunnen oplossen.

De Commissie is nu de verschillende bepalingen van het voorstel meer gedetailleerd aan het doornemen met de lidstaten, om een beter inzicht te krijgen in de invloed van deze richtlijn, praktisch gezien, op nationale wetgeving, precies zoals u, mijnheer Toubon, en het Parlement hebben gevraagd. Wij zullen geen poging ongemoeid laten om alles duidelijk te maken. Dit is een wetstekst; dit is een civiele tekst; en hoe deze wetstekst kan worden vertaald is op zich al een hele uitdaging. Wij zullen daarom op dit punt uitleg blijven verschaffen en de goede samenwerking met de Raad, en met het Parlement, voortzetten.

Nogmaals bedankt, mevrouw Cederschiöld, voor de laatste opmerking. Ik zal uw voorstellen in gedachten houden. U hebt gelijk met te zeggen dat wij onderhandelen over de richtlijn, maar laat ik heel duidelijk zijn dat er één punt is waarop wij niet zullen inbinden, en dat is volledige harmonisatie.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Zita Pleštinová (PPE-DE), schriftelijk. – (SK) De mate van consumentenbescherming verschilt per lidstaat. Bij de hoorzittingen van de Commissie interne markt en consumentenbescherming zijn geen financiële problemen gemeld door vertegenwoordigers van vrijwilligersorganisaties voor consumentenbescherming uit de oude lidstaten. Consumenten betalen vaak voor de diensten van deze organisaties voordat zij een product aanschaffen. Hierdoor kunnen deze organisaties onafhankelijk blijven.

Consumentenorganisaties in Slowakije ontvangen 152 000 euro om hun activiteiten te financieren. Ik heb de ernstige vrees dat zo'n mager bedrag deze organisaties zal ontmoedigen om consumentenrechten te behartigen.

Na de uitbreiding van de EU is het nog veel lastiger en complexer geworden een consument te zijn. Vele kwesties hebben rechtstreeks betrekking op consumentenzaken, variërend van het feit dat producten bij aankoop vrij van gebreken moeten zijn tot vertrouwen in transacties bij online winkelen en reclame. Aangezien veel van deze kwesties de grenzen van individuele landen overschrijden, hebben wij geharmoniseerde wetgeving nodig en flinke inspanningen om mensen bewust te maken van preventie, zodat consumenten over voldoende zelfbewustzijn beschikken om te voorkomen dat ze in de klauwen van door de wol geverfde bedrijven belanden. Daarom moeten consumenten ook weten hoe ze portals moeten gebruiken die hen voorzien van up-to-date informatie, zoals RAPEX over gevaarlijke producten, SOLVIT over de interne markt, DOLCETA over financieel bewustzijn en vele anderen. Ook het Europees Consumentencentrum en de Europa-agenda kunnen consumenten aanzienlijk helpen.

Commissaris Kuneva, namens de Commissie moet u de nieuwe lidstaten aansporen consumentenbescherming niet te onderschatten door onvoldoende steun te verlenen aan consumentenorganisaties.

25. Aanbeveling aan de Commissie inzake klacht 185/2005/ELB (korte presentatie)

De Voorzitter. – Aan de orde is de korte presentatie van verslag (A6-0201/2009) van Miguel Angel Martínez Martínez, namens de Commissie verzoekschriften, over het speciaal verslag van de Europese ombudsman aan het Europees Parlement naar aanleiding van zijn ontwerpaanbeveling aan de Europese Commissie inzake klacht 185/2005/ELB [2009/2016(INI)].

Miguel Angel Martínez Martínez, rapporteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, toen een freelance tolk in 2005 constateerde dat hij vanaf het bereiken van de leeftijd van 65 jaar geen opdrachten meer had ontvangen van de Europese Commissie, wendde hij zich tot de Europese Ombudsman met de klacht dat hij op grond van zijn leeftijd werd gediscrimineerd en dat dit een schending van het EU-Handvest van de grondrechten was.

De zaak had een lange voorgeschiedenis: jaren eerder hadden de Commissie en het Parlement besloten geen freelance tolken in te huren die ouder waren dan de pensioengerechtigde leeftijd van de eigen ambtenaren.

De tolken die door dit besluit werden geraakt, stapten naar het Hof. In eerste aanleg wonnen ze, maar in hoger beroep werd tegen hen beslist, zij het niet op inhoudelijke gronden maar wegens een vormfout.

Kijkend naar eerdere zaken en arresten kwam de Ombudsman na een nauwgezet onderzoek van de klacht tot de conclusie dat hier inderdaad sprake was van discriminatie en schending van het Handvest van de grondrechten en deed hij de Commissie de aanbeveling de desbetreffende regel te veranderen overeenkomstig de actie die het Parlement eerder naar aanleiding van de uitspraak van het Gerecht van eerste aanleg had ondernomen.

De Commissie negeerde de aanbeveling van de Ombudsman, waardoor hij zich genoodzaakt zag zich tot het Parlement te wenden, dat de zaak doorverwees naar de Commissie verzoekschriften. Een voorstel voor een resolutie waarin de aanbeveling van de Ombudsman wordt onderschreven, werd vervolgens unaniem door de commissie aangenomen. De commissie gaf drie redenen voor haar steun:

In de eerste plaats om niet in strijd te handelen met de eigen handelswijze van het Parlement, dat freelancers boven de 65 jaar inhuurt wanneer dat wenselijk of noodzakelijk wordt geacht.

In de tweede plaats vanwege de verplichting die het Parlement heeft om het instituut van de Ombudsman te verdedigen. Het Parlement is van mening dat de Ombudsman soms een ongemakkelijk instituut is, maar desalniettemin een onmisbaar onderdeel van ons rechtsstelsel.

En in de derde plaats om de Europese Commissie eraan te herinneren dat ze niet boven de andere Europese instellingen staat, met name die welke tot taak hebben haar te controleren.

Zo zijn we op dit punt beland, waarbij aan de voltallige vergadering de resolutie wordt voorgelegd die de Commissie verzoekschriften zoals gezegd unaniem heeft aangenomen en waarin van de Commissie wordt geëist dat ze de aanbeveling van de Ombudsman navolgt, waarbij we er nogmaals op wijzen dat de Ombudsman, net als het Parlement zelf, boven de Juridische dienst van de Commissie staat, die weliswaar een belangrijke administratieve dienst is, maar ook niet meer dan dat.

Mijnheer de Voorzitter, ik sta hier met een zeker gevoel van onbehagen omdat wij gedurende het hele proces steeds hebben geprobeerd om tot overeenstemming te komen maar desalniettemin een zekere druk is uitgeoefend om het verslag buiten de plenaire vergadering te houden. Er zijn zelfs opmerkingen gemaakt die erop duiden dat men zich evenmin iets gelegen zal laten liggen aan wat het Parlement wel of niet zegt. Dit is werkelijk hoogst verbazingwekkend, temeer omdat deze opmerkingen niet stammen van de commissarissen zelf, maar van bepaalde hoge functionarissen – erg weinig, eigenlijk maar een enkeling, maar toch – die er vol van zijn dat ze vast personeel zijn, terwijl wij, de leden van het Parlement, en zelfs de commissarissen, hier per definitie maar tijdelijk werken en in hun ogen eigenlijk maar passanten zijn.

Ik herhaal, mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, geachte collega's, dat we steeds de wens en bereidheid tot samenwerking met de Commissie hebben en een goede verstandhouding nastreven, maar dat we het gedrag waarover ik heb gesproken, moeten verwerpen. Laten we hopen dat de stemming van morgen een afspiegeling zal vormen van de stemming in de Commissie verzoekschriften: een meerderheid of eenstemmigheid voor een resolutie ter verdediging van de Ombudsman, waarmee het Parlement de Commissie tegelijk duidelijk maakt dat de zaken zijn zoals ze zijn en waarmee iedereen op zijn plaats wordt gezet.

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik graag benadrukken dat de Commissie in goed vertrouwen heeft gehandeld, waarbij zij alle toepasselijke wettelijke regels en processen nauwlettend heeft gevolgd. Wij zijn nimmer uit geweest op een conflict met de Ombudsman, nog minder met het Europees Parlement. Onze mening was dat onze opvatting door de Ombudsman zou worden erkend.

Ons uitgangspunt is dat, door de jaren heen, de arbeidsomstandigheden voor *agents interprètes de conférence* (AIC's) steeds meer zijn afgestemd op de regels van het Statuut van de ambtenaren. Sinds 2000 zijn freelance tolken op een lijn gesteld met het Statuut van de ambtenaren, na de beslissing van de Raad van de Europese Unie dat zij over hun inkomen uit Europese instellingen gemeenschapsbelasting kunnen betalen in plaats van nationale belastingen.

Vervolgens vallen zij, vanaf 2004, onder artikel 90 van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden, wat de reden is dat zij nu AIC's worden genoemd. De leeftijdsgrens van 65 is een regel van het Statuut van de ambtenaren die toeziet op alle categorieën personeel dat voor de instellingen werkt, of het nu gaat om ambtenaren, tijdelijke krachten, werknemers op contractbasis, hulpfunctionarissen of parlementaire medewerkers, en hiermee wordt een nieuwe regeling gevolgd die kortgeleden is aangenomen. Deze regel werd tussen 2000 en 2004 door zowel de Commissie als het Parlement toegepast op AIC's.

Naar aanleiding van een uitspraak van het Gerecht van eerste aanleg in 2004, waarin werd bepaald dat het niet werven van AIC's die ouder zijn dan 65 jaar discriminatie is, hebben de instellingen de toepassing van de regel opgeschort. Naar aanleiding van een beroep tegen deze uitspraak heeft het Hof de uitspraak echter nietig verklaard. De Commissie heeft haar vorige praktijk derhalve weer in ere hersteld.

Aangezien er in deze zaak niet langer een uitspraak van het Gerecht geldig is, is het onze interpretatie dat de vorige benaderingswijze van toepassing is en dat de Commissie de regels moet toepassen die voortvloeien uit de verordening van de Raad van het jaar 2000 en bij een leeftijd van 65 jaar moeten stoppen met werven, net zoals dit voor ander personeel geldt.

De vrijheid van de tolkdiensten van de instellingen om naar hun behoeften AIC's te werven is essentieel voor de efficiënte levering van congresstolken. Hierdoor wordt het mogelijk om voor de regelmatige en voorspelbare vraag tolken in vaste dienst in te zetten en voor de wisselende vraag en bij piekbelasting AIC's te werven.

Door dit beproefde systeem is het voor de instellingen mogelijk aan de tolkverzoeken naar vraag te voldoen, en tevens een succes te maken van de laatste uitbreidingen en de kosten toch strikt in de hand te houden. Deze benadering steunt ook een actief beleid om jonge congresstolken op te leiden.

Ten slotte wil ik graag kwijt dat ik de zeer positieve contacten tussen het Parlement en de Commissie in deze zaak toejuich en ik wil in het bijzonder ondervoorzitter Martínez Martínez bedanken voor zijn waardevolle contacten met mijn collega commissaris Orban in een eerder stadium.

Miguel Angel Martínez Martínez, rapporteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, omdat ik eerder nog een minuut spreektijd overhad, wil ik nog graag reageren op de inbreng van mevrouw de commissaris, die weet van mijn gevoelens van vriendschap en genegenheid voor haar en voor de heer Orban. Maar de commissaris heeft met geen woord gesproken over de aanbeveling van de Ombudsman. Met andere woorden: de Ombudsman, die op de hoogte is van alle argumenten van de commissaris, heeft een duidelijke aanbeveling gedaan en de Commissie lijkt die aanbeveling volledig te negeren.

Ik vraag mevrouw Kuneva niet eens om mij nu persoonlijk te antwoorden, omdat zij duidelijk niet degene is die over de informatie beschikt. Maar alle informatie die zij me heeft gegeven, stemt overeen met wat wij en ook de Ombudsman al wisten. Wat ze ons niet heeft verteld, is of de Commissie ondanks dit alles – en de Ombudsman heeft die informatie natuurlijk ook en heeft desalniettemin de aanbeveling gedaan om de regel te veranderen – zal doen wat de Ombudsman haar aanbeveelt en wat ook het Parlement naar aanleiding van deze aanbeveling vraagt.

Meglana Kuneva, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het enige wat ik u in dit stadium kan zeggen is dat ik dit zal opnemen met commissaris Orban en ervoor zal zorgen dat u op dit punt een goed antwoord krijgt. Wij gaan ons uiteraard serieus buigen over uw opmerkingen en de laatste opheldering waar u om vroeg.

De Voorzitter. – Dank u, commissaris, dank u, collega's. Dank aan alle medewerkers en dank aan alle tolken, ongeacht hun leeftijd.

Het debat is gesloten. De stemming vindt morgen, dinsdag 5 mei 2009, plaats.

26. Agenda van de volgende vergadering

27. Sluiting van de vergadering

(De vergadering wordt om 23.45 uur gesloten)